MASTER
NEGATIVE
NO. 93-81670-4

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

ARISTOTLE

TITLE:

ARISTOTELOUS ATHENAION POLITEIA...

PLACE:

ATHENAI

DATE:

1891

Master Negative #

93-81670-4

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88Ar51 De republica Athoniensium
1891
UE913 Aristoteles.
Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτεία ἐκδιδομένη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δευτέρας Ἀγγλικῆς τοῦ K. Kenyon ἐκδόσεως, προτάσσεται δὲ εἰσαγωγὴ ὑπὸ Ἀχιλλέως Ἀγαθονίκου ...
Ἐν Ἀθήναις, Μπάρτ, 1891.
ι', 56 p. 24 cm.

15364

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm REDUCTION RATIO: 12x
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 8/13/03 INITIALS F.C.
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

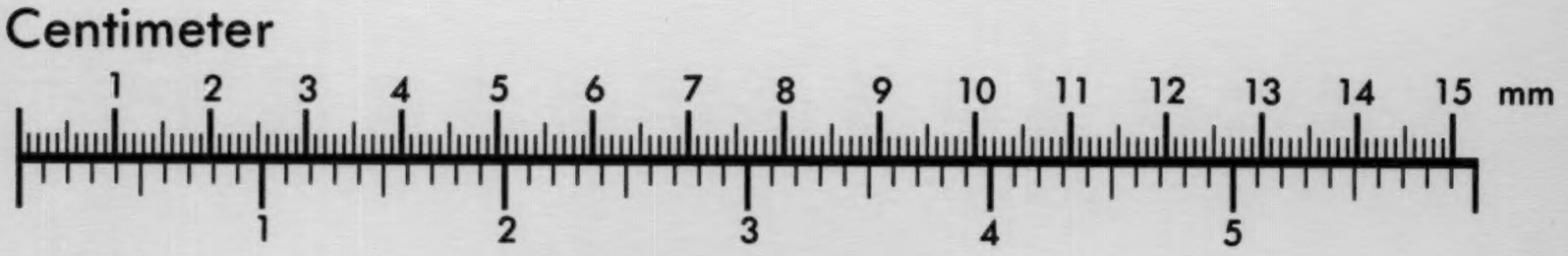

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

88A-r51 UE913

Columbia College
in the City of New York

Library.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΕΠΙ ΤΗι ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΤΟΥ Κ. ΚΕΝΥΟΝ
ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΠΡΟΤΑΣΣΕΤΑΙ ΔΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΥΠΟ

ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΑΓΑΘΟΝΙΚΟΥ
ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΜΠΑΡΤ ΚΑΙ ΧΙΡΣΤ ΕΚΔΟΤΑΙ
1891

COLUMBIA
COLLEGE
LIBRARY N.Y.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ προκειμένη περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας πολύτιμος τοῦ Ἀριστοτέλους πραγματεία, ἡ νῦν τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι δημοσιευομένη ὑπὸ τῶν ἀξιοτίμων ἐκδοτῶν Μπὰρτ καὶ Χίρστ, ἀνεκαλύφθη ἐσχάτως ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ, γεγραμμένη ἐπὶ τριῶν κυλίνδρων παπύρου, ὧν ἡ ἀξία ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔμεινεν ἄγνωστος. Ἡ πραγματεία αὕτη ἀπετέλει μέρος τῆς συλλογῆς τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ὀκτὼ πολιτευμάτων, ὧν τὴν συγγραφὴν Διογένης ὁ Λαέρτιος ἀποδίδει τῷ Ἀριστοτέλει. Μνημονεύεται δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου κατὰ τὴν α' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα, πολλὰ δὲ χωρία αὐτῆς φέρονται ἐγκατεσπαρμένα ἐν τοῖς κειμένοις τοῦ Πολυδεύκους καὶ τοῦ Ἁρποκρατίωνος ἰδίως. Ἡ δὲ τοῦ ἀνακαλυφθέντος κειμένου γνησιότης πρόκειται ἀναμφισβήτητος καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων, ἅτινα λόγῳ συντομίας παραλείπομεν ἐνταῦθα καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν πεντήκοντα ὀκτὼ χωρίων τῆς πραγματείας ταύτης τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε καὶ ῥητῶς ἀποδιδομένων τῷ Ἀριστοτέλει τὰ πεντήκοντα πέντε ἀπαραλλάκτως φέρονται ἐν τῷ δημοσιευομένῳ κειμένῳ, ἐκ δὲ τῶν δύο ὑπολειπομένων τριῶν τὸ μὲν ἓν ἀνήκει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ συγγράμματος, ἥτις ἐλλείπει, τὸ δὲ εἰς τὸ ἠκρωτηριασμένον τέλος αὐτοῦ, ἓν δὲ μόνον εἶναι διάφορον τοῦ κειμένου· ἐκ δὲ τριάκοντα τριῶν ἄλλων γνωστῶν χωρίων, ἐν οἷς τὸ σύγγραμμα τοῦ Ἀριστοτέλους δὲν ἀναφέρεται ῥητῶς, εἴκοσι καὶ τρία περιέχονται ἐν τῷ δημοσιευομένῳ χειρογράφῳ, τὰ δὲ ὑπολειπόμενα δέκα ἴσως ἀνῆκον εἰς τὸ ἀπολεσθὲν μέρος αὐτοῦ· ἀλλὰ πλὴν τούτων δύο τεμάχια παπύρου ἐν Βερολίνῳ ὑπάρχοντα περιέχουσιν ἀποσπάσματα τῆς πολιτείας τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅμοια πρὸς τὰ ἐν τῷ παπύρῳ τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου. Τὸ κείμενον ἐγράφη εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ παπύρου, διακρίνονται δ' ἐν αὐτῷ τρεῖς διάφοροι γραφαί. Ἡ ἀρχὴ ἐλλείπει, τὸ δὲ τέλος εἶναι ἠκρωτηριασμένον. Ὁπωσδήποτε ὅμως περιεσώθη εἰ μὴ ὁλόκληρον, τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ συγγράμ-

8 OCT 1896 6-40

226276

ματος τούτου. Ἡ γλῶσσα εἶναι ὁμαλή, γλαφυρὰ καὶ λίαν καταληπτή. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ὕφος τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι διάφορον ἐν τοῖς ἄλλοις φιλοσοφικοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ, ἀλλὰ βεβαίως πρόκειμένου περὶ ἀφηγήσεως ἱστορικῶν γεγονότων ὁ συγγραφεὺς ἐξεφράσθη ἁπλούστερον. Καίτοι δὲ δύναται ἴσως νὰ ἐγερθῇ ἀμφισβήτησις ἂν τὸ ἔργον ἐγράφη παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ παρ' ἄλλου μαθητοῦ αὐτοῦ, ἀναντίρρητον ὅμως εἶναι, ὅτι τὸ νῦν δημοσιευόμενον ἔργον εἶναι τὸ ὑπὸ πάντων τῶν ἀρχαίων ἀποδιδόμενον τῷ Ἀριστοτέλει.

Ἡ ὅλη πραγματεία, ἧς ἡ ἀρχὴ ἐλλείπει, εἰς δύο διαιρεῖται μέρη, ὧν τὸ πρῶτον περιέχει τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰς γενομένας ἐν τῷ πολιτεύματι μεταβολὰς ἀπὸ τῆς καταδίκης τῶν Κυλωνείων μέχρι τῆς καταλύσεως τῶν τριάκοντα τυράννων καὶ τῆς παλινορθώσεως τῆς δημοκρατίας· τὸ δὲ δεύτερον μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεπτομερέστατα πραγματεύεται περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις διαφόρων ἀρχῶν καὶ λειτουργιῶν, περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἀρχόντων καὶ περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διαδικασίας.

Μετὰ τὸ Κυλώνειον ἄγος καὶ τὴν κάθαρσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Ἐπιμενίδου ὁ Ἀριστοτέλης ἄρχεται περιγράφων τὴν οἰκτρὰν πολιτικὴν κατάστασιν τῶν Ἀθηνῶν, τῶν πολλῶν δουλευόντων τοῖς ὀλίγοις, καὶ τὸν ὑπάρχοντα ὀργανισμὸν τῆς ἀρχαίας πρὸ τοῦ Δράκοντος πολιτείας. Τὸ πολίτευμα ἦτο ὀλιγαρχικόν, πᾶσαι δὲ αἱ ἀρχαὶ συνίσταντο ἐξ εὐπατριδῶν καὶ πλουσίων. Πρῶτον δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους διδασκόμεθα, ὅτι ἡ ἀνωτάτη ἀρχὴ δὲν διενεμήθη συγχρόνως εἰς ἐννέα ἄρχοντας ἐνιαυσίους ἐν ἔτει 683 π. Χ. ὡς ἐγινώσκομεν μέχρι τοῦδε, ἀλλ' ὅτι πρώτη μὲν ἀρχὴ συνέστη ἡ τοῦ βασιλέως, δευτέρα δὲ ἡ πολεμαρχία, κατ' ἀνάγκην προκληθεῖσα, ἕνεκα τῆς περὶ τὰ πολεμικὰ ἀπειρίας βασιλέων τινῶν, τελευταία δὲ ἡ τοῦ ἄρχοντος· ὅτι αἱ μέγισται αὗται καὶ πρώτισται τῶν ἀρχῶν, ἰσόβιοι τὸ πρῶτον οὖσαι, περιωρίσθησαν εἰς δεκαετίαν, καὶ ὅτι μετὰ πολλὰ ἔτη ἠρέθησαν οἱ θεσμοθέται ἐνιαύσιοι ὄντες. Ἀλλὰ τὸ πάντων σπουδαιότατον εἶναι ὅτι ὁριστικῶς ἤδη

βεβαιοῦται οὐ μόνον ἡ πρὸ τοῦ Σόλωνος ὕπαρξις τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, περὶ οὗ μεγάλη ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων συγκρότησις αὐτῶν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κοινῶς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὁ Ἄρειος πάγος ἐθεωρεῖτο ἀρχαιότατον δικαστήριον ποιητῶν καὶ ρητόρων τὴν σύστασιν αὐτοῦ εἰς τοὺς μυθικοὺς ἀναγόντων χρόνους, ἀλλ' ὅμως ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἡ μεγάλη τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀρχαιότης ἤρξατο ἀμφισβητουμένη. Ὁ Κικέρων λέγει ὅτι πρῶτος ὁ Σόλων συνέστησε τὸν Ἄρειον πάγον. «Primum constituit Areopagitas (De off. 1. 22. § 75). Ἐπίσης ὁ Πλούταρχος ἀποδέχεται τῶν πλείστων τὴν γνώμην, ὅτι πρῶτος ὁ Σόλων συνέστησε τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν ἐκ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν ἀρχόντων, εἰ καὶ ἐνδοιάζει ἐν τέλει, μνημονεύων τὸν ἐν τῷ δεκάτῳ τρίτῳ ἄξονι περιεχόμενον ὄγδοον τοῦ Σόλωνος νόμον, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ καταδικασθέντων ἐξ Ἀρείου πάγου, πρὶν ἢ οὗτος ἄρξῃ. (Πλ. Σολ. ΙΘ'). Ὁ Πολυδεύκης ὡσαύτως λέγει ὅτι ὁ Σόλων τοῖς ὑπὸ Δράκοντος καταστᾶσιν Ἐφέταις προσκατέστησε τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου Βουλήν. (Η' 128). Καὶ οἱ ἀποδεχόμενοι δὲ τὴν ὕπαρξιν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν πρὸ τοῦ Σόλωνος, εἰς ἁπλᾶς καταφεύγουσιν ὑποθέσεις ὡς πρὸς τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας αὐτῶν. Πιθανώτερον δ' ἐθεωρήθη ὅτι ἐν τοῖς πρὸ τοῦ Σόλωνος χρόνοις τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Βουλὴν ἀπετέλουν οἱ εὐπατρῖδαι παρεμφερῆ οὖσαν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Γερόντων τῶν Ὁμηρικῶν χρόνων, οἵτινες ἐπὶ ξεστῶν καθήμενοι λίθων ἐν τῷ ἱερῷ κύκλῳ καὶ σκῆπτρα ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἔλυον τὰς διαφοράς. Ἤδη δὲ γνωστὸν γίνεται ὅτι οἱ Ἀρεοπαγῖται καὶ πρὸ τοῦ Σόλωνος καθίσταντο ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων αἱρουμένων ἐξ εὐπατριδῶν καὶ πλουσίων, ὅτι ἦσαν ἔκτοτε ἰσόβιοι, διαμείναντες τοιοῦτοι καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, καὶ ὅτι εὐρεῖαν εἶχον πολιτικὴν καὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἐπιτηροῦντες τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, διοικοῦντες τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα ἐν τῇ πόλει καὶ κολάζοντες καὶ ζημιοῦντες τοὺς ἀκοσμοῦντας κυρίως. Ἐνταῦθα γίνεται κατάδηλον ὅτι οἱ Ἀρεοπαγῖται ἦσαν καὶ νομοφύλακες, ὅπερ μέχρι τοῦδε ὑπετίθετο μόνον ἐκ τῶν μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν προνομίων τοῦ Ἀρείου

πάγου δημιουργηθέντος ὑπὸ Περικλέους θεσμοῦ τῶν νομοφυλάκων, οἵτινες κατὰ Φιλόχορον στροφία χαλκᾶ φέροντες οὐ μόνον ἐν τοῖς δημοσίοις θεάμασιν ἐκαθέζοντο καταντικρὺ τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ ἠνάγκαζον τὰς ἀρχὰς νὰ ἐνεργῶσι κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκώλυον νὰ γίνωνται τὰ ἀσύμφορα τῇ πόλει.

Εἶτα δὲ ὁ Ἀριστοτέλης περιγράφει τὰ τῆς πολιτείας τῶν Ἀθηνῶν, ἀφ' οὗ ὁ Δράκων ἔθηκε τοὺς θεσμοὺς αὐτοῦ· οἱ μὲν ἐννέα ἄρχοντες καὶ οἱ ταμίαι ἠροῦντο ἐκ τῶν ἐχόντων περιουσίαν ἐλευθέραν οὐχὶ κατωτέραν τῶν δέκα μνῶν, στρατηγοὶ δὲ καὶ ἵππαρχοι, οἱ ἀποδεικνύοντες περιουσίαν ἐλευθέραν οὐχὶ ἐλάττονα τῶν ἑκατὸν μνῶν· ἡ Βουλὴ συνέκειτο ἐκ τετρακοσίων καὶ ἑνὸς μελῶν, ἐκληροῦντο δὲ εἰς ταύτην καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς οἱ συμπεπληρωμένον ἔχοντες τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας. Ἐνταῦθα παρίσταται ὁ Δράκων καὶ ὡς πολιτικὸς ἀναμορφωτής, ἐν ᾧ γνωστὸς ἦτο μόνον ὡς συντάξας δικαστικοὺς νόμους κατὰ τὸ γνωστὸν χωρίον τῶν Πολιτικῶν (11. 12) «Πολιτείᾳ δ' ὑπαρχούσῃ τοὺς νόμους ἔθηκεν», οὗ ἡ γνησιότης τίθεται νῦν εἰς ἀμφιβολίαν. Οὕτω κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Δράκοντος εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν ἐδύναντο νὰ κληθῶσι μόνον οἱ εὔποροι ἀποκλειομένων τῶν πενήτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν τάξιν τῶν Θητῶν. Ἑπομένως τὸ τιμοκρατικὸν σύστημα δὲν καθιερώθη τὸ πρῶτον ὑπὸ Σόλωνος, τῶν πολιτῶν καὶ ἐπὶ Δράκοντος καλουμένων εἰς τὰ ἀξιώματα ἀναλόγως τῆς περιουσίας αὐτῶν. Ἡ Κάτω Βουλὴ δὲν ἐδημιουργήθη ὑπὸ Σόλωνος, ἀλλὰ περιωρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τετρακοσίους, καὶ ἑπομένως ἡ βεβαίωσις τοῦ Πλουτάρχου, ὅτι ὁ Σόλων κατέστησε τὴν Βουλὴν ταύτην ὡς σῶμα προβουλευτικὸν ἐλέγχεται μὴ ἀκριβής. Ἀλλὰ τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι καὶ ἐπὶ Δράκοντος φαίνεται ἐν ἰσχύϊ τὸ σύστημα τῆς κληρώσεως τῶν ἀρχῶν, περὶ οὗ μεγάλαι ἐγένοντο ἀμφισβητήσεις μέχρις ἐσχάτων. Ἀλλ' ὅμως ἐκ τοῦ σχετικοῦ χωρίου τοῦ Ἀριστοτέλους δὲν προκύπτει σαφῶς ἂν ἡ κλήρωσις περιωρίζετο εἰς μόνον τὸν καταρτισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ὑποδεεστέρων ἀρχῶν, ἢ ἐξετείνετο καὶ εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας καὶ τὰς ἄλλας ἀνωτέρας ἀρχὰς ἐκ τῶν ἐχόν-

των τὰ ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ἀναγραφόμενα προσόντα. Ὁπωσδήποτε ἡ κλήρωσις τῶν ἀρχῶν φαίνεται ἐν χρήσει οὖσα καὶ ἐπὶ Δράκοντος. Ἕνεκα τῶν μέχρι τοῦδε ἀτελῶν πηγῶν πολλαὶ ἐσχηματίσθησαν γνῶμαι ὑπὸ τῶν νεωτέρων περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν αἱ ἀρχαί, αἱρεταὶ οὖσαι, κατέστησαν κληρωταί. Ὁ Schœmann, ὁ Κούρτιος, ὁ Sauppe τὴν μεταβολὴν ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Κλεισθένην, ὁ Niebuhr, ὁ Γρότιος, ὁ Perrot θεωροῦσιν αὐτὴν μεταγενεστέραν τῆς μάχης τῶν Πλαταιῶν, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλους ἀνάγουσιν αὐτὴν χρόνους. Ἤδη μετὰ τὴν νέαν ἀνακάλυψιν καθίστανται ἄσκοποι πᾶσαι αὗται αἱ συζητήσεις. Ἡ δὲ ἐξ Ἀρείου πάγου Βουλὴ ἐξηκολούθησεν οὖσα καὶ ἐπὶ Δράκοντος ἐπίσκοπος καὶ φύλαξ τῶν νόμων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀριστοτέλης μεταβαίνων εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς νομοθεσίας τοῦ Σόλωνος, λέγει πρῶτον μὲν ὅτι ἡ διαίρεσις τῶν πολιτῶν εἰς τέσσαρας τάξεις προϋπῆρχε πρότερον καὶ ἑπομένως δὲν ἦτο ἐπινόησις τοῦ Σόλωνος, καὶ δεύτερον ὅτι ὁ Σόλων κατέστησε τὰς ἀρχὰς κληρωτὰς ἐκ προκρίτων, ὑπὸ τῶν φυλῶν ὑποδεικνυομένων. Οὕτω ὁ Σόλων καθιέρωσε μικτὸν σύστημα ἐκλογῆς καὶ κληρώσεως τῶν ἀρχόντων, ἐξ οὗ ἐξηγοῦνται καὶ ἀντιφατικά τινα μέχρι τοῦδε κρινόμενα χωρία, τοῦ μὲν Ἡροδότου ὡς ἐν παραδείγματι λέγοντος ὅτι ὁ Καλλίμαχος ἐγένετο ἄρχων κυάμῳ λαχών, (VI 109) τοῦ δὲ Παυσανίου ὅτι ᾑρέθη τοιοῦτος (1. 15 § 3), διότι μικτοῦ ὄντος τοῦ συστήματος τῆς ἐκλογῆς ὁ αὐτὸς ἄρχων ἐδύνατο νὰ θεωρηθῇ αἱρετὸς καὶ συνάμα κληρωτὸς ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ γράφοντος. Προστίθησι δὲ ὁ Ἀριστοτέλης καινοφανὲς ὅλως γεγονός, ὅτι ἀρχαιότερον, βεβαίως πρὸ τοῦ Δράκοντος, ἐφ' οὗ τὰ περὶ αἱρέσεως τῶν ἀρχῶν εἶχον ἄλλως, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγου Βουλὴ διώριζε τοὺς ἄρχοντας, ἐκλέγουσα τοὺς ἐπιτηδείους.

Οὐ μόνον δὲ τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Βουλὴν δὲν ἐδημιούργησε πρῶτος ὁ Σόλων, ἀλλ' οὐδὲ τὰς ἀρχικὰς αὐτῆς προνομίας μετέβαλεν οὐσιωδῶς, τοῦ Ἀριστοτέλους λέγοντος ρητῶς· «Τὴν δὲ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν Βουλὴν ἔταξεν ἔτι νομοφυλακεῖν, ὥσπερ ὑπῆρχε καὶ πρότερον, ἐπίσκοπος οὖσα τῆς πολιτείας κλπ.», Ὥστε ἡ πληροφορία τοῦ Πλουτάρχου (Σολ. 10), ὅτι ὁ

Σόλων συστήσας τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Βουλὴν ἑκα τῶκν τ'ἐνιαυτὸν ἀρχόντων ἐπίσκοπον πάντων καὶ φύλακα τῶν νόμων ἑκάθισε, δὲν εἶναι ἀκριβής, διότι πάντα ταῦτα προϋπάρχοντα περιέλαβεν οὗτος εἰς τὴν νέαν νομοθεσίαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος τῶν Πεισιστρατιδῶν, καὶ τὴν ἐπὶ Κλεισθένους μεταβολήν, ὁ Ἀριστοτέλης ἀφηγούμενος τὰ τῆς πολιτείας τῶν Ἀθηνῶν λέγει ὅτι μετὰ τὰ Μηδικὰ πάλιν ἰσχύσασα ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Βουλὴ ἐπὶ 17 ἔτη διεῖπε τὰ τῆς πολιτείας, ἀλλ'ὅτι βαθμηδὸν κρατυνομένης τῆς δημοκρατίας, Ἐφιάλτης ὁ Σωφωνίδου κατήργησε τὰς προνομίας αὐτῆς, συναιτίου γενομένου τοῦ Θεμιστοκλέους, ὅστις ἦτο μὲν ἐκ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἔμελλε δὲ νὰ δικασθῇ κατηγορούμενος ἐπὶ Μηδισμῷ.

Οὕτω τὸ πρῶτον καθίσταται γνωστόν, ὅτι τὰς προνομίας τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου Βουλῆς ἀφῆρεσε πρῶτος ὁ Ἐφιάλτης μετὰ Θεμιστοκλέους καὶ οὐχὶ μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ὑπ' αὐτοῦ ὑποκινηθείς,ὡς εἶναι κοινῶς παραδεδεγμένον, κυροῦται δὲ ἀσήμου τινὸς σχολιαστοῦ τὸ κείμενον λέγοντος· « Ἐφιάλτης τις καὶ Θεμιστοκλῆς χρεωστοῦντες τῇ πόλει χρήματα καὶ εἰδότες ὅτι ἐὰν δικάσωσιν οἱ Ἀρεοπαγῖται πάντες ἀποδώσουσι, καταλῦσαι αὐτοὺς ἔπεισαν τὴν πόλιν, οὔπω τινὸς μέλλοντος κριθῆναι· ὁ γὰρ Ἀριστοτέλης λέγει ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν Ἀθηναίων ὅτι καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς αἴτιος ἦν μὴ πάντα δικάζειν τοὺς Ἀρεοπαγίτας· δῆθεν μὲν ὡς δι' αὐτοὺς τοῦτο ποιοῦντες, τὸ δ' ἀληθὲς διὰ τοῦτο πάντα κατασκευάζοντες· εἶτα οἱ Ἀθηναῖοι ἀσμένως ἀκούσαντες τῆς τοιαύτης συμβουλῆς κατέλυσαν αὐτούς», εἰς ὃ οὐδεμία ἐδόθη προσοχή. Τὰ χωρία, εἰς ἃ στηριζόμενοι οἱ νεώτεροι ἐδέξαντο τὴν νῦν ἐλεγχομένην ἀνακριβῆ γνώμην εἰσὶ κυρίως τὰ ἑξῆς. Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρων ὅτι ὁ Περικλῆς προσείλκυε πολλοὺς φίλους καὶ ἑταίρους πρὸς πραγματοποίησιν τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ σχεδίων, ἐπάγεται « Ὧν ἕνα φασὶ γενέσθαι τὸν Ἐφιάλτην, ὃς κατέλυσε τὸ κράτος τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου Βουλῆς, πολλὴν κατὰ τὸν Πλάτωνα καὶ ἄκρατον τοῖς πολίταις ἐλευθερίαν οἰνοχοῶν» (Πλούταρχ. Περ. 7.)· καὶ ἀλλαχοῦ· « Ὡς δὲ πάλιν (ὁ Κίμων) ἐπὶ στρατείαν ἐξέπλευσε, τελέως ἀνεθέντες οἱ πολλοί, καὶ συγχέοντες τὸν

καθεστῶτα τῆς πολιτείας κόσμον τά τε πάτρια νόμιμα, οἷς ἐχρῶντο πρότερον, Ἐφιάλτου προεστῶτος, ἀφείλοντο τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου Βουλῆς τὰς κρίσεις πλὴν ὀλίγων ἁπάσας καὶ τῶν δικαστηρίων κυρίους ἑαυτοὺς ποιήσαντες εἰς ἄκρατον δημοκρατίαν ἐνέβαλον τὴν πόλιν, ἤδη καὶ Περικλέους δυναμένου, καὶ τῶν πολλῶν φρονοῦντος». (Πλούτ. Κίμ. 15). Ὁ δὲ Ἀριστοτέλοις ἐν τοῖς Πολιτικοῖς (11, 12) λέγει· «Τὴν μὲν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ Βουλὴν Ἐφιάλτης ἐκόλουσε καὶ Περικλῆς». Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν χωρίων τούτων ἀναμφισβήτητον ἐθεωρήθη ὑπὸ πάντων τῶν νεωτέρων ὅτι ὁ Ἐφιάλτης συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Περικλέους προὐκάλεσε τὴν κατάργησιν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας τοῦ Ἀρείου πάγου, καὶ μόνον ἠμφισβητεῖτο ὁ χρόνος τοῦ ἀξιομνημονεύτου τούτου γεγονότος, ὅπερ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης ἀναγράφει ὡς τελεσθὲν τὸ1ον ἔτος τῆς 80ῆς Ὀλυμπιάδος (460 π. Χ.). Ὁ Ὀδ. Μύλλερ ἀναλύων τὰς Εὐμενίδας τοῦ Αἰσχύλου, περὶ ὧν γνωστὸν εἶναι ὅτι ἐδιδάχθησαν τὸ 2ον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς Ὀλυμπιάδος καὶ πιθανῶς τὸν ἕβδομον ἢ ἔνατον μῆνα τοῦ ἔτους ἐκείνου, τελουμένων τῶν Ληναίων ἢ τῶν μεγάλων Διονυσίων, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ περὶ τοῦ Ἀρείου πάγου διαμάχη ὑφίστατο ἔτι, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν εἶχε πραγματοποιηθῇ ἡ κατάλυσις τῶν προνομιῶν αὐτοῦ. Ἤδη δὲ γνωστὸν γίνεται ὅτι ἡ κατάλυσις αὕτη ἐγένετο πολὺ πρότερον, μηδόλως συμμετασχόντος τοῦ Περικλέους. Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἐφιάλτου κατισχύσας ὁ Περικλῆς τοῦ Κίμωνος ἀφεῖλε καὶ οὗτος, ὡς κατωτέρω λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, τινὰς τῶν ὑπολειπομένων προνομιῶν τοῦ Ἀρείου πάγου, ὅπως δημοτικωτέρα καταστῇ ἡ ὑπάρχουσα πολιτεία. Οὕτω δ' ἐξηγεῖται τὸ ἐν τοῖς Πολιτικοῖς χωρίον ὅτι τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴν Ἐφιάλτης ἐκολόβωσε καὶ Περικλῆς, ἤτοι πρῶτος ὁ Ἐφιάλτης καὶ δεύτερος ὁ Περικλῆς, ὅπερ μὴ διαστείλαντες οἱ νεώτεροι, ἐδέξαντο ὅτι ἀμφότεροι συνέπραξαν εἰς τὸ τόλμημα τοῦτο.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μέρει ὁ Ἀριστοτέλης ποιούμενος λόγον περὶ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἄρχοντος βασιλέως λέγει ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ διεξαγομένη δίκη βουλεύσεως ἐδικάζετο εἰς τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ δικαστήριον. Οὕτω δὲ λύεται τὸ λίαν

ἐπίμαχον ζήτημα περὶ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἠθικῶν αὐτουργῶν τοῦ φόνου, κυροῦται δὲ καὶ τὸ σχετικὸν χωρίον τοῦ Ἁρποκρατίωνος, ἀντιγεγραμμένον ὃν ἐκ τῆς πολιτείας τοῦ Ἀριστοτέλους. Ὅτι δὲ ἡ βούλευσις ὑπήγετο εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ Παλλαδίῳ δικαστηρίου ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν διασωζομένων λόγων τῶν Ἀττικῶν ρητόρων καὶ ἰδίως τοῦ Ἀντιφῶντος, οἵτινες καίτοι ἀφορῶσιν εἰς ἠθικοὺς αὐτουργοὺς φόνων ἐκ προνοίας ἐκτελεσθέντων, προδήλως δὲν ἀπευθύνονται εἰς τοὺς Ἀρεοπαγίτας. Οὕτω ἐν παραδείγματι ἡ κατὰ τῆς μητρυιᾶς τοῦ Ἀντιφῶντος κατηγορία ὑποτίθησι γυναῖκα ἠθικὸν αὐτουργὸν φαρμακείας, ἥτις ἀποφασίσασα νὰ ἀποκτείνῃ τὸν σύζυγον, παρεσκεύασε φάρμακον ὅπερ ἑτέρα γυνὴ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν ἑορτῇ καὶ οὕτως ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Καίτοι τοῦ φόνου ἐκ προμελέτης ἐκτελεσθέντος ἡ τυπικὴ πρὸς τοὺς δικαστὰς προσφώνησις «ὦ ἄνδρες» καὶ οὐχὶ «ὦ βουλὴ» τρανῶς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ λόγος οὗτος δὲν ἀπευθύνεται εἰς τὸν Ἄρειον πάγον, ἀλλ' εἰς τὸ Παλλάδιον. Ὅτι δὲ ἡ βούλευσις ὑπήγετο εἰς τὸ Παλλάδιον προσεπιμαρτυρεῖ καὶ ὁ πρό τινων ἐτῶν ἀνακαλυφθεὶς νόμος, ὁ ἔχων ὡς ἑξῆς

πρῶτος ἄξων
Καὶ ἂν μὴ 'κ προνοίας κτείνῃ τίς τινα
φεύγειν, δι-
κάζειν δὲ τοὺς βασιλέας αἰτιῶν φόνου ἢ
[βουλεύσεως τὸν
ἀεὶ βασιλ-
εύσαντα, τοὺς δ' Ἐφέτας διαγνῶναι.

ἐν ᾧ ρητῶς ἀναφέρεται ἡ βούλευσις ὡς δικαζομένη ὑπὸ τῶν Ἐφετῶν.

Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἀρκούντως, νομίζομεν, καταφαίνεται ἡ σπουδαιότης τοῦ ἔργου τούτου τοῦ κλεινοῦ Σταγειρίτου, ὅπερ νέον φῶς ἐπιχέει εἴς τε τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν νομοθεσίαν τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν καὶ ὅπερ ἔσται ὑποκείμενον μακρᾶς μελέτης τῶν συγχρόνων σοφῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Φεβρουαρίου 1891.

Α. Ἀγαθονικος

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

---

1 .... [Μ]ύρωνος καθ' ἱερῶν ὀμόσαντες ἀριστίνδην. κατεγνωσθέντος δὲ τοῦ ἀγο[υ]ς[νεκρ]οὶ μὲν ἐκ τῶν τάφων ἐξεβλήθησαν, τὸ δὲ γένος αὐτῶν ἔφυγεν ἀειφυγίαν. [Ἐπι]μενίδης δ' ὁ Κρὴς ἐπὶ τούτοις ἐκάθηρε τὴν πόλιν.

2. Μετὰ δὲ ταῦτα συνέβη στασιάσαι τούς τε γνωρίμους καὶ τὸ πλῆθος πολὺν χρόνον 'τὸν δῆμον'. ἦν γὰρ . . . ἡ πολιτεία τ[οῖς μὲν] ἄλλοις ὀλιγαρχικὴ πᾶσι, καὶ δὴ καὶ ἐδούλευον οἱ πένητε[ς τοῖς] πλουσίοις καὶ αὐτοὶ [καὶ τ]ὰ τέκνα καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ ἐκαλοῦντο πελάται καὶ ἑκτημόροι· [ἐπὶ] ταύτης γὰρ τῆς μισθώσεως [εἰ]ργάζοντο τῶν πλουσίων τοὺς ἀγρούς. ἡ δὲ πᾶσα γῆ δι' ὀλίγων ἦν καὶ [εἰ μὴ] τὰς μισθώσεις [ἀπ]οδιδοῖεν ἀγώγιμοι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες ἐγίνοντο, κ[αὶ δεδεμένοι τοῖς δανείσ]ασιν ἐπὶ τοῖς σώμασιν ἦσαν μέχρι Σόλωνος· οὗτος δὲ πρῶτος ἐγέν[ετο τοῦ δήμου] προστάτης. χαλεπώτατον μὲν οὖν καὶ πικρότατον ἦν τοῖς πολλοῖς τῶν κατὰ τῆς πολιτείας [ἀρχῶν μὴ μετ]έχειν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἐδυσχέραινον· οὐδενὸς γάρ, ὡς εἰπεῖν, ἐτύγχανον μετέχοντες.

3. Ἦν δ' ἡ τάξις τῆς ἀρχαίας πολιτείας τῆς πρὸ Δράκο[ντος τοιαύτη]. τὰς μὲν ἀρχὰς [ἦ]σταν ἀριστίνδην καὶ πλουτίνδην· ἦρχον δὲ [τὸ] μὲν πρῶ[τον] ἀ[εί], μετὰ δὲ ταῦτα [δεκα]ετίαν. μέγισται δὲ καὶ πρῶται τῶν ἀρχῶν ἦσαν βασ[ιλεύς τε καὶ πολ]έμαρχος καὶ ἄρ[χων]· τούτων δὲ πρ[ώτ]η μὲν ἡ τοῦ

βασιλέως, αὕτη γὰρ ἐν [ἀρχῇ ἐγένετο, δευ]τέρα δ' ἐπικατέστη [πολε]μαρχία διὰ τοῦ γί[νεσθαί τινας τῶν βασιλέων τὰ πολέ]μια μαλ[ακούς, ὅθεν καὶ] τὸν Ἴωνα μετε[πέμ]ψαντο χρεία[ς κ]αταλαβούσης. τελευταία δ' ἡ [τοῦ ἄρχοντος· οἱ] μὲν γὰρ πλείους [ἐπὶ] Μέδοντος, ἔνιοι δ' ἐπὶ Ἀκάστου φασὶ γενέσθαι [τὴν ἀρχήν· σημεῖον] δ' ἐπιφέρουσιν [ὅτι] οἱ ἐννέα ἄρχοντες ὀμνύουσι [καθάπερ] ἐπὶ Ἀκάστου [τῆς πόλεως ἄρχ]ειν, ὡς ἐπὶ τῆς ἐ[κείνου] βασιλείας παραχωρησάντων τῶν Κοδ[ριδῶν] . . . τῷ ἄρχοντι "δωρεῶν". τοῦτο μὲν οὖν ὁποτέρως που ἔχει μικρόν, [καὶ ἐγένετο δὴ ἐν τού]τοις τοῖς χρόνοις· ὅτι [δὲ] τελευταία τούτων ἐγένετο τῶν ἀρχῶν, [ση]μεῖον καὶ . . . . ρίων τὸν ἄρχοντα διοικεῖν ὥσπερ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πολέμαρχος, ἀλλὰ . . . . διὸ καὶ νεωστὶ γέγονεν ἡ ἀρχὴ μεγάλη, τοῖς ἐπ[ι]θέτοις αὐξηθ[εῖσα. Θεσ]μοθέται δὲ πολλο[ῖ]ς ὕστερον ἔτεσιν ἠρέθησαν, ἥδη κατ' ἐνιαυτὸν αἱρ[εθέντες ἐπὶ] τὰς ἀρχάς, ὅπως ἀναγράψαντες τὰ θέσμια φυλάττωσι πρὸς τὴν τῶν [παρανομού]ντων κρίσιν· διὸ καὶ μόνη τῶν ἀρχῶν οὐκ ἐγένετο πλείων [ἢ] ἐνιαύσιος. [οὗτοι μὲν οὖν [ἐς] τοσοῦτον προέχουσιν ἄλλων. ᾤκησαν δ' οὐχ ἅμα πάντες οἱ ἐννέα ἄρχοντες, ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς ε[ἶ]χε τὸ νῦν καλούμενον Βουκόλιον, πλησίον τοῦ Πρυτανείου (σημεῖον δέ· ἔτι καὶ νῦν γὰρ τῆς τοῦ βασιλέως γυναικὸς ἡ σύμμιξις ἐνταῦθα γίνεται τῷ Διονύσῳ καὶ ὁ γάμος), ὁ δὲ ἄρχων τὸ Πρυτανεῖον, ὁ δὲ πολέμαρχος τὸ Ἐπιλυκεῖον· ὃ πρότερον μὲν ἐκαλεῖτο Πολεμαρχεῖον, ἐπεὶ δὲ Ἐπίλυκος ἀνῳκοδόμησε καὶ κατεσκεύασεν αὐτὸ πολεμα[ρχή]σας Ἐπιλυκεῖον ἐκλήθη· θεσμοθέται δ' εἶχον τὸ Θεσμοθετεῖον. ἐπὶ δὲ Σόλωνος ἅ[π]αντες εἰς τὸ Θεσμοθετεῖον συνῆλθον. κύριοι δ' ἦσαν καὶ τὰς δίκας αὐτοτελεῖς [κρίν]ειν, καὶ οὐχ ὥσπερ νῦν προανακρίνειν. τὰ μὲν οὖν [περὶ] τὰς ἀρχὰς τοῦτον εἶχε τὸν τρόπον. ἡ δὲ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴ τὴν μὲν τάξιν εἶχε τοῦ διατηρεῖν τοὺς νόμους, διῴκει δὲ τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ κολάζουσα καὶ ζημ[ιο]ῦσα πάντας τοὺς ἀκοσμοῦντας κυρίως. ἡ γὰρ αἵρεσις τῶν ἀρχόντων ἀριστίνδην καὶ πλουτίνδην ἦν, ἐξ ὧν οἱ Ἀρεοπαγῖται καθίσταντο. διὸ καὶ μόνη τῶν ἀρχῶν αὕτη μεμένηκε διὰ βίου καὶ νῦν.

4. Ἡ μὲν οὖν πρώτη πολιτεία ταύτην ε[ἶ]χε τὴν ὑπο[γρα]-

φήν. μετὰ δὲ ταῦτα, χρόνου τινὸς οὐ πολλοῦ διελθόντος, ἐπ' Ἀριστα[ίχμου ἄρχοντος Δρά]κων τοὺς θεσμοὺς ἔθηκεν· ἡ δὲ τάξις αὕτη τόνδε τὸν τρόπον εἶχεν. ἀπεδέδοτο [ἡ] πολιτεία τοῖς ὅπλα παρεχομένοις· ἡροῦντο δὲ τοὺς μὲν ἐννέα ἄρχοντας [καὶ τ]οὺς [τ]αμίας οὐσίαν κεκτημένους οὐκ ἐλάττω δέκα μνῶν ἐλευθέραν, τὰς δ' ἄλλας ἐλάττους ἐκ τῶν ὅπλα παρεχ[ομένων], στρατηγοὺς δὲ καὶ ἱππάρχους οὐσίαν ἀποφαίνοντας οὐκ ἐλάττον' ἢ ἑκατὸν μνῶν ἐλευθέρων καὶ παῖδας ἐ[κ] γαμετῆς γυναικὸς γνησίους ὑπὲρ δέκα ἔτη γεγονότας· τούτους δὲ δεῖ[ν εἶναι] τοὺς πρυτάνεις καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἱππάρχους τοῦ γένους μέχρι εὐθυνῶν . . . . τας δ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τέλους δεχομένους οὕπερ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἵππαρχοι. βουλεύειν δὲ τετρακοσίους καὶ ἕνα τοὺς λαχόντας ἐκ τῆς πολιτείας· κληροῦσθαι δὲ καὶ ταύτην καὶ [τὰ]ς ἄλ[λας] ἀρχὰς τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας, καὶ δὶς τὸν αὐτὸν μὴ ἄρχειν πρὸ τοῦ πάν[τας περι]ελθεῖν· τότε δὲ πάλ[ιν] ἐξ ὑπαρχῆς κληροῦν· εἰ δέ τις τῶν βουλευτῶν, ὅταν ἕδρα βουλῆς ἢ ἐκκλησίας ᾖ, ἐκλείποι [τὴν σύν]οδον, ἀπέτινον ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος τρεῖς δραχμάς, ὁ [δὲ ἱ]ππεὺς δύο, ζευγίτης δὲ μίαν. ἡ δὲ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου φύλαξ ἦν τῶν νόμων καὶ διετήρ[ει τὰ]ς ἀρχὰς ὅπως κατὰ τοὺς νόμους ἄρχωσιν. ἐξῆν δὲ τῷ ἀδικουμένῳ πρὸ[ς τὴν τῶν] Ἀρεοπαγιτ[ῶν] βουλὴν εἰσαγγέλλειν ἀποφαίνοντι παρ' ὃν ἀδικεῖται νόμον. ἐπὶ δὲ τοῖς σώ[μα]σιν ἦσαν δεδεμένοι, καθάπερ εἴρηται, καὶ ἡ χώρα δι' ὀλίγων ἦν.

5. Τοιαύτης δὲ τῆς τάξεως οὔσης ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῶν [π]ολλῶν δουλευόντων τοῖς ὀλίγοις, ἀντέστη τοῖς γνωρίμοις ὁ δῆμος. ἰσχυρᾶς δὲ τῆς στάσεως οὔσης καὶ πολ[ὺν] χρόνον ἀντικαθημένων ἀλλήλοις εἵλοντο κοινῇ διαλλακτὴν καὶ ἄρχοντα Σόλωνα, καὶ τ[ὴν πολι]τεί[α]ν ἐπέτρεψαν αὐτῷ ποιήσαντι τὴν ἐλεγείαν ἧς ἐστὶν ἀρχὴ

Γινώ[σκω], καί μοι φρενὸς ἔνδοθεν ἄλγεα κεῖται,
πρεσβυτάτων ἐσορῶν γαῖαν Ἰαονίας.

καὶ γὰρ ἐπήλαυνεν καὶ πρὸς ἑκατέρους ὑπὲρ ἑκατέρων μάχεται καὶ διαμφισβητεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα κοινῇ [π]αραινεῖ [κατα]παύειν τὴν ἐνεστῶσαν φιλονικίαν. ἦν δ' ὁ Σόλων τῇ μὲν ὁή-

σει καὶ τῇ δόξῃ τῶν πρώτων, τ[ῇ δ'] οὐσίᾳ καὶ τοῖς πράγμασι τῶν μέσων, ὡς ἔκ τε τῶν ἄλλων ὁμολογεῖται καὶ [αὐτὸς] ἐν τοῖσδε τοῖς ποιήμασι μαρτυρεῖ, παραινῶν τοῖς πλουσίοις μὴ πλεονεκτεῖν·

Ὑμεῖς δ' ἡσυχάσαντες ἐνὶ φρεσὶ καρτερὸν ἦτορ,
οἳ πολλῶν ἀγαθῶν ἐς κόρον(ἁ)σατε,
ἐν μετρίοισι τ[ρέφεσθ]ε μέγαν νόον· οὔτε γὰρ ἡμεῖς
πεισόμεθ', οὔθ' ὑμῖν ἄρτια τᾶ[λλ'] ἔσεται.

καὶ ὅλως αἰεὶ τὴν αἰτίαν τῆς στάσεως ἀνάπτει τοῖς πλουσίοις· διὸ καὶ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐλεγείας δεδοικέναι φησὶ τήν τε φ[ιλαργυρ]ίαν τήν τε ὑπερηφάνιαν, ὡς διὰ ταῦτα τῆς ἔχθρας ἐνεστώ[σ]ης.

6. Κύριος δὲ γενόμενος τῶν πραγμ[άτ]ων Σόλων τόν τε δῆμον ἠλευθέρωσε καὶ ἐν τῷ παρόντι καὶ εἰς τὸ μέλλον, κωλύσας δ[ανείζει]ν ἐπὶ τοῖς σώμασι, καὶ νόμους ἔθηκε καὶ χρεῶν ἀ[πο]κοπὰς ἐπ[ο]ίησε καὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων, ἃς σεισάχθειαν καλοῦσιν, ὡς ἀποσεισάμενοι τὸ βάρος· ἐν οἷς πειρῶνταί τι [καὶ] διαβάλλειν αὐτόν. συνέβη γὰρ τῷ Σόλωνι μέλλοντι ποιεῖν τὴν σεισάχ[θ]ειαν προειπεῖν τισὶ τῶν [γνω]ρίμω[ν], ἔπειθ', ὡς μὲν οἱ δημοτικοὶ λέγουσι, παραστρατηγηθῆναι διὰ τῶν φίλων, ὡς δ' οἱ [κεκτη]μένοι, βλασφημεῖν καὶ αὐτὸν κοινωνεῖν. δανεισάμενοι γὰρ οὗτοι συνεπρίαντο πολλὴν χώραν, [μετὰ δὲ] οὐ πολὺ τῆς τῶν χρεῶν ἀποκοπῆς γινομένης ἐπλούτουν· ὅθεν φασὶ γενέσθαι τοὺς ὕστερον δο[κο]ῦντας εἶναι παλαιοπλούτους. οὐ μὴν ἀλλὰ πιθ[ανώ]τερος [ὁ] τῶν δημοτικῶ[ν λ]όγος· οὐ γὰρ [εἰκὸς ἓ]ν μὲν τοῖς ἄλλοις οὕτω μέτριον γενέσθαι καὶ κοινόν, [ἅμα] τ' ἐξὸν αὐτῷ [τ]οὺς [νόμ]ους ὑποποιησάμενον τυραννεῖν τῆς πόλεως ἀμφοτέροις ἀπεχ[θάν]εσθαι καὶ περὶ πλείονος [ποι]ήσασθαι [τὸ κα]λὸν καὶ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἢ τὴν αὐτοῦ πλεονεξίαν, ἐν [οὕτ]ω δὲ μικροῖς [καὶ] ἀν[αξίο]ις καταρρυπαίν[ε]ιν ἑαυτόν. ὅτι δὲ ταύτην ἔσχε τὴν ἐξουσίαν τά τε πράγματα νοσοῦντα μετεκρούσατο, καὶ ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτὸς πολλαχοῦ μέμνηκε καὶ οἱ ἄλλοι συνομολογοῦσι πάν[τες]. ταύτην μὲν οὖν χρὴ νομίζειν ψευδῆ τὴν αἰτίαν εἶναι.

7. Πολιτείαν δὲ κατέστησε καὶ νόμους ἔθηκεν ἄλλους, τοῖς

δὲ Δράκοντος θεσμοῖς ἐπαύσαντο χρώμενοι πλὴν τῶν φονικῶν. ἀναγράψαντες δὲ τοὺς νόμους εἰς τοὺς κύρβεις ἔστησαν ἐν τῇ στοᾷ τῇ βασιλείῳ καὶ ὤμοσαν χρήσεσθαι πάντες· οἱ δ' ἔννέα ἄρχοντες ὀμνύντες πρὸς τῷ λίθῳ κατεφάτιζον ἀναθήσειν ἀνδριάντα χρυσοῦν ἐάν τινα παραβῶσι τῶν νόμων· ὅθεν ἔτι καὶ νῦν οὕτως ὀμνύουσι. κατεκύρωσε δὲ τοὺς νόμους εἰς ἑκατὸν [ἔ]τη καὶ διέταξε τὴν πολιτείαν τόνδε τρόπον. τιμήμα[τα δι]εῖλεν εἰς τέτταρα τέλη, καθάπερ διήρητο καὶ πρότερον, εἰς πεντακοσιομ[έδιμ]ν[ον καὶ ἱππέα] καὶ ζευγίτην καὶ θῆτα. τὰς μ[ὲν οὖ]ν ἀρχὰς ἀπένειμεν ἄρχειν ἐκ πεντακοσιομεδίμνων καὶ ἱππέων καὶ ζευγιτῶν, τοὺς ἐννέα ἄρχοντας καὶ τοὺς ταμίας καὶ τοὺς πωλη[τὰς] καὶ τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς κωλακρέτας, ἑκάστοις ἀνάλογον τῷ μεγέθει τοῦ τιμ[ή]μ[ατο]ς ἀποδιδοὺς τ[ὴν ἀρ]χήν. τοῖς δὲ τὸ θητικὸν τελοῦσιν ἐκκλησίας καὶ δικαστηρίων μετέδωκε μόνον. ἔδει δὲ τελεῖν πεντακοσιομέδιμνον μὲν ὃς ἂν ἐκ τῆς οἰκείας ποιῇ πεντακόσια μέτρα τὰ συνάμφω ξηρὰ καὶ ὑγρά, ἱππάδα δὲ τοὺς τριακόσια ποιοῦντας, ὡς δ' ἔνιοί φασι τοὺς ἱπποσροφεῖν δυναμένους. σημεῖον δὲ φέρουσι τό τε ὄνομα το[ῦ] τέλους, ὡς ἂν ἀπὸ τοῦ πράγ[μ]ατος κείμενον, καὶ τὰ ἀναθήματα τῶν ἀρχαίων· ἀνάκειται γὰρ ἐν ἀκροπόλει εἰκὼν Διφίλου ἐ[φ' ᾗ ἐπ]ιγέγραπται τάδε·

Διφίλου Ἀνθεμίων τήνδ' ἀνέθηκε θεοῖς,
θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος.

καὶ παρέστηκεν ἵππος ἐκμαρτυρῶν "ὡς τὴν ἱππάδα τοῦτο σημα[ί]νουσ[α]ν". οὐ μὴν ἀλλ' εὐλογώτερον τοῖς μέτροις διηρῆσθαι καθάπερ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους. ζευγίσιον δὲ τελεῖν τοὺς διακόσια τὰ συνάμφω ποιοῦντας· τοὺς δ' ἄλλους θητικόν, οὐδεμιᾶς μετέχοντας ἀρχῆς. διὸ καὶ νῦν ἐπειδὰν ἔρηται τὸν μέλλοντα κληροῦσθαί τιν' ἀρχὴν ποῖον τέλος τελεῖ, οὐδ' ἂν εἰς εἴποι θητικόν.

8. Τὰς δ' ἀρχὰς ἐποίησε κληρωτὰς ἐκ προκρίτων, [ο]ὓς [ἑκά]στη προκρίνει τῶν φυλῶν. προὔκρινεν δ' εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἑκάστη δέκα, καὶ τού[τους ἐκλή]ρουν· ὅθεν ἔτι διαμένει ταῖς φυλαῖς τὸ δέκα κληροῦν ἑκάστην, εἶτ' ἐκ τούτων κυαμεύε[ιν]. σημεῖον δ' ὅτι κληρωτὰς ἐποίησεν ἐκ τῶν τιμημάτων ὁ περὶ τῶν ταμιῶν νόμος ᾧ χρώμενοι [διατελο]ῦσιν ἔτι καὶ νῦν· κε-

λεύει γὰρ κληροῦν τοὺς ταμίας ἐκ πεντακοσιομεδίμνω[ν. Σόλ]ων μὲν οὖν οὕτως ἐνομοθέτησε περὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων. τὸ γὰρ ἀρχαῖον ἡ ἐν Ἀρ[είῳ πάγῳ βουλ]ὴ ἀνακαλεσαμένη καὶ κρίνασα καθ' αὑτὴν τὸν ἐπιτήδειον ἑφ' ἑκάστῃ τῶν ἀρχῶν [ἐπ' ἐνιαυτὸν διατάξα]σα ἀπέστελλεν. φυλαὶ δ' ἦσαν δ' καθάπερ πρότερον καὶ φυλοβασιλεῖς τέσσαρες. ἐκ δὲ [τῆς φυλῆς ἑκ]άστης ἦσαν νενεμημέναι τριττύες μὲν τρεῖς, ναυκραρίαι δὲ δώδεκα καθ' ἑκάστην. [ἦν δὲ τῶν] ναυκραριῶν ἀρχὴ καθεστηκυῖα ναύκραροι, τεταγμένη πρός τε τὰς ε[ἰσ]φορὰς καὶ τὰς δαπ[άνας] τὰς γινομένας· διὸ καὶ ἐν τοῖς νόμοις τοῖ[ς Σ]όλωνος οἷς οὐκέτι χρῶνται (οἷον [εἰκὸς) γέ]γραπται τοὺς ναυκράρους εἰσπράττειν καὶ ἀναλίσκειν ἐκ τοῦ ναυκραρικοῦ ἀργυρ[ίου. βουλ]ὴν δ' ἐποίησε τετρακοσίο[υς], ἑκατὸν ἐξ ἑκάστης φυλῆς, τὴν δὲ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἔταξεν ἔ[τι] νομοφυλακεῖν, ὥσπερ ὑπῆρχε καὶ πρότερον ἐπίσκοπος οὖ[σα τῆς πολιτείας ἐς τά τε ἄλλα, καὶ τὰ πλεῖστα καὶ τὰ μέγιστα τῶν πολιτῶν διετήρει καὶ τοὺς ἁμαρτάνοντας κύθυνε κυρί[α] οὖ[σα τοῦ ζη]μι[οῦν] καὶ κολάζειν, καὶ τὰς ἐκτίσεις ἀνέφερεν εἰς πόλιν οὐκ ἐπιγράφουσα τὴν πρόφασι[ν τοῦ κολάζ]εσθαι, καὶ τοὺς ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συν[ι]σταμένους ἔκρινε, Σόλωνος θέν[τος]. ὁ μὲν [οὖν ταῦτ' ἔταξε] περὶ αὐτῶν. ὁρῶν δὲ τὴν μὲν πόλιν πολλάκις στασιάζουσαν, τῶν δὲ πολιτῶν ἐνίους δ[ιὰ] τὴν ῥᾳθυμ[ία]ν ἀγαπῶ[ντας] [ἀποστά]ντας τὸ αὐτόματον νόμον ἔθηκε πρὸς αὐτοὺς ἴδιον, ὃς ἂν στασιαζούσης τῆς πόλ[εω]ς μ[ὴ μεῖρ]ηται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων, ἄτιμον εἶναι καὶ τῆς πόλεως μὴ μετέχειν.

9. Τὰ μὲν οὖν [περὶ τὰ]ς ἀρχὰς τ[οῦτ]ον [εἶχε] τὸν τρόπον. δοκεῖ δὲ τῆς Σόλωνος πολιτείας τρία ταῦτ' εἶναι τὰ δημοτικώτατα, πρῶτον μὲν καὶ μέγιστον τὸ μὴ δανείζειν ἐπὶ τοῖς σώμασιν, ἔπειτα τὸ ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ [δικάζεσθαι] ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων, τρίτον δὲ (<ᾗ>μάλιστά φασιν ἰσχύειν τὸ πλῆθος) ἡ εἰς τὸ δικ[αστήριον] ἔφ[εσι]ς· κύριος γὰρ ὢν ὁ δῆμος τῆς ψήφου κύριος γίνεται τῆς πολιτείας, ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ μὴ γεγρ[ά]φθ[αι το]ὺς νόμους ἁπλῶς μηδὲ σαφῶς, ἀλλ' ὥσπερ ὁ περὶ τῶν κλήρων καὶ ἐπικλήρων, ἀν[άγ]κ[η ἦν] τὰς ἀμφισβητήσεις γίνεσθαι καὶ πάντα βραβεύειν καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια τὰ δικα[στ]ήρ[ια]. οἴονται μὲν οὖν τινὲς ἐπίτηδες ἀσα-

φεῖς αὐτὸν ποιῆσαι τοὺς νόμους ὅπως τι τῆς κρίσεως [ἔ]χῃ [ὁ δῆμος κ]ύριος. οὐ μὴν εἰκός, ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καθόλου περιλαβεῖν τὸ βέλτιστον· οὐ γὰρ [δ]ίκ[αιον] ἐκ τῶν νῦν γινομένων ἀλλ' ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας θεωρεῖν τὴν ἐκείνου βούλησιν.

10. Ἐν [μὲν οὖν τ]οῖς νόμοις ταῦτα δοκεῖ θεῖναι δημοτικά, πρὸ δὲ τῆς νομοθεσίας ποιήσα[σθαι τὴν χρ]εῶ[ν ἀπο]κοπήν, καὶ μετὰ ταῦτα τήν τε τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ τὴν τοῦ νομίσματος αὔξησιν. ἐπ' ἐκείνου γὰρ ἐγένετο καὶ τὰ μέτρα μείζω τῶν Φειδωνείων, καὶ ἡ μνᾶ πρότερον [μὲν ἔχο]υσα παρα[πλήσ]ιον ἑβδομήκοντα δραχμὰς ἀνεπληρώθη ταῖς ἑκατόν. ἦν δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ δίδραχμον. ἐποίησε δὲ καὶ σταθμὸν πρὸς τ[ὸ] νόμισμα τ[ρ]εῖς καὶ ἑξήκοντα μνᾶς τὸ τάλαντον ἀγούσας, καὶ ἐπιδιενεμήθησαν [αἱ] μναῖ τῷ στατῆρι καὶ τοῖς ἄλλοις σταθμοῖς.

11. Διατάξας δὲ τὴν πολιτείαν ὅνπερ εἴρηται τρόπον, ἐπειδὴ προσιόντες πάντες περὶ τῶν νόμων ἐνώχλουν, τὰ μὲν ἐπιτιμῶντες τὰ δὲ ἀνακρίνοντες, βουλόμενος μήτε ταῦτα κινεῖν μήτ' ἀπεχθάνεσθαι παρὼν ἀποδημίαν ἐποιήσατο κατ' ἐμπορί[αν] ἅμα καὶ θεωρίαν εἰς Αἴγυπτον [περὶ Κα]νώπου [πόλ]ει δέκα ἐτῶν· οὐ γὰρ οἴεσθαι δίκαιον εἶναι [το]ὺς νόμους ἐξηγεῖσθαι παρὼν ἀλλ' ἕκαστον τὰ γεγραμμένα ποιῆσαι. ἅμα δὲ καὶ συνέβαιν[εν] αὐτῷ τῶν τε γνωρίμων διαφόρους γεγενῆσθαι πολλοὺς διὰ τὰς τῶν χρεῶν ἀποκοπάς, κ]αὶ τὰς στάσεις ἀμφοτέρας μεταθέσθαι διὰ τὸ παρὰ δόξαν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν [οὖ]σαν [κατά]στασιν. ὁ μὲν γὰρ δῆμος ᾤετο πάντ' ἀνάδαστα ποιήσειν αὐτόν, οἱ δὲ γνώριμοι [πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἀποδώσειν· ἧς [μέντοι] παραλλάξας δόξης ἀμφοτέροις ἠναντιώθη, καὶ ἐξὸν αὐτῷ μεθ' ὁποτέρων ἠβούλετο συστά[ντι] τυραννεῖν εἵλετο πρὸς ἀμφοτέρους ἀπεχθεσθῆναι σώσας τὴν πατρίδα καὶ τὰ βέ[λτι]στα νομοθετήσας.

12. Ταῦτα δ' ὅτι τοῦτον <τὸν> τρόπον ἔσχεν οἵ τ' ἄλλοι συμφωνοῦσι πάντες, καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ποιήσει μέ[μν]ηται περὶ αὐτῶν ἐν τοῖσδε·

Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον γέρας ὅσσον ἀπαρ[κεῖ],
τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν οὔτ' ἐπορεξάμενος.

οἳ δ' εἶχον δύναμιν καὶ χρήμασιν ἥσαν ἀγητο[ί],
καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀ[ει]κὲς ἔχειν.
ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι
ν[ί]κᾶν δ' οὐκ εἴασ' οὐδετέρους ἀδίκως.

πάλιν δ' ἀποφαινόμενος περὶ τοῦ πλήθους, ὡς α[ὐτ]ῷ δεῖ χρῆσθαι·

Δῆμος δ' ὧδ' ἂν ἄριστα σὺν ἡγεμόνεσσιν ἕποιτο,
μήτε λίαν ἀν[ε]θεὶς μήτε βιαζόμενος.
τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπητ[αι]
ἀνθρώποισιν ὅσοις μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

δ' ἄλλοθί που καὶ πάλιν [διάγνωθι ποῦ] λέγει περὶ τῶν διανείμασθαι τὴν γῆν βουλομένων·

Οἳ δ' ἐφ' ἁρπαγαῖσιν ἦλθον, ἐλπί[δ' εἶ]χον ἀφνεάν,
κἀδόκουν ἕκαστος αὐτῶν ὄλβον εὑρήσειν πολύν,
καί με κωτίλλοντα λείως τραχὺν ἐκφανεῖν νόον.
χαῦνα μὲν τότ' ἐφράσαντο, νῦν δέ μοι χολούμενοι
λο[ξὸν ὀ]φθαλ[μοῖ]ς ὁρῶσι πάντες ὥστε δήϊοι.
οὐ χρεών· ἃ μὲν γὰρ εἶπα σὺν θεοῖσιν ἥνυ[σα],
[ἄλλα δ' α]ὖ μ[ά]την ἕρδ[ο]ν, οὐδέ μοι τυραννίδος
ἀνδάνει βίᾳ τι [ῥέζ]ειν, οὐδὲ πιε[ίρα]ς χθονὸς
πατρίδος κακοῖσιν ἐσθλοὺς ἰσομοιρίαν ἔχειν.

[πάλιν] δὲ καὶ περὶ τῆς ἀπο[ρί]ας τῆς τῶν [πενήτ]ων καὶ τῶν δουλευόντων μὲν πρότερον ἐλευθερωθέντων [δὲ διὰ] τὴν σεισάχθει[αν].

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὕνεκ' ἀξονήλατον
δῆμόν τι τούτων πρὶν τυχῶν ἔπαυσάμην,
συμμαρτυρ[οί]η ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνω[ν] Ὀλυ[μπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγώ ποτε
[ὅ]ρους ἀνεῖλον πολλαχῇ πεπηγότα[ς],
[πρόσθ]εν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα.
πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρίδ' εἰς θεόκτιτ[ον],
[ἀνή]γαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὕπο
χρειοῦς φυγόντας, γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν
ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῇ πλαν[ωμένους],

τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δ[ουλί]ην ἀεικέα
[ἔ]χοντας, ἤθη δεσποτῶν τρομευμέν[ους],
[ἐλ]ευθέρους ἔθηκα. ταῦτα μὲν κράτει
νόμου, βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας,
[ἔρεξα], καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχόμην.
θεσμοὺς θ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην,
ἔγραψα. κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβών,
[κακ]οφραδής τε καὶ φιλοκτήμων ἀνήρ,
οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον· εἰ γὰρ ἤ[θε]λον
ἃ τοῖς ἐναντίο[ισι]ν ἤνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις φράσαι δίχα,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις.
[ὧν] οὕνεκ' ἀλκὴν παντόθεν ποιούμενος
ὡς ἐν κυσὶν πολλαῖσιν ἐστράφην λύκος.

καὶ πάλιν ὀνειδίζων πρὸς τὰς ὕστερον αὐτ[οῦ] μεμψιμοιρίας ἀμφοτέρων·

Δήμῳ μὲν εἰ χρὴ διαφράδην ὀνειδίσαι,
ἃ νῦν ἔχουσιν οὔποτ' ὀφθαλμοῖσιν ἂν
εὖδοντες εἶδον·
ὅσοι δὲ μείζους καὶ βίαν ἀμείνονες
αἰνοῖεν ἄν με καὶ φίλον ποιοίατο.

εἰ γάρ τις ἄλλος, φησί, ταύτης τῆς τιμῆς ἔτυχεν,
οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον οὐδ' ἐπαύσατο,
πρὶν ἀνταράξας πῦρ ἐξ[εῖλ]εν γάλα.
ἐγὼ δὲ τούτων ὥσπερ ἐν μεταιχμίῳ
ὅρος κατέστην.

13. Τὴν μὲν οὖν ἀποδημίαν ἐποιήσατο διὰ ταύτας τὰς αἰτίας. Σόλωνος δ' ἀποδημήσαντος, ἔτι τῆς πόλεως τεταραγμένης, ἐπὶ μὲν ἔτη τέτταρα διῆγον [ἐ]ν ἡσυχίᾳ· τῷ δὲ πέμπτῳ μετὰ τὴν Σόλωνος ἀρχὴν οὐκ ἐπέστησαν ἄρχοντα διὰ τὴν στ[άσ]ιν, καὶ πάλιν ἔτει πέμπτῳ *τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀρχαίαν* ἐποίησαν. μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τῶν αὐτῶν χρόνων Δ[αμ]α[σίας αἱρε]θεὶς ἄρχων ἔτη δύο καὶ δύο μῆνας ἦρξεν, ἕως ἐξηλάσθη βίᾳ τῆς ἀρχῆς. εἶτ' ἔδοξε[ν] αὐτοῖς διὰ τὸ στασιάζειν ἄρχοντας ἑλέσθαι δέκα, πέντε μὲν εὐπατριδῶν, τρεῖς δὲ ἀ[γρ]οίκων, δύο

δὲ δημιουργῶν, καὶ οὗτοι τὸν μετὰ Δαμασίαν [ἦ]ρξα[ν ἐ]νιαυτόν. ὥ[στε] δῆλον ὅτι μεγίστην εἶχε δύναμιν ὁ ἄρχων· φαίνονται γὰρ αἰεὶ στ[α]σιάζοντες περὶ ταύτης τῆς ἀρχῆς. ὅλως δὲ διετέλουν νοσοῦντες τὰ πρὸς ἑαυτούς, οἱ μὲν ἀρχὴν καὶ πρόφασιν ἔχοντες τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπήν, συνεβεβήκει γὰρ αὐτοῖς γεγονέναι πένησιν, οἱ δὲ τῇ πολιτείᾳ δυσχεραίνοντες διὰ τὸ μεγάλην γεγονέναι μεταβολήν, ἔνιοι δὲ δ[ιὰ τὴν] πρὸς ἀλλήλους φιλονικίαν. ἦσαν [δ'] αἱ στάσεις τρεῖς, μία μὲν τῶν παραλίων, ὧν προειστήκει Μεγακλῆς ὁ Ἀλκμέωνος, ο[ἵ]περ ἐδόκουν μάλιστα διώκειν τὴν μέσην πολιτείαν· ἄλλη δὲ τῶν πεδια[κῶν], οἳ τὴν ὀλιγαρχίαν ἐζήτουν, ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Λυκοῦργος· τρίτη δ' ἡ τῶν διακρίων, ἐφ' ἧ τεταγμένος ἦν Πεισίστρατος, δημοτικώτατος εἶναι δοκῶν. προσεκεκόμητο δὲ τούτοις οἵ τε ἀφ[ῃ]ρημένοι τὰ χρέα διὰ τὴν ἀπορ[ί]αν, καὶ οἱ τῷ γένει μὴ καθαροὶ διὰ τὸν φόβον· σημεῖον δ'· ὅτι μετὰ τὴν τυράννων κατάστασιν ἐποίησαν διαψηφισμὸν ὡς πολλῶν κοινωνούντων τῆς πολιτείας οὐ προσῆκον. εἶχον δ' ἕκαστοι τὰς ἐπωνυμίας ἀπὸ τῶν τ[ό]πων ἐν οἷς ἐγεώργουν.

14. Δημοτικώτατος δ' εἶναι δοκῶν ὁ Πεισίστρατος, καὶ σφόδρ' εὐδοκιμηκὼς ἐν τῷ πρὸς Μ[εγ]αρέας πολέμῳ, κατατραυματίσας ἑαυτὸν συνέπεισε τὸν δῆμον, ὡς παρὰ τῶν ἀντιστασιωτῶν ταῦτα πεπον[θώ]ς, φυλακὴν ἑαυτῷ δοῦναι τοῦ σώματος. Ἀριστίωνος [γ]ρ[ά]ψαντος τὴν γνώμην. λαβὼν δὲ τοὺς κορυνηφόρους καλουμένους, ἐπαναστὰς μετὰ τούτων τῷ δήμῳ κατέσχε τὴν ἀκρόπολιν ἔτει δευτέρῳ καὶ τριακοστῷ μετὰ τὴν τῶν νόμων θέσιν, ἐπὶ Κ[ωμ]έου ἄρχοντος. λέγεται δὲ Σόλωνα, Πεισιστράτου τὴν φυλακὴν αἰτοῦντος, ἀντιλέξαι καὶ εἰπεῖ[ν ὅ]τι τῶν μὲν εἶη σοφώτερος, τῶν δ' ἀνδρειό[τερο]ς· ὅσοι μὲν γὰρ ἀγνοοῦσι Πεισίστρατον ἐπιτιθέμενον τυραν[νίδι] σοφώτερον εἶναι τούτων, ὅσοι δ' εἰδότες κατασιωπῶσιν ἀνδρειότερον. ἐπεὶ δὲ λέγων [πράττει οὐ]δέν, ἐξαράμενος τὰ ὅπλα πρὸ τῶν θυρῶν αὐτὸς μὲν ἔφη βεβοηθηκέναι τῇ πατρίδι καθόσον ἦν δυνατὸς (ἤδη γὰρ σφόδρα πρεσβύτης ἦν), ἀξιοῦν δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ταὐτὸ τοῦτο ποιεῖν. Σόλων [μὲν οὖν οὐ]δὲν ἤνυσε τότε παρακαλῶν· Πεισίστρατος δὲ λαβὼν τὴν ἀρχὴν διῴκει τὰ κοινὰ πολιτικῶς μᾶλλον ἢ τυραννικῶς. οὔπω δὲ τῆς ἀρχῆς ἐρριζω-

μένης ὁμοφρονήσαντες [οἱ] περὶ τὸν Μεγακλέα καὶ τὸν Λυκοῦ[ργο]ν ἐξέβαλον αὐτὸν ἕκτῳ ἔτει μετὰ τὴν πρώτην κατάστασιν, ἐφ' Ἡγησίου ἄρχοντος. ἔτει δὲ δωδεκάτῳ μετὰ ταῦτα περιελαυνόμενος ὁ Μεγακλῆς τῇ στάσει, πάλιν ἐπικηρυκευσάμενος πρὸς [τὸ]ν Πεισίστρατον ἐφ' ᾧ τε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ λήψεται, κατήγαγεν αὐτὸν ἀρχαϊκῶς καὶ λίαν ἁπλῶς. προδιασπείρας γὰρ λόγον ὡς τῆς Ἀθηνᾶς καταγούσης Πεισίστρατον, καὶ γυναῖκα μεγάλην καὶ καλὴν ἐξευρών, ὡς μὲν Ἡρόδοτός φησιν ἐκ τοῦ δήμου τῶν Παιανέων, ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν ἐκ τοῦ Κολυττοῦ στεφανόπωλιν Θρῆτταν, ᾗ ὄνομα Φύη, τὴν θεὸν ἀπομιμησάμενος τῷ κόσμῳ [κατή]γαγε[ν] μετ' αὐτοῦ, καὶ ὁ μὲν Πεισίστρατος ἐφ' ἅρματος εἰσήλαυνε παραιβατούσης τῆς γυναικός, οἱ δ' ἐν τῷ ἄστει προσκυνοῦντες ἐδέχοντο θαυμάζοντες.

15. Ἡ μὲν οὖν πρώτη κάθοδος ἐ[γέν]ετο τοιαύτη. μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς ἐξέπεσε τὸ δεύτερον ἔτει μάλιστα ἑβδόμῳ μετὰ τὴν κάθοδον,—οὐ γὰρ πολὺν χρόνον κατέσχεν, ἀλλ[ὰ] διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τῇ τοῦ Μεγακλέους θυγατρὶ συγγίνεσθαι φοβηθεὶς ἀμφοτέρας τὰς στάσεις ὑπεξῆλθεν. καὶ πρῶτον μὲν συνῴκισε περὶ τὸν Θέρμαιον κόλπον χωρίον ὃ καλεῖται Ῥαίκηλος, ἐκεῖθεν δὲ παρῆλθεν εἰς τοὺς περὶ Πάγγαιον τόπους, ὅθεν χρηματισάμενος καὶ στρατιώτας μισθωσάμενος, ἐλθὼν εἰς Ἐρετρίαν ἐνδεκάτῳ πάλιν ἔτει τὸ πρῶτον ἀνασώσασθαι βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἐπεχείρει, συμπροθυμουμένων αὐτῷ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ Θηβαίων καὶ Λυγδάμιος τοῦ Ναξίου, ἔτι δὲ τῶν ἱππέων τῶν ἐχόντων ἐν Ἐρετρίᾳ τὴν πολιτείαν. νικήσας δὲ τὴν ἐπὶ Παλληνίδι [μάχη]ν καὶ λαβὼν [τὴν ἀρχὴ]ν καὶ παρελόμενος τοῦ δήμου τὰ ὅπλα κατεῖχεν ἤδη τὴν τυραννίδα βεβαίως, [καὶ] εἰς Νάξον ἐλ[θ]ὼν ἄρχοντα κατέστησε Λύγδαμιν. παρεῖλε δὲ τοῦ δήμου τὰ ὅπλα τόνδε τὸν τρόπον. ἐξοπλισίαν ἐν τ[ῷ] Ἀνακείῳ ποιησάμενος ἐκκλησιάζειν ἐπεχείρει, [φωνῇ δ' ἐξεκλήσί]ασε μικρόν· οὐ φασκόντων δὲ κατακούειν ἐκέλευσεν αὐτοὺς πρόσαν[α]βῆ[ναι] πρὸς τὸ πρόπυλον τῆς ἀκροπόλεως ἵνα γεγώνῃ μᾶλλον. ἐν ᾧ δ' ἐκεῖνος διέτριβε δημηγορῶν, ἀνελόντες οἱ ἐπὶ τούτ[ων] τεταγμένοι τὰ ὅπλα αὐτῶν [καὶ συγ]κλείσαντες εἰς [τὰ] πλησίον οἰκήματα τοῦ Θη-

σείου διεσήμηναν ἐλθόντες πρὸς τὸν Πεισίστρατον· ὁ δὲ [ἐπεὶ τ]ὸν ἄλλον λόγον ἐπετέλεσεν, εἶπε καὶ περὶ τῶν ὅπλων τὸ γεγονός, [λέγων ὡς οὐ χρὴ] θαυμάζειν οὐ[δὲ κατα]θυμεῖν, ἀλλ' ἀπελθόντας ἐπὶ τῶν ἰδίων εἶναι, τῶν δὲ κοινῶν [αὐτῷ νῦν] μελήσεσθαι πάντων.

16. [Ἡ μὲν οὖν Πει]σιστράτου τυραννὶς ἐξ ἀρχῆς τε κατέστη [τοῦτον] τὸν τρόπον καὶ [μεταβο]λὰς ἔσχε τοσαύτας. διώκει δ' ὁ Πεισίστρατος, ὥσπερ εἰρή[καμεν], τὴν πόλιν μετρίως καὶ μᾶλλον πολιτικῶς ἢ τυραννικῶς· ἔν τε γὰρ τοῖς θ[εσμοῖς φι]λάνθρωπος ἦν καὶ πρᾶος καὶ τοῖς ἁμαρτάνουσι συγγνωμονικός, καὶ δὴ καὶ τοῖς ἀ[πό]ροι[ς] προεδάνειζε χρ[ήμα]τα πρὸς τὰς ἐργασίας, ὥστε δια[μπε]ρὲς ἐγεωργοῦντο. τοῦτο δ' ἐποίει δυοῖν [χά]ριν, ἵν[α] μήτε ἐν τῷ ἄστει διατρίβωσιν ἀλλὰ διεσπαρμένοι κατὰ τὴν χώραν, καὶ ὅπως [εὐπο]ροῦντες τῶν μετρίων καὶ πρὸς τοῖς [ἰ]δίοις ὄντες μήτ' ἐπιθυμῶσι μήτε σχολάζ[ωσιν] ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν. ἅμα δὲ συνέβαινεν αὐτῷ καὶ τὰς προσόδους γίνεσθαι μ[είζο]υς ἐξεργαζομένης τῆς χώρας· ἐπράττετο γὰρ ἀπὸ τῶν γιγνομένων δεκάτην. διὸ καὶ τοὺς κατὰ [δήμ]ους κατεσκεύαζε δικαστὰς καὶ αὐτὸς ἐξῄει πολλάκις εἰς τὴν χώραν ἐπισκοπῶν [καὶ] διαλ[λάττ]ων τοὺς διαφερομένους, ὅπως μὴ καταβαίνοντες εἰς τὸ ἄστυ παραμελῶσι τῶν [ἀγρ]ῶν. τοιαύτης γάρ τινος ἐξόδου τῷ Πεισιστράτῳ γιγνομένης συμβῆναί φασι τὰ περὶ τὸν ἐν τῷ [Ὑμη]ττῷ γεωργοῦντα τὸ κληθὲν ὕστερον χωρίον ἀτελές. ἰδὼν γάρ τινα παττάλῳ πέτρας σκάπτοντα καὶ ἐργαζόμενον, διὰ τὸ θαυμάσαι τὸν πά[τταλον] ἐκέλευεν [ἐρ]έσθαι τί γίγνεται ἐκ τοῦ χωρίου· ὁ δ', ὅσα κακὰ καὶ ὀδύναι, ἔφη, καὶ τούτων τῶν κακῶν καὶ τῶν [ὀ]δυνῶν Πεισίστρατον δεῖ λαβεῖν τὴν δε[κά]την. ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος [ἀ]πε[κρί]νατο ἀγνοῶν, ὁ δὲ Πεισίστρατος ἡσθεὶς διὰ τὴν παρρησίαν καὶ τὴν φιλεργίαν [ἀ]τελῆ ἁπάντων ἐποίησεν αὐτόν. οὐδὲν δὲ τὸ πλῆθος οὐδ' ἐν τοῖς ἄλλοις παρώχλει κατὰ τὴν ἀρχήν, ἀλλ' αἰεὶ π[α]ρεσκ[εύ]αζεν εἰρήνην καὶ ἑ[τ]ήρει δ[ι'] ἡσυχίαν· διὸ καὶ πολλάκις [παρῳμιάζ]ετο ὡς [ἡ] Πεισιστράτου τυραννὶς ὁ ἐπὶ Κρόν[ου] βίος εἴη· συνέβη γὰρ ὕστερον διὰ [τῆς ὕβρεως] τῶν υἱέων πολλῷ γενέσθαι τραχυτέραν τὴν ἀρχήν. μέγιστον δὲ πάντων ἦν [τῶν ἀρεσκο]μένων τὸ δη-

μοτικὸν εἶναι τῷ ἤθει καὶ φιλάνθρωπον. ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλ[λοις εἰώθει] πάντα διοικεῖν κατὰ τοὺς νόμους, οὐδεμίαν ἑαυτῷ πλεονεξίαν διδ[οὺς καί ποτ]ε προσκληθεὶς φόνου δίκην εἰς Ἄρειον πάγ[ον] αὐτὸς μὲν ἀπήντησεν ὡς [ἀπολο]γησόμενος, ὁ δὲ προσκαλεσάμενος φοβηθεὶς ἔλιπεν. διὸ καὶ πολὺν χρόνον ἔμεινε [τυραννῶν· εἶ]τ' ἐκπέσοι πάλιν ἐπελάμβανε ῥᾳδίως. ἐβούλοντο γὰρ καὶ τῶν γνωρίμων καὶ τῶν [δημο]τικῶν οἱ πολλοί· τοὺς μὲν γὰρ ταῖς ὁμιλίαις τοὺς δὲ ταῖς εἰς τὰ ἴδια βοηθείαις [ὠφέλησε], καὶ πρὸς ἀμφοτέρους ἐπεφύκει καλῶς. ἦσαν δὲ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ περὶ τῶν [τυ]ράννων νόμοι πρᾷοι κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς· οἵ τ' ἄλλοι καὶ δὴ καὶ ὁ μάλιστα καθ[ήκ]ων πρὸς τῆς τυραννίδος. νόμος γὰρ αὐτοῖς ἦν ὅδε· θέσμια τάδε Ἀθηναί[ων ἐστὶ] πάτρια, ἐάν [τιν]ες τυραννεῖν ἐπανίστω[ν]ται [ἢ] ἐπὶ τυραννίδι τι<ς> συγκαθιστῇ τὴν τυραννίδα ἄτιμο[ν εἶν]αι αὐτὸν καὶ γένος.

17. Πεισίστρατος μὲν οὖν ἐγκατεγήρασε τῇ ἀρχῇ καὶ ἀπ[έθ]ανε νοσήσα[ς ἐπὶ] Φιλόνεω ἄρχοντος, ἀφ' οὗ μὲν κατέστη τὸ πρῶτον τύραννος ἔτη τριά[κο]ν[τ]α καὶ τρία βιώσας, ἃ δ' ἐν τῇ ἀρχῇ διέμεινεν ἐνὸς δέοντα εἴκοσιν· ἔφ[υγ]ε γὰρ τὰ λοιπά. διὸ καὶ φανερῶς ληροῦσι, φάσκοντες ἐρώμενον εἶναι Πεισίστρατον Σόλωνος καὶ στρατηγεῖν ἐν τῷ πρὸς Μεγαρέας πολέμῳ περὶ Σαλαμῖνος· οὐ γὰρ ἐνδέχεται ταῖς ἡλικίαις ἐάν τις ἀναλογίζηται τὸν ἑκατέρου βίον καὶ ἐφ' οὗ ἀπέθανεν ἄρχοντος. τελευτήσαντος δὲ Πεισιστράτου κατεῖχον οἱ υἱεῖς τὴν ἀρχήν, προαγαγόντες τὰ πράγματα τὸν αὐτὸν τρόπον. ἦσαν δὲ δύο μὲν ἐκ τῆς γαμετῆς, Ἱππίας καὶ Ἵππαρχος, δύο δ' ἐκ τῆς Ἀργείας, Ἰοφῶν καὶ Ἡγησίστρατος, ᾧ παρωνύμιον ἦν Θεττα λός. ἔγημεν γὰρ Πεισίστρατος ἐξ Ἄργους ἀνδρὸς Ἀργείου θυγατέρα, ᾧ ὄνομα ἦν Γοργίλος, Τιμώνασσαν, ἣν πρότερον ἔσχε γυναῖκα Ἀρχῖνος ὁ Ἀμπρακιώτης τῶν Κυψελιδῶν· ὅθεν καὶ ἡ πρὸς τοὺς Ἀργείους ἐνέστη φιλία, καὶ συνεμαχέσαντό χίλιοι τὴν ἐν Παλληνίδι μάχην Πεισιστράτου κομίσαντος. γῆμαι δέ φασι τὴν Ἀργείαν οἱ μὲν ἐκπεσόντα τὸ πρῶτον, οἱ δὲ κατέχοντα τὴν ἀρχήν.

18. Ἦσαν δὲ κύριοι τῶν μὲν πραγμάτων διὰ τὰ ἀξιώματα καὶ διὰ τὰς ἡλικίας Ἵππαρχος καὶ Ἱππίας, πρεσβύτερος δ' ὢν

ὁ Ἱππίας καὶ τῇ φύσει πολιτικὸς καὶ ἔμφρων ἐπεστάτει τῆς ἀρχῆς· ὁ δὲ Ἵππαρχος παιδιώδης καὶ ἐρωτικὸς καὶ φιλόμουσος ἦν, καὶ τοὺς περὶ Ἀνακρέοντα καὶ Σιμωνίδην καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὗτος ἦν ὁ μεταπεμπόμενος· Θετταλὸς δὲ νεώτερος πολὺ καὶ τῷ βίῳ θρασὺς καὶ ὑβριστής· ἀφ' οὗ καὶ συνέβη τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γενέσθαι πάντων τῶν κακῶν. ἐρασθεὶς γὰρ τοῦ Ἁρμοδίου καὶ διαμαρτάνων τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας, οὐ κατεῖχει τὴν ὀργὴν ἀλλ' ἔν τε τοῖς ἄλλοις ἐνεσήμαινε τὸ πικ[ρόν], καὶ τὸ τελευταῖον μέλλουσαν αὐτοῦ τὴν ἀδελφὴν κανηφορεῖν Παναθηναίοις [ἐκώ]λυσε λοιδορήσας τι τὸν Ἁρμόδιον ὡς μαλακὸν ὄντα, ὅθεν συνέβη παροξυνθέντας [τὸν] Ἁρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα πράττειν τὴν πρᾶξιν μετὰ πολιτῶν πολλῶν. ἤδη δὲ [παρατη]ροῦντες ἐν ἀκροπόλει τοῖς Παναθηναίοις Ἱππίαν (ἐτύγχανε γὰρ οὗτος μετερχόμενος, ὁ δ' Ἵππαρχος ἀποστέλλων τὴν πομπήν), ἰδόντες τινὰ τῶν κοινωνούντων τῆς πρά[ξ]εως φιλανθρώπως ἐντυγχάνοντα τῷ Ἱππίᾳ καὶ νομίσαντες μηνύειν, βουλόμενοί τι δρᾶσαι πρὸ τῆς συλλήψεως, καταβάντες καὶ προεξαναστάντες τῶν [ἄλλων] τὸν μὲν Ἵππαρχον διακ[οσ]μοῦντα τὴν πομπὴν παρὰ τὸ Λεωκόρειον ἀπέκτειναν. [τὴν μὲν οὖν ὅλ]ην ἐλυμήναντο πρᾶξιν, αὐτῶν δ' ὁ μὲν Ἁρμόδιος εὐθέως ἐτελεύτησεν ὑπὸ τῶν δ[ορυφό]ρων, ὁ δ' Ἀριστο[γε]ίτων ὕστερον συλληφθεὶς καὶ πολὺν χρόνον αἰκισθείς. κατηγόρησε δ' ἐν [τ]αῖς ἀνάγκαις πολλῶν οἳ καὶ [τῇ] φύσει τῶν ἐπιφανῶν καὶ φίλοι τοῖς τυράννοις ἦσαν. οὐ [γὰρ ἠ]δύναντο παραχρῆμα λαβεῖν οὐδὲν ἴχνος τῆς πράξεως, ἀλλ' ὁ λεγόμενος λόγος ὡς ὁ Ἱππίας ἀποστήσας ἀπὸ τῶν ὅπλων τοὺς πομπεύοντας ἐφώρασε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας οὐκ ἀληθής ἐστιν· οὐ γὰρ ἐπέμποντο μεθ' ὅπλων, ἀλλ' ὕστερον τοῦτο κατεσκεύασεν ὁ δῆμος. κατηγόρει δὲ τῶν τοῦ τυράννου φίλων, ὡς μὲν οἱ δημοτικοί φασιν, ἐπίτηδες ἵνα ἀσεβήσαιεν ἅμα καὶ γένοιντο ἀγεννεῖς ἀνελόντες τοὺς ἀναιτίους καὶ φίλους ἑαυτῶν, ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν, οὐχὶ πλαττόμενος ἀλλὰ τοὺς συνειδότας ἐμήνυεν. καὶ τέλος ὡς οὐκ ἠδύνατο πάντα ποιῶν ἀποθανεῖν, ἐπαγγειλάμενος ὡς ἄλλους μηνύσων πολλοὺς καὶ πείσας αὐτῷ τὸν Ἱππίαν δοῦναι τὴν δεξιὰν πίστεως χάριν, ὡς ἔλαβεν ὀνειδίσας

ὅτι τῷ φονεῖ τοῦ ἀδελφοῦ τὴν δεξιὰν δέδωκεν οὕτω παρώξυνε τὸν Ἱππίαν ὥσθ' ὑπὸ τῆς ὀργῆς οὐ κατεῖχεν ἑαυτὸν ἀλλὰ σπασάμενος τὴν μάχαιραν διέφθειρεν αὐτόν.

19. Μετὰ δὲ ταῦτα συνέβαινε πολλῷ τραχυτέραν εἶναι τὴν τυραννίδα· καὶ γὰρ διὰ τὸ τιμωρεῖν τῷ ἀδελφῷ καὶ διὰ τὸ πολλοὺς ἀνῃρηκέναι καὶ ἐκβεβληκέναι πᾶσιν ἦν ἄπιστος καὶ πικρός. ἔτει δὲ τετάρτῳ μάλιστα μετὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον, ἐπεὶ κακῶς εἶχε τὰ ἐν τῷ ἄστει, τὴν Μουνυχίαν ἐπεχείρησε τειχίζειν, ὡς ἐκεῖ μεθιδρυσόμενος. ἐν τούτοις δ' ὢν ἐξέπεσεν ὑπὸ Κλεομένους τοῦ Λακεδαίμονος βασιλέως, χρησμῶν γινομένων ἀεὶ τοῖς Λάκωσι καταλύειν τὴν τυραννίδα διὰ τοιάνδ' α[ἰτίαν]. οἱ φυγάδες, ὧν οἱ Ἀλκμεωνίδαι προειστήκεσαν, αὐτοὶ μὲν δι' αὐτῶν οὐκ ἠδύναντο ποιήσασθαι τὴν κάθοδον, ἀλλ' αἰεὶ προσέπταιον· ἔν τε γὰρ τοῖς ἄλλοις οἷς ἔπραττον διεσφάλλοντο, καὶ τειχίσαντες ἐν τῇ χώρᾳ Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος, εἰς ὃ συνεξῆλθόν τινες τῶν ἐκ τοῦ ἄστεως, ἐξεπολιορκήθησαν ὑπὸ τῶν τυράννων, ὅθεν ὕστερον μετὰ ταύτην τὴν συμφορὰν ᾖδον ἐν τοῖς σκολίοις αἰεί·

αἰαῖ Λιψύδριον προδωσέταιρον,
οἵους ἄνδρας ἀπώλεσας μάχεσθαι
ἀγαθούς τε καὶ εὐπατρίδας,
οἳ τότ' ἔδειξαν οἵων
πατέρων ἔσαν.

ἀποτυγχάνοντες οὖν ἐν ἅπ[α]σι τοῖς ἄλλοις ἐμισθώσαντο τὸν ἐν Δελφοῖς νεὼν οἰκοδομεῖν ὅθεν εὐπόρησαν χρημάτων, πρὸς τὴν τῶν Λακώνων βοήθειαν. ἡ δὲ Πυθία προέφερεν αἰεὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις χρηστηριαζομένοις ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας. εἰς τοῦτ' εὐθέως προὔτρεψε τοὺς Σπαρτιάτας, καίπερ ὄντων ξένων αὐτοῖς τῶν Πεισιστρατιδῶν· συνεβάλλετο δὲ οὐκ ἐλάττω μοῖραν τῆς ὁρμῆς τοῖς Λάκωσιν ἡ πρὸς τοὺς Ἀργείους τοῖς Πεισιστρατίδαις ὑπάρχουσα φιλία. τὸ μὲν οὖν πρῶτον Ἀγχίμολον ἀπέστειλαν κατὰ θάλατταν ἔχοντα στρατιάν. ἡττη[θέν]τος δ' αὐτοῦ καὶ τελευτήσαντος διὰ τὸ Κινέαν βοηθῆσαι τὸν Θεσσαλὸν ἔχοντα χιλίους ἱππεῖς, προσοργισθέντες τῷ γενομένῳ Κλεομένην ἐξέπεμψαν τὸν βασιλέα στόλον ἔχοντα μείζω κατὰ γῆν, ὃς ἐπεὶ τοὺς τῶν Θεσσαλῶν ἱππεῖς ἐνίκησε

κωλύοντας αὐτὸν εἰς τὴν Ἀττικὴν παριέναι, κατακλείσας τὸν Ἱππίαν εἰς τὸ καλούμενον Πελαργικὸν τεῖχος ἐπολιόρκει μετὰ τῶν Ἀθηναίων. προσκαθημένου δ' αὐτοῦ συνέπεσεν ἐπεξιόντας ἁλῶναι τοὺς τῶν Πεισιστρατιδῶν υἱεῖς· ὧν ληφθέντων ὁμολογίαν ἐπὶ τῇ τῶν παίδων σωτηρίᾳ ποισάμενοι καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐν πένθ' ἡμέραις ἐκκομισάμενοι παρέδωκαν τὴν ἀκρόπολιν τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ Ἀρπακτίδου ἄρχοντος, κατασχόντες τὴν τυραννίδα μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἔτη μάλιστα ἑπτακαίδεκα, τὰ δὲ σύμπαντα σὺν οἷς ὁ πατὴρ ἦρξεν ἐνὸς δεῖ πεντήκοντα.

20. Καταλυθείσης δὲ τῆς τυραννίδος ἐστασίαζον πρὸς ἀλ[ήλ]ους Ἰσαγόρας ὁ Τισάνδρου, φίλος ὢν τῶν τυράννων, καὶ Κλεισθένης τοῦ γένους ὢν τῶν Ἀλκμεωνιδῶν. ἡττημένος δὲ ταῖς ἑταιρείαις ὁ Κλεισθένης προσηγάγετο τὸν δῆμον, ἀποδιδοὺς τῷ πλήθει τὴν πολιτείαν· ὁ δὲ Ἰσαγόρας ἐπιλειπόμενος τῇ δυνάμει πάλιν ἐπικαλεσάμενος τὸν Κλεομένην, ὄντα ἑαυτῷ ξένον, συνέπεισεν ἐλαύνειν τὸ ἄγος, διὰ τὸ τοὺς Ἀλκμεωνίδας δοκεῖν εἶναι τῶν ἐναγῶν. ὑπεξελθόντος δὲ τοῦ Κλεισθένους μετ' ὀλίγων, ἠγηλάτει τῶν Ἀθηναίων ἑπτακοσίας οἰκίας· ταῦτα δὲ διαπραξάμενος τὴν μὲν βουλὴν ἐπειρᾶτο καταλύειν, Ἰσαγόραν δὲ καὶ τριακοσίους τῶν φίλων μετ' αὐτοῦ κυρίους καθιστάναι τῆς πόλεως. τῆς δὲ βουλῆς ἀντιστάσης καὶ συναθροισθέντος τοῦ πλήθους, οἱ μὲν περὶ τὸν Κλεομένην καὶ Ἰσαγόραν κατέφυγον εἰς τὴν ἀκρόπολιν· ὁ δὲ δῆμος δύο μὲν ἡμέρας προσκαθεζόμενος ἐπολιόρκει, τῇ δὲ τρίτῃ Κλεομένην μὲν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πάντας ἀφίεσαν ὑποσπόνδους, Κλεισθένην δὲ καὶ τοὺς ἄλλους φυγάδας μετεπέμψαντο. κατασχόντος δὲ τοῦ δήμου τὰ πράγματα Κλεισθένης ἡγεμὼν ἦν καὶ τοῦ δήμου προστάτης. αἰτιώτατοι γὰρ σχεδὸν ἐγένοντο τῆς ἐκβολῆς τῶν τυράννων οἱ Ἀλκμεωνίδαι, καὶ στασιάζοντες τὰ πολλὰ διετέλεσαν. ἔτι δὲ πρότερον τῶν Ἀλκμεωνιδῶν Κήδων ἐπέθετο τοῖς τυράννοις· διὸ καὶ ᾄδον καὶ εἰς τοῦτον ἐν τοῖς σκολίοις·

ἔγχει καὶ Κήδωνι, διάκονε, μηδ' ἐπιλήθου,
εἰ χρὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν οἰνοχοεῖν.

21. Διὰ μὲν οὖν ταύτας τὰς αἰτίας ἐπίστευον ὁ δῆμος τῷ

Κλεισθένει. τότε δὲ τοῦ πλήθους προεστηκὼς ἔτει τετάρτῳ μετὰ τὴν τῶν τυράννων κατάλυσιν ἐπὶ Ἰσαγόρου ἄρχοντος, πρῶτον μὲν οὖν ἔνειμε πάντας εἰς δέκα φυλὰς ἀντὶ τῶν τεττάρων, ἀναμῖξαι βουλόμενος ὅπως μετάσχωσι πλείους τῆς πολιτείας· ὅθεν ἐλέχθη καὶ τὸ μὴ φυλοκρινεῖν πρὸς τοὺς ἐξετάζειν τὰ γένη βουλομένους. ἔπειτα τὴν βουλὴν πεντακοσί[ους] ἀντὶ τετρακοσίων κ[ατ]έστησε, πεντήκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς· τότε δ' ἦ[σα]ν ἑκατόν. διὰ τοῦτο δὲ οὐκ εἰς δώ[δε]κα φυλὰς συνέταξεν, ὅπ[ως α]ὐτῷ μὴ συμβαίνῃ μερίζειν κατὰ τὰς προϋπαρχούσας τριττύς· ἦσαν γὰρ ἐκ δ' φυλῶν δώδεκα τριττύες, ὥστ' οὐ [συν]έπιπτεν ἀναμίσγεσθαι τὸ πλῆθος. διένειμε δὲ καὶ τὴν χώραν κατὰ δήμους τριάκοντα μέρη, δέκα μὲν τῶν περὶ τὸ ἄστυ, δέκα δὲ τῆς παραλίας, δέκα δὲ τῆς μεσογείου, καὶ ταύτας ἐπονομάσας τριττῦς ἐκλήρωσε τρεῖς εἰς τὴν φυλὴν ἑκάστην, ὅπως ἑκάστη μετέχῃ πάντων τῶν τόπων· καὶ δημότας ἐποίησεν ἀλλήλων τοὺς οἰκοῦντας ἐν ἑκάστῳ τῶν δήμων, ἵνα μὴ πατρόθεν προσαγορεύοντες ἐξελέγχωσι τοὺς νεοπολίτας, ἀλλὰ τῶν δήμων ἀναγορεύωσιν· ὅθεν καὶ κα[λοῦ]σιν Ἀθηναῖοι σφᾶς αὐτοὺς τῶν δήμων. κατέστησε δὲ καὶ δημάρχους τὴν αὐτὴν ἔχοντας ἐπιμέλειαν τοῖς πρότερον ναυκράροις· καὶ γὰρ τοὺς δήμους ἀντὶ τῶν ναυκραριῶν ἐποίησεν. προσηγόρευσε δὲ τῶν δήμων τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν [τ]όπ[ων], τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν κτισάντων· οὐ γὰρ ἅπαντες ὑπῆρχον ἔτι τοῖς τόποις. τὰ δὲ γένη καὶ τὰς φρατρίας καὶ τὰς ἱερωσύνας εἴασεν ἔχειν ἑκάστους κατὰ τὰ πάτρια. ταῖς δὲ φυλαῖς ἐποίησεν ἐπωνυμ[ίας] ἐκ τῶν προκριθέντων ἑκατὸν ἀρχηγετῶν οὓς ἀνεῖλεν ἡ Πυθία δέκα.

22. Τούτων δὲ γενομένων δημοτικωτέρα πολ[ὺ τῆς Σ]όλωνος ἐγένετο ἡ πολιτεία· καὶ γὰρ συνέβη τοὺς μὲν Σόλωνος νόμους ἀφανίσαι τὴν τυραννίδα διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι, τοὺς δ' ἄλλους θεῖναι τὸν Κλεισθένην στοχαζόμενον τοῦ πλήθους, ἐν οἷς ἐτέθη καὶ ὁ περὶ τοῦ ὀστρακισμοῦ νόμος. πρῶτον μὲν οὖν ἔτει *πέμπτῳ* μετὰ ταύτην τὴν κατάστασιν ἐφ' Ἑρμοκρέοντος ἄρχοντος τῇ βουλῇ τοῖς πεντακοσίοις τὸν ὅρκον ἐποίησαν ὃν ἔτι καὶ νῦν ὀμνύουσιν· ἔπειτα τοὺς στρατηγοὺς ἡροῦντο κατὰ φυλάς, ἐξ ἑκάστης φυλῆς ἕνα, τῆς δὲ ἁπάσης στρατιᾶς

ἡγεμὼν ἦν ὁ πολέμαρχος. ἔτει δὲ μετὰ ταῦτα δυοδεκάτῳ νικήσαντες τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἐπὶ Φαινίππου ἄρχοντος, καταλιπόντες ἔτη δύο μετὰ τὴν νίκην, θαρροῦντος ἤδη τοῦ δήμου, τότε πρῶτον ἐχρήσαντο τῷ νόμῳ τῷ περὶ τὸν ὀστρακισμόν, ὃς ἐτέθη διὰ τὴν ὑποψίαν τῶν ἐν ταῖς δυνάμεσιν, ὅτι Πεισίστρατος δημαγωγὸς καὶ στρατηγὸς ὢν τύραννος κατέστη· καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἐκείνου συγγενῶν Ἵππαρχος Χάρμου Κολυττεύς, δι' ὃν καὶ μάλιστα τὸν νόμον ἔθηκεν ὁ Κλεισθένης, ἐξελάσαι βουλόμενος αὐτόν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι τοὺς τῶν τυράννων φίλους, ὅσοι μὴ συνεξημάρτανον ἐν ταῖς ταραχαῖς, εἶων οἰκεῖν τὴν πόλιν, χρώμενοι τῇ εἰωθυίᾳ τοῦ δήμου πραότητι· ὧν ἡγεμὼν καὶ προστάτης ἦν Ἵππαρχος. εὐθὺς δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει ἐπὶ Τελεσίνου ἄρχοντος ἐκύμευσαν τοὺς ἐννέα ἄρχοντας κατὰ φυλὰς ἐκ τῶν προκριθέντων ὑπὸ τῶν δημοτῶν πεντακοσίων τοῖς μετὰ τὴν τυραννίδα πρῶτον, (οἱ δὲ πρότεροι πάντες ἦσαν αἱρετοί)· καὶ ὠστρακίσθη Μεγακλῆς Ἱπποκράτους Ἀλωπεκῆθεν. ἐπὶ μὲν οὖν ἔτη γ' τοὺς τῶν τυράννων φίλους ὠστράκιζον, ὧν χάριν ὁ νόμος ἐτέθη, μετὰ δὲ ταῦτα τῷ τετάρτῳ ἔτει καὶ τῶν ἄλλων εἴ τις δοκοίη μείζων εἶναι μεθίσταντο· καὶ πρῶτος ὠστρακίσθη τῶν ἄπωθεν τῆς τυραννίδος Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρονος. ἔτει δὲ τρίτῳ μετὰ ταῦτα Νικοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐφάνη τὰ μέταλλα τὰ ἐν Μαρωνείᾳ καὶ περιεγένετο τῇ πόλει τάλαντα ἑκατὸν ἐκ τῶν ἔργων, συμβουλευόντων τινῶν τῷ δήμῳ διανείμασθαι τὸ ἀργύριον, Θεμιστοκλῆς ἐκώλυσεν, οὐ λέγων ὅτι χρήσεται τοῖς χρήμασιν ἀλλὰ δανεῖσαι κελεύων τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων ἑκατὸν ἑκάστῳ τάλαντον, εἶτ' ἐὰν μὲν ἀρέσκῃ τὸ ἀνάλωμα τῆς πόλεως εἶναι τὴν δαπάνην, εἰ δὲ μή, παρακομίσασθαι τὰ χρήματα παρὰ τῶν δανεισαμένων. λαβὼν δ' ἐπὶ τούτοις ἐνα[υ]πηγήσατο τριήρεις ἑκατόν, ἑκάστου ναυπηγουμένου τῶν ἑκατὸν μίαν, αἷς ἐναυμάχησαν ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τοὺς βαρβάρους. ὠστρακίσθη δ' ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου. τετάρτῳ δ' ἔτει ἀπεδέξαντο πάντας τοὺς ὠστρακισμένους, ἄρχοντος Ὑψιχίδου, διὰ τὴν Ξέρξου στρατιάν· καὶ τὸ λοιπὸν ὥρισαν τοῖς ὀστρακιζομένοις ἐντὸς Γεραιστοῦ καὶ Σκυλλαίου κατοικεῖν ἢ ἀτίμους εἶναι καθάπαξ.

23. Τότε μὲν οὖν μέχρι τούτου προῆλθεν ἡ πόλις ἅμα τῇ δημοκρατίᾳ κατὰ μικρὸν αὐξανομένη· μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ πάλιν ἴσχυσεν ἡ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ καὶ διῴκει τὴν πόλιν, οὐδενὶ δόγματι λαβοῦσα τὴν ἡγ[εμο]νίαν ἀλλὰ τὸ γενέσθαι τῆς περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίας αἰτία. τῶν γὰρ στρατηγῶν ἐξαπορησάντων τοῖς πράγμασι καὶ κηρυξάντων σώζειν ἕκαστον ἑαυτόν, πορίσασα δραχμὰς ἑκάστῳ ὀκτὼ διέδωκε καὶ ἐνεβίβασεν εἰς τὰς ναῦς. διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν παρεχώρουν αὐτῇ τῷ ἀξιώματι, καὶ ἐπολιτεύθησαν Ἀθηναῖοι καλῶς καὶ κατὰ τούτους τοὺς καιρούς. συνέβη γὰρ αὐτοῖς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τά τε εἰς τὸν πόλεμον ἀσκῆσαι καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐδοκιμῆσαι καὶ τὴν τῆς θαλάττης ἡγεμονίαν λαβεῖν ἀκόντων τῶν Λακεδαιμονίων. ἦσαν δὲ προστάται τοῦ δήμου κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου καὶ Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, ὁ μὲν τὰ πολέμια ἀσκῶν, ὁ δὲ τὰ πολιτικὰ δεινὸς εἶναι <δοκῶν> καὶ δικαιοσύνῃ τῶν καθ' ἑαυτὸν διαφέρειν· διὸ καὶ ἐχρῶντο τῷ μὲν στρατηγῷ, τῷ δὲ συμβούλῳ. τὴν μὲν οὖν τῶν τειχῶν ἀνοικοδόμησιν κοινῇ διώκησαν, καίπερ διαφερόμενοι πρὸς ἀλλήλους· ἐπὶ δὲ τὴν ἀπόστασιν τὴν τῶν Ἰώνων καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων συμμαχίαν Ἀριστείδης ἦν ὁ προτρέψας, τηρήσας τοὺς Λάκωνας διαβεβλημένους διὰ Παυσανίαν. διὸ καὶ τοὺς φόρους οὗτος ἦν ὁ τάξας ταῖς πόλεσι τοὺς πρώτους ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐπὶ Τιμοσθένους ἄρχοντας, καὶ τοὺς ὅρκους ὤμοσεν τοῖς Ἴωσιν ὥστε τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν εἶναι καὶ φίλον, ἐφ' οἷς καὶ τοὺς μύδρους ἐν τῷ πελάγει καθεῖσαν.

24. Μετὰ δὲ ταῦτα θαρρούσης ἤδη τῆς πόλεως καὶ χρημάτων πολλῶν ἠθροισμένων, συνεβούλευεν ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς ἡγεμονίας καὶ καταβάντας ἐκ τῶν ἀγρῶν οἰκεῖν ἐν τῷ ἄστει· τροφὴν γὰρ ἔσεσθαι πᾶσι, τοῖς μὲν στρατευομένοις, τοῖς δὲ φρουροῦσι, τοῖς δὲ τὰ κοινὰ πράττουσιν, εἶθ' οὕτω κατασχήσειν τὴν ἡγεμονίαν. πεισθέντες δὲ ταῦτα καὶ λαβόντες τὴν ἀρχὴν τοῖς τε συμμάχοις δεσποτικωτέρως ἐχρῶντο πλὴν Χίων καὶ Λεσβίων καὶ Σαμίων· τούτους δὲ φύλακας εἶχον τῆς ἀρχῆς, ἐῶντες τάς τε πολιτείας παρ' αὐτοῖς καὶ ἄρχειν ὧν ἔτυχον ἄρχοντες· κατέστησαν δὲ καὶ τοῖς πολλοῖς

εὐπορίαν τροφῆς, ὥσπερ Ἀριστείδης εἰσηγήσατο. συνέβαινε γὰρ ἀπὸ τῶν φόρων καὶ τῶν τελῶν καὶ τῶν συμμάχων πλείους ἢ δισμυρίους ἄνδρας τρέφεσθαι. δικασταὶ μὲν γὰρ ἦ[σα]ν ἑξακισχίλιοι, τοξόται δ' ἑξακόσιοι καὶ χίλιοι, καὶ πρὸς τούτοις ἱππεῖς χίλιοι καὶ διακόσιοι, βουλὴ δὲ πεντακόσιοι, καὶ φρουροὶ νεωρίων πεντακόσιοι, καὶ πρὸς τούτοις ἐν τῇ πόλει φρουροὶ ν', ἀρχαὶ δ' ἔνδημοι μὲν εἰς ἑπτακοσίους ἄνδρας, ὑπερόριοι δ' εἰς ἑπτακοσίους· πρὸς δὲ τούτοις ἐπεὶ συνεστήσαντο τὸν πόλεμον ὕστερον ὁπλῖται μὲν δισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, νῆες δὲ φρουρίδες εἴκοσιν, ἄλλαι δὲ νῆες αἱ τοὺς φόρους ἄγουσαι τοὺς ἀπὸ τοῦ κυάμου δισχιλίους ἄνδρας, ἔτι δὲ πρυτανεῖον καὶ ὀρφανοὶ καὶ δεσμωτῶν φύλακες· ἅπασι γὰρ τούτοις ἀπὸ τῶν κοινῶν ἡ διοίκησις ἦν.

25. Ἡ μὲν οὖν τροφὴ τῷ δήμῳ διὰ τούτων ἐγίνετο· ἔτη δὲ ἑπτὰ καὶ δέκα μάλιστα μετὰ τὰ Μηδικὰ διέμεινεν ἡ πολιτεία προεστώτων τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, καίπερ ὑποφερομένη κατὰ μικρόν. αὐξανομένου δὲ τοῦ πλήθους γενόμενος τοῦ δήμου προστάτης Ἐφιάλτης ὁ Σωφωνίδου, καὶ δοκῶν ἀδωροδόκητος εἶναι καὶ δίκαιος πρὸς τὴν πολιτείαν, ἐπέθετο τῇ βουλῇ. καὶ πρῶτον μὲν ἀνεῖλε πολλοὺς τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἀγῶνας ἐπι-[ϕ]έρων περὶ τῶν διῳκημένων· ἔπειτα τῆς βουλῆς ἐπὶ Κόνωνος ἄρχοντος ἅπαντα περιεῖλε τὰ ἐπίθετα δι' ὧν ἦν ἡ τῆς πολιτείας φυλακή, καὶ τὰ μ[ὲν τ]οῖς πεντακοσίοις, τὰ δὲ τῷ δήμῳ καὶ τοῖς δικαστηρίοις ἀπέδωκεν. ἔπραττε δὲ ταῦτα συναιτίου γενομένου Θεμιστοκλέους, ὃς ἦν μὲν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἔμελλε δὲ κρίνεσθαι Μηδίσμοῦ. βουλόμενος δὲ καταλυθῆναι τὴν βουλὴν ὁ Θεμιστοκλῆς πρὸς μὲν τὸν Ἐφιάλτην ἔλεγεν ὅτι συναρπάζειν αὐτὸν ἡ βουλὴ μέλλει, πρὸς δὲ τοὺς Ἀρεοπαγίτας ὅτι δείξει τινὰς συνισταμένους ἐπὶ καταλύσει τῆς πολιτείας. ἀγαγὼν δὲ τοὺς ἀφαιρεθέντας τῆς βουλῆς οὗ διέτριβεν ὁ Ἐφιάλτης, ἵνα δείξῃ τ[οὺ]ς ἀθροιζομένους, διελέγετο μετὰ σπουδῆς αὐτοῖς. ὁ δ' Ἐφιάλτης ὡς εἶδε καταπλαγεὶς καθίζει μονοχίτων ἐπὶ τὸν βωμόν. θαυμασάντων δὲ πάντων τὸ γεγον[ὸς] καὶ μετὰ ταῦτα συναθροισθείσης τῆς βουλῆς τῶν πεντακοσίων κατηγόρουν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ὅ τ' Ἐφιάλτης καὶ Θεμιστοκλῆς, καὶ πάλιν ἐν τῷ δήμῳ τὸν αὐτὸν

τρόπον, ἕως περιείλοντο αὐτῶν τὴν δύναμιν. καὶ ἀνῃρέθη δὲ καὶ ὁ Ἐφιάλτης δολοφονηθεὶς μετ' οὐ πολὺν χρόνον δι' Ἀριστοδίκου [τ]οῦ Ταναγραίου. ἡ μὲν οὖν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν βουλὴ τοῦτον τὸν τρόπον ἀπεστερήθη τῆς ἐπιμελείας.

26. Μετὰ δὲ ταῦτα συνέβαινεν ἀνίεσθαι μᾶλλον τὴν πολιτείαν διὰ τοὺς προθύμως δημαγωγοῦντας. κατὰ γὰρ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσε μηδ' ἡγεμόνα ἔχειν τοὺς ἐπιεικεστέρους, ἀλλ' αὐτῶν προεστάναι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, νεώτερον ὄντα καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὀψὲ προσελθόντα, πρὸς δὲ τούτοις ἐφθάρθαι τοὺς πολλοὺς κατὰ πόλεμον· τῆς γὰρ στρατείας γινομένης ἐν τοῖς τότε χρόνοις ἐκ καταλόγου, καὶ στρατηγῶν ἐφισ[τ]αμένων ἀπείρων μὲν τοῦ πολεμεῖν τιμωμένων δὲ διὰ τὰς πατρικὰς δόξας, αἰεὶ συνέβαινε τῶν ἐξιόντων ἀνὰ δισχιλίους ἢ τρισχιλίους ἀπόλλυσθαι, [ὥ]στε ἀναλίσκεσθαι τοὺς ἐπιεικεῖς καὶ τοῦ δήμου καὶ τῶν εὐπόρων. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντα διῴκουν οὐχ ὁμοίως καὶ πρότερον τοῖς νόμοις προσέχοντες, τὴν δὲ τῶν ἐννέα ἀρχόντων αἵρεσιν οὐκ ἐκίνουν, ἀλλ' ἕκτῳ ἔτει μετὰ τὸν Ἐφιάλτου θάνατον ἔγνωσαν καὶ ἐκ ζευγιτῶν προκρίνεσθαι τοὺς κληρωσομένους τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ πρῶτος ἦρξεν ἐξ αὐτῶν Μνησιθείδης. οἱ δὲ πρὸ τούτου πάντες ἐξ ἱππέων καὶ πεντακοσιομεδίμνων ἦσαν, οἱ <δὲ> ζευγῖται τὰς ἐγκυκλίους ἦρχον, εἰ μή τι παρεωρᾶτο τῶν ἐν τοῖς νόμοις. ἔτει δὲ πέμπτῳ μετὰ ταῦτα ἐπὶ Λυσικράτους ἄρχοντος οἱ τριάκοντα δικασταὶ κατέστησαν πάλιν οἱ καλούμενοι κατὰ δήμους· καὶ τρίτῳ μετ' αὐτὸν ἐπὶ Ἀντιδότου διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν, Περικλέους εἰπόντος, ἔγνωσαν μὴ μετέχειν τῆς πόλεως ὃς ἂν μὴ ἐξ ἀμφοῖν ἀστοῖν ᾖ γεγονώς.

27. Μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς τὸ δημαγωγεῖν ἐλθόντος Περικλέους, καὶ πρώτου εὐδοκιμήσαντος ὅτε κατηγόρησε τὰς εὐθύνας Κίμωνος στρατηγοῦντος νέος ὤν, δημοτικωτέραν ἔτι συνέβη γενέσθαι τὴν πολιτείαν· καὶ γὰρ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν ἔνια παρείλετο, καὶ μάλιστα προῦτρεψε τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἐξ ἧς συνέβη θαρρήσαντας τοὺς πολλοὺς ἅπασαν τὴν πολιτείαν μᾶλλον ἄγειν εἰς αὐτούς. μετὰ δὲ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐνὸς δεῖ πεντηκοστῷ ἔτει ἐπὶ Πυθο-

δώρ[ου] ἄρχοντος ὁ πρὸς Πελοποννησίους ἐνέστη πόλεμος, ἐν ᾧ κατακλεισθεὶς ὁ δῆμος ἐν τῷ ἄστει καὶ συνεθισθεὶς ἐν ταῖς στρατιαῖς μισθοφορεῖν, τὰ μὲν ἑκὼν τὰ δὲ ἄκων προῃρεῖτο τὴν πολιτείαν διοικεῖν αὐτός. ἐποίησε δὲ καὶ μισθοφόρα τὰ δικαστήρια Περικλῆς πρῶτος, ἀντιδημαγωγῶν πρὸς τὴν Κίμωνος εὐπορίαν. ὁ γὰρ Κίμων, ἅτε τυραννικὴν ἔχων οὐσίαν, πρῶτον μὲν τὰς κοινὰς λειτουργίας ἐλειτούργει λαμπρῶς, ἔπειτα τῶν δημοτῶν ἔτρεφε πολλούς· ἐξῆν γὰρ τῷ βουλομένῳ Λακιαδῶν καθ' ἑκάστην τὴν ἡμέραν ἐλθόντι παρ' αὐτὸν ἔχειν τὰ μέτρια, ἔτι δὲ τὰ χωρία πάντα ἄφρακτα ἦν, ὅπως ἐξείη τῷ βουλομένῳ τῆς ὁπώρας ἀπολαύειν. πρὸς δὴ ταύτην τὴν χορηγίαν ἐπιλειπόμενος ὁ Περικλῆς τῇ οὐσίᾳ, συμβουλεύοντος αὐτῷ Δαμωνίδου τοῦ Οἰνθεν (ὃς ἐδόκει τῶν πολέμων εἰσηγητὴς εἶναι τῷ Περικλεῖ, διὸ καὶ ὠστράκισαν αὐτὸν ὕστερον), ἐπεὶ τοῖς ἰδίοις ἠττᾶτο διδόναι τοῖς πολλοῖς τὰ αὐτῶν, κατεσκεύασε μισθοφορὰν τοῖς δικασταῖς· ἀφ' ὧν αἰτιῶνταί τινες χείρω γενέσθαι, κληρουμένων ἐπιμελῶς ἀεὶ μᾶλλον τῶν τυχόντων ἢ τῶν ἐπιεικῶν ἀνθρώπων. ἤρξατο δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὸ δεκάζειν, πρώτου καταδείξαντος Ἀνύτου μετὰ τὴν ἐν Πύλῳ στρατηγίαν. κρινόμενος γὰρ ὑπό τινων διὰ τὸ ἀποβαλεῖν Πύλον, δεκάσας τὸ δικαστήριον ἀπέφυγεν.

28. Ἕως μὲν οὖν Περικλῆς προειστήκει τοῦ δήμου βελτίω τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἦν, τελευτήσαντος δὲ Περικλέους πολὺ χείρω. πρῶτον γὰρ τότε προστάτην ἔλαβεν ὁ δῆμος οὐκ εὐδοκιμοῦντα τὰ παρὰ τοῖς ἐπιεικέσιν· ἐν δὲ τοῖς πρότερον χρόνοις ἀεὶ διετέλουν οἱ ἐπιεικεῖς δημαγωγοῦντες. ἐξ ἀρχῆς μὲν γὰρ καὶ πρῶτος ἐγένετο προστάτης τοῦ δήμου Σόλων, δεύτερος δὲ Πεισίστρατος τῶν εὐγενῶν καὶ γνωρίμων· καταλυθείσης δὲ τῆς τυραννίδος Κλεισθένης, τοῦ γένους ὢν τῶν Ἀλκμεωνιδῶν καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς ἦν ἀντιστασιώτης ὡς ἐξέπεσον οἱ περὶ τὸν Ἰσαγόραν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ μὲν δήμου προειστήκει Ξάνθιππος, τῶν δὲ γνωρίμων Μιλτιάδης· ἔπειτα Θεμιστοκλῆς καὶ Ἀριστείδης· μετὰ δὲ τούτους Ἐφιάλτης μὲν τοῦ δήμου, Κίμων δ' ὁ Μιλτιάδου τῶν εὐπόρων· εἶτα Περικλῆς μὲν τοῦ δήμου, Θουκυδίδης δὲ τῶν ἑτέρων, κηδεστὴς ὢν Κίμωνος. Περικλέους δὲ τελευτήσαντος τῶν μὲν ἐπι-

φανῶν προειστήκει Νικίας, ὁ ἐν Σικελίᾳ τελευτήσας, τοῦ δὲ δήμου Κλέων ὁ Κλεαινέτου, ὃς δοκεῖ μάλιστα διαφθεῖραι τὸν δῆμον ταῖς ὁρμαῖς καὶ πρῶτος ἐπὶ τοῦ βήματος ἀνέκραγε καὶ ἐλοιδορήσατο καὶ περιζωσάμενος ἐδημηγόρησε, τῶν ἄλλων ἐν κόσμῳ λεγόντων. εἶτα μετὰ τούτους τῶν μὲν ἑτέρων Θηραμένης ὁ Ἀγνωνος, τοῦ δὲ δήμου Κλεοφῶν ὁ λυροποιός, ὃς καὶ τὴν διωβολίαν ἐπόρισε πρῶτος· καὶ χρόνον μέν τινα διεδίδου, μετὰ δὲ ταῦτα κατέλυσε Καλλικράτης Παιανιεὺς πρῶτος ὑποσχόμενος ἐπιθήσειν πρὸς τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἄλλον ὀβολόν. τούτων μὲν οὖν ἀμφοτέρων θάνατον κατέγνωσαν ὕστερον· εἰώθεν γάρ, κἂν ἐξαπατηθῇ τὸ πλῆθος, ὕστερον μισεῖν τούς τι προσαγαγόντας ποιεῖν αὐτοὺς τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων. ἀπὸ δὲ Κλεοφῶντος ἤδη διεδέχοντο συνεχῶς τὴν δημαγωγίαν οἱ μάλιστα βουλόμενοι θρασύνεσθαι καὶ χαρίζεσθαι τοῖς πολλοῖς πρὸς τὰ παραυτίκα βλέποντες. δοκοῦσι δὲ οἱ βέλτιστοι γεγονέναι τῶν Ἀθήνῃσι πολιτευσαμένων μετὰ τοὺς ἀρχαίους Νικίας καὶ Θουκυδίδης καὶ Θηραμένης· καὶ περὶ μὲν Νικίου καὶ Θουκυδίδου πάντες σχεδὸν ὁμολογοῦσιν ἄνδρας γεγονέναι οὐ μόνον καλοὺς κἀγαθοὺς ἀλλὰ καὶ πολιτικοὺς καὶ τῇ πόλει πάσῃ πατρικῶς χρωμένους, περὶ δὲ Θηραμένους διὰ τὸ συμβῆναι κατ' αὐτὸν ταραχώδεις τὰς πολιτείας ἀμφισβήτησις τῆς κρίσεώς ἐστι. δοκεῖ μέντοι τοῖς μὴ παρέργως ἀποφαινομένοις οὐχ ὥσπερ αὐτὸν διαβάλλουσι πάσας τὰς πολιτείας καταλύειν, ἀλλὰ πάσας προάγειν ἕως μηδὲν παρανομοῖεν, ὡς δυνάμενος πολιτεύεσθαι κατὰ πάσας, ὅπερ ἐστὶν ἀγαθοῦ πολίτου ἔργον, παρανομούσαις δὲ οὐ συγχωρῶν ἀλλ' ἀπεχθανόμενος.

29. Ἕως μὲν οὖν ἰσόρροπα τὰ πράγματα κατὰ τὸν πόλεμον ἦν διεφ[ύλαττον] τὴν δημοκρατίαν. ἐπεὶ δὲ μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ γενομένην διαφορὰν ἰσχυρότατα τὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐγένετο διὰ τὴν πρὸς βασιλέα συμμαχίαν, ἠναγκάσθησαν με[ταστήσα]ντες τὴν δημοκρατίαν καταστῆσαι τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν, εἰπό[ντο]ς τὸν μὲν πρὸ τοῦ ψηφίσματος λόγον Μηλοβίου, τὴν δὲ γνώμην γράψαντος Πυθοδώρου το[ῦ]... τίου, μάλιστα δὲ συμπεισθέντων τῶν πολλῶν διὰ τὸ νομίζειν βασιλέα [ἄσμενο]ν ἑαυτοῖς συμπολεμήσειν ἐὰν

δι' ὀλίγων ποιήσωνται τὴν πολιτείαν. ἦν δὲ τὸ ψήφισμα τοῦ Πυθοδώρου τοιόνδε· τὸν δῆμον ἐλέσθαι μετὰ τῶν προϋπαρχόντων δέκα προβούλων ἄλλους εἴκοσι ἐκ τῶν ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότων, οἵτινες ὁμόσαντες ἢ μὴν συγγράψειν ἃ ἂν ἡγῶνται βέλτιστα εἶναι τῇ πόλει συγγράψουσι περὶ τῆς σωτηρίας· ἐξεῖναι δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῷ βουλομένῳ γράφειν, ἵν' ἐξ ἁπάντων αἱρῶνται τὸ ἄριστον. Κλειτοφῶν δὲ τὰ μὲν ἄλλα καθάπερ Πυθόδωρος εἶπε, προσαναζητῆσαι δὲ τοὺς αἱρεθέντας ἔγραψε καὶ τοὺς πατρίους νόμους οὓς Κλεισθένης ἔθηκεν ὅτε καθίστη τὴν δημοκρατίαν, ὅπως ἀκούσαντες καὶ τούτων βουλεύσωνται τὸ ἄριστον, ὡς οὐ δημοτικὴν ἀλλὰ παραπλησίαν οὖσαν τὴν Κλεισθένους πολιτείαν τῇ Σόλωνος· οἱ δ' αἱρεθέντες πρῶτον μὲν ἔγραψαν ἐπάναγκες εἶναι τοὺς πρυτάνεις ἅπαντα τὰ λεγόμενα περὶ τῆς σωτηρίας ἐπιψηφίζειν, ἔπειτα τὰς τῶν παρανόμων γραφὰς καὶ τὰς εἰσαγγελίας καὶ τὰς προκλήσεις ἀνεῖλον, ὅπως ἂν οἱ ἐθέλοντες Ἀθηναῖοι συμβουλεύωσι περὶ τῶν προκειμένων· ἐὰν δέ τις τούτων χάριν ἢ ζημιοῖ ἢ προσκαλῆται ἢ εἰσάγῃ εἰς δικαστήριον, ἔνδειξιν αὐτοῦ εἶναι καὶ ἀπαγωγὴν πρὸς τοὺς στρατηγούς, τοὺς δὲ στρατηγοὺς παραδοῦναι τοῖς ἕνδεκα θανάτῳ ζημιῶσαι. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν πολιτείαν διέταξαν τόνδε τρόπον· τὰ μὲν χρήματα <τὰ> προσιόντα μὴ ἐξεῖναι ἄλλοσε δαπανῆσαι ἢ εἰς τὸν πόλεμον, τὰς δ' ἀρχὰς ἀμίσθους ἄρχειν ἁπάσας ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ, πλὴν τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ τῶν πρυτάνεων οἳ ἂν ὦσι· τούτους δὲ φέρειν τρεῖς ὀβολοὺς ἕκαστον τῆς ἡμέρας. τὴν δ' ἄλλην πολιτείαν ἐπιτρέψαι πᾶσιν Ἀθηναίων τοῖς δυνατωτάτοις καὶ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς χρήμασι λειτουργεῖν μὴ ἔλαττον ἢ πεντακισχιλίοις ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾖ· κυρίους δ' εἶναι τούτους καὶ συνθήκας συντίθεσθαι πρὸς οὓς ἂν ἐθέλωσιν· ἐλέσθαι δὲ καὶ τῆς φυλῆς ἑκάστης δέκα ἄνδρας ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότας, οἵτινες καταλέξουσι τοὺς πεντακισχιλίους ὁμόσαντες καθ' ἱερῶν τελείων.

30. Οἱ μὲν οὖν αἱρεθέντες ταῦτα συνέγραψαν· κυρωθέντων δὲ τούτων εἵλοντο σφῶν αὐτῶν οἱ πεντακισχίλιοι τοὺς ἀναγράψοντας τὴν πολιτείαν ἑκατὸν ἄνδρας. οἱ δ' αἱρεθέντες ἀνέγραψαν καὶ ἐξήνεγκαν τάδε. βουλεύειν μὲν κατ' ἐνιαυτὸν

τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας ἄνευ μισθοφορᾶς· τούτων δ' εἶναι τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἐννέα ἄρχοντας καὶ τὸν ἱερομνήμονα καὶ τοὺς ταξιάρχους καὶ ἱππάρχους καὶ φυλάρχους καὶ ἄρχοντας εἰς τὰ φρούρια, καὶ ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων τῇ θ[εῷ καὶ τ]οῖς ἄλλοις θεοῖς δέκα, καὶ ἑλληνοταμίας καὶ τῶν ἄλλων ὁσίων χρημάτων ἁπάντων εἴκοσιν οἳ διαχειριοῦσι, καὶ ἱεροποιοὺς καὶ ἐπιμελητὰς δέκα ἑκατέρους· αἱρεῖσθαι δὲ πάντας τούτους ἐκ προκρίτων, ἐκ τῶν ἀεὶ βουλευόντων πλείους προκρίνοντας, τὰς δ' ἄλλας ἀρχὰς ἁπάσας κληρωτὰς εἶναι καὶ μὴ ἐκ τῆς βουλῆς· τοὺς δὲ ἑλληνοταμίας οἳ ἐὰν διαχειρίζωσι τὰ χρήματα μὴ συμβουλεύειν. βουλὰς δὲ ποιῆσαι τέτταρας ἐκ τῆς ἡλικίας τῆς εἰρημένης εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, καὶ τούτων τὸ λαχὸν μέρος βουλεύειν, νεῖμαι δὲ καὶ τοὺς ἄλλους πρὸς τὴν λῆξιν ἑκάστην. τοὺς δ' ἑκατὸν ἄνδρας διανεῖμαι σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τέτταρα μέρη ὡς ἰσαίτατα καὶ διακληρῶσαι, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν <βουλεύειν>. βουλεύειν δὲ ᾗ ἂν δοκῇ αὐτοῖς ἄριστα ἔξειν περί τε τῶν χρημάτων, ὅπως ἂν σῶα ᾖ καὶ εἰς τὸ δέον ἀναλίσκηται, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡς ἂν δύνωνται ἄριστα· κἄν τι θέλωσι βουλεύσασθαι μετὰ πλειόνων, ἐπεισκαλεῖν ἕκαστον ἐπείσκλητον ὃν ἂν ἐθέλῃ τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς ἡλικίας· τὰς δ' ἕδρας ποιεῖν τῆς βουλῆς κατὰ πενθήμερον ἐὰν μὴ δέωνται πλειόνων. κληροῦν δὲ τὴν βουλὴν τοὺς ἐννέα ἄρχοντας, τὰς δὲ χειροτονίας κρίνειν πέντε τοὺς λαχόντας ἐκ τῆς βουλῆς, καὶ ἐκ τούτων ἕνα κληροῦσθαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν ἐπιψηφιοῦντα· κληροῦν δὲ τοὺς λαχόντας πέντε τοὺς ἐθέλοντας προσελθεῖν ἐναντίον τῆς βουλῆς, πρῶτον μὲν ἱερῶν, δεύτερον δὲ κήρυξι, τρίτον πρεσβείᾳ, τέταρτον τῶν ἄλλων· τὰ δὲ τοῦ πολέμου ὅταν δέῃ ἀκληρωτὶ προσαγαγόντας τοὺς στρατηγοὺς χρηματίζεσθαι. τὸν δὲ μὴ ἰόντα εἰς τὸ βουλευτήριον τῶν βουλευόντων τὴν ὥραν τὴν προρρηθεῖσαν ὀφείλειν δραχμὴν τῆς ἡμέρας ἑκάστης, ἐὰν μὴ εὑρισκόμενος ἄφεσιν τῆς βουλῆς ἀπῇ.

31. Ταύτην μὲν οὖν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον ἀνέγραψαν τὴν πολιτείαν, ἐν δὲ τῷ παρόντι καιρῷ τήνδε· βουλεύειν μὲν τετρακοσίους κατὰ τὰ πάτρια, τετταράκοντα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ἐκ προκρίτων [ο]ὓς ἂν ἕλωνται οἱ φυλέται τῶν ὑπὲρ τριά-

κοντα ἔτη γεγονότων. τούτους δὲ τάς τε ἀρχὰς καταστῆσαι καὶ περὶ τοῦ ὅρκου ὄντινα χρὴ ὀμόσαι γράψαι, <καὶ> περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν εὐθυ[ν]ῶν καὶ τῶν ἄλλων πράττειν ᾗ ἂν ἡγῶνται [συμ]φέρειν. τοῖς δὲ νόμοις οἷ ἐὰν τεθῶσι περὶ τῶν πολιτικῶν χρῆσθαι, καὶ μὴ ἐξεῖναι μετακινεῖν μηδ' ἑτέρους θέσθαι. τῶν δὲ στρατηγῶν τὸ νῦν εἶναι τὴν αἵρεσιν ἐξ ἁπάντων ποιεῖσθαι τῶν πεντακισχιλίων, τὴν δὲ βουλὴν ἐπειδὰν καταστήσῃ ποιήσασαν ἐξέτασιν ὅπλοις ἐλέσθαι δέκα ἄνδρας καὶ γραμματέα τούτοις, τοὺς δὲ αἱρεθέντας ἄρχειν τὸν εἰσιόντα ἐνιαυτὸν αὐτοκράτορας, καὶ ἄν τι δέωνται συμβουλεύεσθαι μετὰ τῆς βουλῆς. ἑλέσθαι δὲ καὶ ἵππαρχον ἕνα καὶ φυλάρχους δέκα· τὸ δὲ λοιπὸν τὴν αἵρεσιν ποιεῖσθαι τούτων τὴν βουλὴν κατὰ τὰ γεγραμμένα. τῶν δ' ἄλλων ἀρχῶν πλὴν τῆς βουλῆς καὶ τῶν στρατηγῶν μὴ ἐξεῖναι μήτε τούτοις μήτε ἄλλῳ μηδενὶ πλεῖον ἢ ἅπαξ ἄρξαι τὴν αὐτὴν ἀρχήν. εἰς δὲ τὸν ἄλλον χρόνον ἵνα νεμηθῶσιν οἱ τετρακόσιοι εἰς τὰς τέτταρας λήξεις· ὅταν τοῖς ἀστοῖς γίγνηται μετὰ τῶν ἄλλων βουλεύειν διανειμάντων αὐτοὺς οἱ ἑκατὸν ἄνδρες·.

32. Οἱ μὲν οὖν ἑκατὸν οἱ ὑπὸ τῶν πεντακισχιλίων αἱρεθέντες ταύτην ἀνέγραψαν τὴν πολιτείαν. ἐπικυρωθέντων δὲ τούτων ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἐπιψηφίσαντος Ἀριστομάχου, ἡ μὲν βουλὴ ἐπὶ Καλλίου πρὶν διαβουλεῦσαι κατελύθη μηνὸς Θαργηλιῶνος τετράδι ἐπὶ δέκα, οἱ δὲ τετρακόσιοι εἰσῆσαν ἐνάτῃ φθίνοντος Θαργηλιῶνος· ἔδει δὲ τὴν εἰληχυῖαν τῷ κυάμῳ βουλὴν εἰσιέναι δ' ἐπὶ δέκα Σκιροφοριῶνος. ἡ μὲν οὖν ὀλιγαρχία τοῦτον κατέστη τὸν τρόπον ἐπὶ Καλλίου μὲν ἄρχοντος, ἔτεσι δ' ὕστερον τῆς τῶν τυράννων ἐκβολῆς μάλιστα ἑκατόν, αἰτίων μάλιστα γενομένων Πεισάνδρου καὶ Ἀντιφῶντος καὶ Θηραμένους, ἀνδρῶν καὶ γεγενημένων εὖ καὶ συνέσει καὶ γνώμῃ δοκούντων διαφέρειν. γενομένης δὲ ταύτης τῆς πολιτείας οἱ μὲν πεντακισχίλιοι λόγῳ μόνον ἠρέθησαν, οἱ δὲ τετρακόσιοι μετὰ τῶν δέκα τῶν αὐτοκρατόρων εἰσελθόντες εἰς τὸ βουλευτήριον ἦρχον τῆς πόλεως, καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους πρεσβευσάμενοι κατελύοντο τὸν πόλεμον ἐφ' οἷς ἑκάτεροι τυγχάνουσιν ἔχοντες. οὐχ ὑπακου[σά]ντων δ' ἐκείνων εἰ μὴ καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς [θ]αλάττης ἀφήσουσιν, οὕτως ἀπέστησαν.

33. Μῆνας μὲν οὖν ἴσως τέτταρας διέμεινεν ἡ τῶν τετρακοσίων πολιτεία, καὶ ἦρξεν ἐξ αὐτῶν Μνασίλοχος δίμηνον ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, <ὃς> ἦρξε τοὺς ἐπιλοίπους δέκα μῆνας. ἡττηθέντες δὲ τῇ περὶ Ἐρετρίαν ναυμαχίᾳ [καὶ] τῆς Εὐβοίας ἀποστάσης ὅλας πλὴν Ὠρεοῦ, χαλεπῶς ἐνεγκόντες ἐπὶ τῇ συμφορᾷ μάλιστα τῶν προγεγενημένων (πλείω γὰρ ἐκ τῆς Εὐβοίας ἢ τῆς Ἀττικῆς ἐτύγχανον ὠφελούμενοι) κατέλυσαν τοὺς τετρακοσίους καὶ τὰ πράγματα παρέδωκαν τοῖς πεντακισχιλίοις τοῖς ἐκ τῶν ὅπλων, ψηφισάμενοι μηδεμίαν ἀρχὴν εἶναι μισθοφόρον· αἰτιώτατοι δ' ἐγένοντο τῆς καταλύσεως Ἀριστοκράτης καὶ Θηραμένης, οὐ συναρεσκόμενοι τοῖς ὑπὸ τῶν τετρακοσίων γενομένοις· ἅπαντα γὰρ δι' αὐτῶν ἔπραττον, οὐδὲν ἐπαναφέροντες τοῖς πεντακισχιλίοις. δοκοῦσι δὲ καλῶς πολιτευθῆναι κατὰ τούτους τοὺς καιρούς, πολέμου τε καθεστῶτος καὶ ἐκ τῶν ὅπλων τῆς πολιτείας οὔσης.

34. Τούτους μὲν οὖν ἀφείλετο τὴν πολιτείαν ὁ δῆμος διὰ τάχους· ἔτει δ' ἑβδόμῳ μετὰ τὴν τῶν τετρακοσίων κατάλυσιν, ἐπὶ Καλλίου τοῦ Ἀγγελῆθεν ἄρχοντος, γενομένης τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας, πρῶτον μὲν τοὺς δέκα στρατηγοὺς τοὺς ἐν τῇ ναυμαχίᾳ νικῶντας συνέβη κριθῆναι μιᾷ χειροτονίᾳ πάντας, τοὺς μὲν οὐδὲ συννανμαχήσαντας, τοὺς δ' ἐπ' ἀλλοτρίας νεὼς σωθέντας, ἐξαπατηθέντος τοῦ δήμου διὰ τοὺς παροργίσαντας· ἔπειτα βουλομένων Λακεδαιμονίων ἐκ Δεκελείας ἀνιέναι καὶ ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἑκάτεροι εἰρήνην ἄγειν, ἔνιοι μὲν ἐσπούδαζον, τὸ δὲ πλῆθος οὐχ ὑπήκουσεν ἐξαπατηθέντες ὑπὸ Κλεοφῶντος, ὃς ἐκώλυσε γενέσθαι τὴν εἰρήνην ἐλθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεθύων καὶ θώρακα ἐνδεδυκώς, οὐ φάσκων ἐπιτρέψειν ἐὰν μὴ πάσας ἀφιῶσι Λακεδαιμόνιοι τὰς πόλεις. οὐ χρησάμενοι δὲ καλῶς τότε τοῖς πράγμα[σι], μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἔγνωσαν τὴν ἁμαρ[τίαν]. τῷ γὰρ ὕστερον ἔτει ἐπ' Ἀλεξίου ἄρχοντος ἡτύχησαν τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν, ἐξ ἧς συνέβη κύριον γενόμενον τῆς πόλεως Λύσανδρον καταστῆσαι τοὺς τριάκοντα τρόπῳ τοιῷδε. τῆς εἰρήνης γενομένης αὐτοῖς ἐφ' ᾧ τε πολιτεύσονται τὴν πάτριον πολιτείαν, οἱ μὲν δημοτικοὶ διασώσειν ἐπειρῶντο τὸν δῆμον, τῶν δὲ γνωρίμων οἱ μὲν ἐν ταῖς ἑταιρείαις ὄντες καὶ τῶν φυγάδων οἱ μετὰ τὴν εἰρήνην

κατελθόντες ὀλιγαρχίας ἐπεθύμουν, οἱ δ' ἐν ἑταιρείᾳ μὲν οὐδεμιᾷ συγκαθεστῶτες [ἄ]λλως δὲ δοκοῦντες οὐδενὸς ἐπιλείπεσθαι τῶν πολιτῶν τὴν πάτριον πολιτείαν ἐζήτουν· ὧν ἦν μὲν καὶ Ἀρχῖνος καὶ Ἄνυτος καὶ Κλειτοφῶν καὶ Φορμίσιος καὶ ἕτεροι πολλοί, προειστήκει δὲ μάλιστα Θηραμένης. Λυσάνδρου δὲ προσθεμένου τοῖς ὀλιγαρχικοῖς καταπλαγεὶς ὁ δῆμος ἠναγκάσθη χειροτονεῖν τὴν ὀλιγαρχίαν. ἔγραψε δὲ τὸ ψήφισμα Δρακοντίδης Ἀφιδναῖος.

35. Οἱ μὲν οὖν τριάκοντα τοῦτον τὸν τρόπον κατέστησαν ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος. γενόμενοι δὲ κύριοι τῆς πόλεως τὰ μὲν ἄλλα τὰ δόξαντα περὶ τῆς πολιτείας παρεώρων, πεντακοσίους δὲ βουλευτὰς καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς καταστήσαντες ἐκ προκρίτων ἐκ τῶν χιλίων, καὶ προσελόμενοι σφίσιν αὐτοῖς τοῦ Πειραιέως ἄρχοντας δέκα καὶ τοῦ δεσμωτηρίου φύλακας ἕνδεκα καὶ μαστιγοφόρους τρια[κ]οσίους ὑπηρέτας κατεῖχον τὴν πόλιν δι' ἑαυτῶν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον μέτριοι τοῖς πολίταις [ἦ]σα[ν] καὶ προσεποιοῦντο διοικεῖν τὴν πάτριον πο[λι-τ]είαν, καὶ τοὺς τ' Ἐφιάλτου καὶ Ἀρχεστράτου νόμους τοὺς περὶ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν καθεῖλον ἐξ Ἀρείου [πάγου] καὶ τῶν Σόλωνος θεσμῶν ὅσοι διαμφισβητ[ήσ]εις εἶχον, καὶ τὸ κῦρος ὃ ἦν ἐν τοῖς δικασταῖς κ[ατέ]λυσαν, ὡς ἐπανορθοῦντες καὶ ποιοῦντεςτ[ες] ἀναμφισβήτητον τὴν πολιτείαν, οἷο[ν] περὶ τοῦ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ᾧ ἂν ἐθέλῃ κύριον ποιήσαντες καθάπαξ, τὰς δὲ προσούσας δυσκολίας, ἐὰν μὴ μανιῶν ἢ γηρῶν ἢ γυναικὶ πιθόμενος, ἀφεῖλον ὅπως μὴ ᾖ τοῖς συκοφάνταις ἔφοδος· ὁμοίως δὲ τοῦτ' ἔδρων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν ταῦτ' ἐποίουν καὶ τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς τῷ δήμῳ πρὸς χάριν ὁμιλοῦντας παρὰ τὸ βέλτιστον καὶ κακοπράγμονας ὄντας καὶ πονηροὺς ἀνῄρουν, ἐφ' οἷς ἔχαιρον ἡ πόλις γιγνομένοις, ἡγούμενοι τοῦ βελτίστου χάριν ποιεῖν αὐτούς. ἐπεὶ δὲ τὴν πόλιν ἐγκρατέστερον ἔσχον, οὐδενὸς ἀπείχοντο τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἀπέκτειναν τοὺς καὶ ταῖς οὐσίαις καὶ τῷ γένει καὶ τοῖς ἀξιώμασι προέχοντας, ὑπεξαιρούμενοί τε τὸν φόβον καὶ βουλόμενοι τὰς οὐσίας διαρπάζειν· καὶ χρόνου διαπεσόντος βραχέος οὐκ ἐλάττους ἀνῃρήκεσαν ἢ χιλίους πεντακοσίους.

36. Οὕτως δὲ τῆς πόλεως ὑποφερομένης Θηραμένης ἀγα-

νακτῶν ἐπὶ τοῖς γινομένοις τῆς μὲν ἀσελγείας αὐτοῖς παρήνει παύσασθαι, μεταδοῦναι δὲ τῶν πραγμάτων τοῖς βελτίστοις. οἱ δὲ πρῶτον ἐναντιωθέντες, ἐπεὶ διεσπάρησαν οἱ λόγοι πρὸς τὸ πλῆθος καὶ πρὸς τὸν Θηραμένην οἰκείως εἶχον οἱ πολλοί, φοβηθέντες μὴ προστάτης γενόμενος τοῦ δήμου καταλύσῃ τὴν δυναστείαν καταλέγουσι τῶν πολιτῶν δισχιλίους ὡς μεταδώσοντες τῆς πολιτείας. Θηραμένης δὲ πάλιν ἐπιτιμᾷ καὶ τούτοις, πρῶτον μὲν ὅτι βουλόμενοι μεταδοῦναι τοῖς ἐπιεικέσι τρισχιλίοις μόνοις μεταδιδόασιν, ὡς ἐν τούτῳ τῷ πλήθει τῆς ἀρετῆς ὡρισμένης, ἔπειθ' ὅτι δύο τὰ ἐναντιώτατα ποιοῦσι βίαιόν τε τὴν ἀρχὴν καὶ τῶν ἀρχομένων ἥττω κατασκευάζοντες. οἱ δὲ τούτων μὲν ὠλιγώρησαν, τὸν δὲ κατάλογον τῶν τρισχιλίων πολὺν μὲν χρόνον ὑπερεβάλλοντο καὶ παρ' αὐτοῖς ἐφύλαττον τοὺς ἐγνωσμένους, ὅτε δὲ καὶ δόξειεν αὐτοῖς ἐκφέρειν τοὺς μὲν ἐξήλειφον τῶν γεγραμμένων, τοὺς δ' ἀντενέγραφον τῶν ἔξωθεν.

37. Ἤδη δὲ τοῦ χειμῶνος ἐνεστῶτος, καταλαβόντος Θρασυβούλου μετὰ τῶν φυγάδων Φυλήν, καὶ κατὰ τὴν στρατιὰν ἦν ἐξήγαγον οἱ τριάκοντα κακῶς ἀποχωρήσαντες, ἔγνωσαν τῶν μὲν ἄλλων τὰ ὅπλα παρελέσθαι, Θηραμένην δὲ διαφθεῖραι τόνδε τρόπον. νόμους εἰσήνεγκαν εἰς τὴν βουλὴν δύο κελεύοντες ἐπιχειροτονεῖν, ὧν ὁ μὲν εἰς αὐτοκράτορας ἐποίει τοὺς τριάκοντα τῶν πολιτῶν ἀποκτεῖναι τοὺς μὴ τοῦ καταλόγου μετέχοντας τῶν τρισχιλίων, ὁ δ' ἕτερος ἐκώλυε κοινωνεῖν τῆς παρούσης πολιτείας ὅσοι τυγχάνουσι τὸ ἐν Ἠετιωνείᾳ τεῖχος κατασκάψαντες ἢ τοῖς τετρακοσίοις ἐναντίον τι πράξαντες ἢ τοῖς κατασκευάσασι τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν· ὧ[ν] ἐτύγχανεν ἀμφοτέρων κεκοινωνηκὼς ὁ Θηραμένης, ὥστε συνέβαινεν ἐπικυρωθέντων τῶν νόμων ἔξω τε γίγνεσθαι τῆς πολιτείας αὐτὸν καὶ τοὺς τριάκοντα κυρίους εἶναι θανατοῦντας. ἀναιρεθέντος δὲ Θηραμένους τά τε ὅπλα παρεῖλοντο πάντων πλὴν τῶν τρισχιλίων, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πολὺ πρὸς ὠμότητα καὶ πονηρίαν ἐπέδοσαν. πρέσβεις πέμψαντες εἰς Λακεδαίμονα τοῦ τε Θηραμένους κατηγόρουν καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς ἠξίουν· ὧν ἀκούσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι Καλλίβιον ἀπέστει-

λαν ἁρμοστὴν καὶ στρατιώτας ὡς ἑπτακοσίους, οἳ τὴν ἀκρόπολιν ἐλθόντες ἐφρούρουν.

38. Μετὰ δὲ ταῦτα καταλαβόντων τῶν ἀπὸ Φυλῆς τὴν Μουνυχίαν καὶ νικησάντων μάχῃ τοὺς μετὰ τῶν τριάκοντα βοηθήσαντας, ἐπαναχωρήσαντες μετὰ τὸ[ν] κίνδυνον οἱ ἐκ τοῦ ἄστεως καὶ συναθροισθέντες εἰς τὴν ἀγορὰν τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς μὲν τριάκοντα κατέλυσαν, αἱροῦνται δὲ δέκα τῶν πολιτῶν αὐτοκράτορας ἐπὶ τὴν [τοῦ πο]λέμου κατάλυσιν. οἱ δὲ παραλαβόντες τὴν ἀρχὴν ἐφ' οἷς μὲν ἠρέθησαν οὐκ ἔπραττον, ἐ[πρέσβευ]σ[αν] δ' εἰς Λακεδαίμονα βοήθειαν μεταπε[μπόμ]ενοι καὶ χρήματα δανειζόμενοι. χαλεπῶς δὲ [φε]ρόντων ἐπὶ τούτοις τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ, φο[βούμεν]οι μὴ καταλυθῶσι τῆς ἀρχῆς καὶ βουλόμενοι μὲν κατ[απλῆξ]αι τοὺς ἄλλους (ὅπερ ἐγένετο), συλλαβόντες . . ημάρετον οὐδενὸς ὄντα δεύτερον τῶν πολιτῶν ἀπέκτειναν, καὶ τὰ πράγματα βεβαίως εἶχον, συναγωνιζομένου Καλλιβίου τε καὶ τῶν Πελοποννησίων τῶν παρόντων καὶ πρὸς τού[τοι]ς ἐνίων τῶν ἐν τοῖς ἱππεῦσι· τούτων γάρ τινες μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐσπούδαζον μὴ κατελθεῖν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς. ὡς δ' οἱ τὸν Πειραιέα καὶ τὴν Μουνυχίαν ἔχοντες ἀποστάντος παντὸς τοῦ δήμου πρὸς αὐτὴν ἐπεκράτουν τῷ πολέμῳ, τότε καταλύσαντες τοὺς δέκα τοὺς πρώτους αἱρεθέντας, ἄλλους εἵλοντο δέκα τοὺς βελτίστους εἶναι δοκοῦντας, ἐφ' ὧν συνέβη καὶ τὰς διαλύσεις γενέσθαι καὶ κατελθεῖν τὸν δῆμον, συναγωνιζομένων καὶ προθυμουμένων τούτων. προειστήκεσαν δ' αὐτῶν μάλιστα Ῥίνων τε ὁ Παιανιεὺς καὶ Φάυλλος ὁ Ἀχέρδους υἱός· οὗτοι γὰρ πρὶν ἢ Παυσανίαν τ' ἀφικέσθαι διεπέμ[ποντ]ο πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ, καὶ ἀφικομένου συνεσπούδασαν τὴν κάθοδον. ἐπὶ πέρας γὰρ ἦγαγε τὴν εἰρήνην καὶ τὰς διαλύσεις Παυσανίας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς μετὰ τῶν δέκα δ[ιαλ]λακτῶν τῶν ὕστερον ἀφικομένων ἐκ Λακεδαίμονος, οὓς αὐτὸς ἐσπούδασεν ἐλθεῖν. οἱ δὲ π[ερὶ] τὸν Ῥίνωνα διά τε τὴν εὔνοιαν τὴν εἰς τὸν δ[ῆμον] ἐπηνέθησαν, καὶ λαβόντες τὴν ἐπιμέλειαν ἐν ὀλιγαρχίᾳ τὰς εὐθύνας ἔδοσαν τῇ δημοκρατίᾳ, καὶ οὐδεὶς ἐνεκάλεσε[ν αὐ]τοῖς οὔτε τῶν ἐν ἄστει μεινάντων οὔτε τῶν ἐκ Πειραιέως κατελθόντων, ἀλλὰ διὰ ταῦτα καὶ στρατηγὸς εὐθὺς ᾑρέθη Ῥίνων.

39. Ἐγένοντο δ' αἱ διαλύσεις ἐπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος κατὰ τὰς συνθήκας τάσδε. τοὺς βουλομένους τῶν Ἀθηναίων ἐν ἄστει μεινάντων ἐξοικεῖν ἔχειν Ἐλευσῖνα ἐπιτίμους ὄντας καὶ κυρίους καὶ αὐτοκράτορας ἐ[πὶ πᾶσ]ι καὶ τὰ αὑτῶν καρπουμένους. τὸ δ' ἱερὸν εἶναι κοινὸν ἀμφοτέρων, ἐπιμελεῖσθαι δὲ Κήρυκας καὶ Εὐμολπίδας κατὰ τὰ πάτρια. μὴ ἐξεῖναι δὲ μήτε τοῖς Ἐλευσίνοθεν εἰς τὸ ἄστυ μήτε τοῖς ἐκ τοῦ ἄστεως Ἐλευσίναδε ἰέναι πλὴν μυστηρίοις ἑκατέρους. συντελεῖν δὲ ἀπὸ τῶν προσιόντων εἰς τὸ συμμαχικὸν καθάπερ τοὺς ἄλλους Ἀθηναίους. ἐὰν δέ τινες τῶν ἀπιόντων οἰκίαν λαμβάνωσιν Ἐλευσῖνι, συμπείθειν τὸν κεκτημένον· ἐὰν δὲ μὴ συμβαίνωσιν ἀλλήλοις τιμητὰς ἑλέσθαι τρεῖς ἑκατέρων, καὶ ἥντιν' ἂν οὗτοι τάξωσι τιμὴν λαμβάνειν. Ἐλευσινίων δὲ συνοικεῖν οὓς ἂν οὗτοι βούλωνται. τὴν δ' ἀπογραφὴν εἶναι τοῖς βουλομένοις ἐξοικεῖν, τοῖς μὲν ἐπιδ[ημι]οῦσιν ἀφ' ἧς ἂν ὀμόσωσι τοὺς ὅρκους δι' [ἑπτ]ὰ ἡμερῶν, τὴν δ' ἐξοίκησιν εἴκοσι, τοῖς δ' ἀποδημοῦσιν ἐπειδὰν ἐπιδημήσωσι κατὰ ταὐτά. μὴ ἐξεῖναι δὲ ἄρχειν μηδεμίαν ἀρχὴν τῶν ἐν τῷ ἄστει τὸν Ἐλευσῖνι κατοικοῦντα πρὶν ἀπογράφηται πάλιν ἐν τῷ ἄστει κατοικεῖν. τὰς δὲ δίκας τοῦ φόνου εἶναι κατὰ τὰ πάτρια, εἴ τίς τινα αὐτοχειρὶ <ἀπέκτονεν> ἐκτίσει ἱερώσας. τῶν δὲ παρελθυθότων μηδενὶ πρὸς μηδένα μνησικακεῖν ἐξεῖναι, πλὴν πρὸς τοὺς τριάκοντα καὶ τοὺς δέκα καὶ τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς τοῦ Πειραιέως ἄρξαντας, μηδὲ πρὸς τούτους ἐὰν διδῶσιν εὐθύνας. εὐθύνας δὲ δοῦναι τοὺς μὲν ἐν Πειραιεῖ ἄρξαντας ἐν τοῖς ἐν Πειραιεῖ, τοὺς δ' ἐν τῷ ἄστει ἐν τοῖς τὰ τιμήματα παρεχομένοις. εἶθ' οὕτως ἐξοικεῖν τοὺς ἐθέλοντας. τὰ δὲ χρήματα ἃ ἐδανείσαντο εἰς τὸν πόλεμον ἑκατέρους ἀποδοῦναι χωρίς.

40. Γενομένων δὲ τοιούτων τῶν διαλύσεων, καὶ φοβουμένων ὅσοι μετὰ τῶν τριάκοντα συνεπολέμησαν, καὶ πολλῶν μὲν ἐπινοούντων ἐξοικεῖν ἀναβαλλομένων δὲ τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας, ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν ἅπαντες, Ἀρχῖνος συνιδὼν τὸ πλῆθος καὶ βουλόμενος κατασχεῖν αὐτοὺς ὤφειλε τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας τῆς ἀπογραφῆς, ὥστε συναναγκασθῆναι μένειν πολλοὺς ἄκοντας ἕως ἐθάρρησαν. καὶ δοκεῖ τοῦτό τε πολιτεύσασθαι καλῶς Ἀρχῖνος, καὶ μετὰ ταῦτα

γραψάμενος τὸ ψήφισμα τὸ Θρασυβούλου παρανόμων, ἐν ᾧ μετεδίδου τῆς πολιτείας πᾶσι τοῖς ἐκ Πειραιέως συγκατελθοῦσιν, ὧν ἔνιοι φανερῶς ἦσαν δοῦλοι· καὶ τρίτον ἐπεί τις ἤρξατο τῶν κατεληλυθότων μνησικακεῖν, ἀπαγαγὼν τοῦτον ἐπὶ τὴν βουλὴν καὶ πείσας ἄκριτον ἀποκτεῖναι, λέγων ὅτι νῦν δείξουσιν εἰ βούλονται τὴν δημοκρατίαν σώζειν καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένειν· ἀφέντας μὲν γὰρ τοῦτον προτρέψειν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐὰν δ' ἀνέλωσι παράδειγμα ποιήσειν ἅπασιν. ὅπερ καὶ συνέπεσεν· ἀποθανόντος γὰρ οὐδεὶς πώποτε ὕστερον ἐμνησικάκησεν. ἅμα δοκοῦσι κάλλιστα δὴ καὶ πολιτικώτατα ἁπάντων καὶ ἰδίᾳ καὶ κοινῇ χρήσασθαι ταῖς προγεγενημέναις συμφοραῖς· οὐ γὰρ μόνον τὰς περὶ τῶν προτέρων αἰτίας ἐξήλειψαν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα Λακεδαιμονίοις, ἃ οἱ τριάκοντα πρὸς τὸν πόλεμον ἔλαβον, ἀπέδοσαν κοινῇ, κελευουσῶν τῶν συνθηκῶν ἑκατέρους ἀποδιδόναι χωρὶς τούς τ' ἐκ τοῦ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Πειραιέως, ἡγούμενοι τοῦτο πρῶτον ἄρχειν μὲν τῆς ὁμονοίας, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οὐχ' οἷον ἔτι προστιθέασι τῶν οἰκείων οἱ δημοκρατήσαντες, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἀνάδαστον ποιοῦσιν. διελύθησαν δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἐλευσῖνι [ἐξοι]κήσαντας ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἐξοίκησιν, ἐπὶ [Ξεναι]γέτου ἄρχοντος.

41. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τοῖς ὕστε[ρο]ν συνέβη γενέσθαι καιροῖς, τότε δὲ κύριος ὁ δῆμος γενόμενος τῶν πραγμάτων ἐνεστήσατο τὴν [νῦν] οὖσαν πολιτείαν, ἐπὶ Πυθοδώρου μὲν ἄρχοντος, [δ]οκοῦντος δὲ δικαίως τοῦ δήμου λαβεῖν τὴν [ἐξουσί]αν διὰ τὸ ποιήσασθαι τὴν κάθοδον δι' αὐτὸν τὸν δῆμον. ἦν δὲ τῶν μεταβολῶν ἐνδεκάτη τὸ[ν ἀρι]θμὸν αὕτη. πρῶτη μὲν γὰρ ἐγένετο [ἡ κ]ατάστασις τῶν ἐξ ἀρχῆς Ἴωνος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικισάντων· τότε γὰρ πρῶτον εἰς τὰς τέτταρας συνενεμήθησαν φυλὰς καὶ τοὺς φυλοβασιλεῖς κατέστησαν. δευτέρα δὲ καὶ πρώτη μετὰ ταῦτα [ἐξ]έχουσα πολιτείας τάξις ἡ ἐπὶ Θησέως γενομένη, μικρὸν παρεγκλίνουσα τῆς βασιλικῆς. μετὰ δὲ ταύτην ἡ ἐπὶ Δράκοντος, ἐν ᾗ καὶ νόμους ἀνέγραψαν πρῶτον. τρίτη δ' ἡ μετὰ τὴν στάσιν ἡ ἐπὶ Σόλωνος, ἀφ' ἧς ἀρχὴ δημοκρατίας ἐγένετο. τετάρτη δ' ἡ ἐπὶ Πεισιστράτου τυραννίς. πέμπτη δ' ἡ μετὰ <τὴν> τῶν τυράννων κατάλυσιν ἡ

Κλεισθένους, δημοτικωτέρα τῆς Σόλωνος. ἕκτη δ' ἡ μετὰ τὰ Μηδικά, τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἐπιστατούσης. ἑβδόμη δὲ καὶ μετὰ ταύτην ἣν Ἀριστείδης μὲν ὑπέδειξεν, Ἐφιάλτης δ' ἐπετέλεσε καταλύσας τὴν Ἀρεοπαγῖτιν βουλήν· ἐν ᾗ πλεῖστα συνέβη τὴν πόλιν διὰ τοὺς δημαγωγοὺς ἁμαρτάνειν διὰ τὴν τῆς θαλάττης ἀρχήν. ὀγδόη δ' [ἡ] τῶν τετρακοσίων κατάστασις, καὶ μετὰ ταύτην ἑνάτη δὲ [δ]ημοκρατία πάλιν. δεκάτη δ' ἡ τῶν τριάκοντα καὶ ἡ τῶν δέκα τυραννίς. ἑνδεκάτη δ' ἡ μετὰ τὴν ἀπὸ Φυλῆς καὶ ἐκ Πειραιέως κάθοδον, ἀφ' ἧς διαγεγένηται μέχρι τῆς νῦν ἀεὶ προσεπιλαμβάνουσα τῷ πλήθει τὴν ἐξουσίαν. ἁπάντων γὰρ αὐτὸς αὑτὸν πεποίηκεν ὁ δῆμος κύριον καὶ πάντα διοικεῖται ψηφίσμασι καὶ δικαστηρίοις, ἐν οἷς ὁ δῆμός ἐστιν ὁ κρατῶν· καὶ γὰρ α[ἱ τ]ῆς βουλῆς κρίσεις εἰς τὸν δῆμον ἐληλύθασιν. καὶ τοῦτο δοκοῦσι ποιεῖν ὀρθῶς· εὐδιαφθορώτεροι γὰρ ὀλίγοι τῶν πολλῶν εἰσὶ κ[αὶ] κέρδει κ[αὶ] χάρισιν. μισθοφόρον δ' ἐκκλησίαν τὸ μὲν πρῶτον ἀπέγνωσαν ποιεῖν· οὐ συλλεγομένων δ' εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ πολλὰ ψηφιζομένων τῶν πρυτάνεων, ὅπως προσιστῆται τὸ πλῆθος πρὸς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς χειροτονίας, πρῶτον μὲν Ἀγύρριος ὀβολὸν ἐπόρισε, μετὰ δὲ τοῦτον Ἡρακλείδης ὁ Κλαζομένιος ὁ βασιλεὺς ἐπικαλούμενος διώβολον, πάλιν δ' Ἀγύρριος τριώβολον.

42. Ἔχει δ' ἡ νῦν κατάστασις τῆς πολιτείας τόνδε τὸν τρόπον. μετέχουσι μὲν τῆς πολιτείας οἱ ἐξ ἀμφοτέρων γεγονότες ἀστῶν. ἐγγράφον[ται] δ' εἰς τοὺς δημότας ὀκτωκαίδεκα ἔτη γεγονότες· ὅταν δὲ γράφωνται διαψηφίζονται περὶ αὐτῶν ὀμόσαντες οἱ δημόται, πρῶτον μὲν εἰ δοκοῦσι γεγονέναι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐκ τοῦ νόμου, κἂν μὴ δόξωσιν ἀπέρχονται πάλιν εἰς παῖδα[ς,δ]εύτερον δ' εἰ ἐλεύθερός ἐστι καὶ γέγονε κατὰ [το]ὺς νόμους. ἔπειτ" ἂν μὲν ἐπιψηφίσωνται μὴ εἶναι ἐλεύθερον, ὁ μὲν ἐφίησιν εἰς τὸ δικαστήριον, οἱ δὲ δημόται κατηγόρους αἱροῦνται πέντε [ἄν]δρας ἐξ αὐτῶν, κἂν μὲν μὴ δόξῃ δ[ικαί]ως ἐγγράφ[εσ]θαι πωλεῖ τοῦτον ἡ πόλις· ἐὰν δὲ νικήσῃ τοῖς [δη]μόταις ἐπάναγκες ἐγγράφεται. μετὰ δὲ ταῦτα δοκιμάζει τοὺς ἐγγραφέντας ἡ βουλή, κἄν τις δόξ[ῃ ν]εώτερος ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν εἶναι ζημιοῖ [τοὺ]ς δημότας τοὺς ἐγγράψαντας. ἐπὰν δὲ

δοκιμα[σθ]ῶσιν οἱ ἔφηβοι, συλλεγέντες οἱ πατέρες αὐτῶν [εἰ]ς τὰς φυλὰς ὀμόσαντες αἱροῦνται τρεῖς ἐκ τῶν φυλετῶν τῶν ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότων οὓς ἂν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι καὶ ἐπιτηδειοτάτους ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐφήβων, ἐκ δὲ τούτων ὁ δῆμος ἕνα τῆ[ς φ]υλῆς ἑκάστης χειροτονεῖ σωφρονιστὴν καὶ [ἐπιμ]ελητὴν ἐκ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων ἐπὶ πάντα. σ[υλ]λαβόντες δ' οὗτοι τοὺς ἐφήβους, πρῶτον μὲν τὰ ἱερὰ περιῆλθον, εἶτ' εἰς Πειραιέα πορεύονται καὶ φρουροῦσιν οἱ μὲν τὴν Μουνυχίαν οἱ δὲ τὴν ἀκτήν. χειρο[τονεῖ] δὲ καὶ παιδοτρίβας αὐτοῖς δύο καὶ διδασκάλους, [οἵ]τινες ὁπλομαχεῖν καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν κ[αὶ] καταπέλτην ἀφιέναι διδάσκουσιν. δίδωσι δὲ καὶ εἰς τρο[φὴν] τοῖς μὲν σωφρονισταῖς δραχμὴν μίαν ἑκάστῳ, τοῖς δ' ἐφήβοις τέτταρας ὀβολοὺς ἑκάστῳ· τὰ δὲ τῶν φυλετῶν τῶν αὐτοῦ λαμβάνων ὁ σωφρονιστὴς ἕκαστος ἀγοράζει τὰ ἐπιτήδεια πᾶσιν εἰς τὸ κοινὸν (συσσιτοῦσι γὰρ κατὰ φυλάς), καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμελεῖται πάντων. καὶ τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν οὕτως ἐξάγουσι· τὸν δ'[ὕ]στερον, ἐκκλησίας ἐν τῷ θεάτρῳ γινομένης, ἀποδειξάμενοι τῷ δήμῳ τὰ περὶ τὰς τάξεις καὶ λαβόντες ἀσπίδα καὶ δόρυ παρὰ τῆς πόλεως περιπολοῦσι τὴν χώραν καὶ διατρίβουσιν ἐν τοῖς φυλακτηρίοις. φρουροῦσι δὲ τὰ δύο ἔτη, χλαμύδας ἔχοντες, καὶ ἀτελεῖς εἰσὶ πάντων· καὶ δί[κη]ν οὔτ[ε] διδόασιν οὔτε λαμβάνουσιν ἵνα μὴ πράγμασι συμμιγεῖέν τι, πλὴν περὶ κλήρου καὶ ἐπικλή[ρου], κἂν τινι κατὰ τὸ γένος ἱερωσύνη γένηται. διεξελθόντων δὲ τῶν δυεῖν ἐτῶν ἤδη μετὰ τῶν ἄλλων εἰσίν. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν τῶν πολιτῶν ἐγγραφὴν καὶ τοὺς ἐφήβους τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.

43. Τὰς δ' ἀρχὰς τὰς περὶ τὴν ἐγκύκλιον διοίκησιν ἁπάσας ποιοῦσι κληρωτάς, πλὴν ταμίου στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν θεωρικῶν καὶ τοῦ τῶν κρηνῶν ἐπιμελητοῦ. ταύτας δὲ χειροτονοῦσι, καὶ οἱ χειροτονηθέντες ἄρχουσιν ἐκ Παναθηναίων εἰς Παναθήναια. χειροτονοῦσι δὲ καὶ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἁπάσας βουλὴ δὲ κληροῦται φ', ν' ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης. πρυτανεύει δ' ἐν μέρει τῶν φυλῶν ἑκάστη καθ' ὅ τι ἂν λάχωσιν, αἱ μὲν πρῶται τέτταρες ἓξ καὶ λ' ἡμέρας ἑκάστη, αἱ δὲ ς' αἱ ὕστεραι πέντε καὶ λ' ἡμέρας ἑκάστη· κατὰ σελήνην γὰρ

ἄγουσι τὸν ἐνιαυτόν. οἱ δὲ πρυτανεύοντες αὐτῶν πρῶτον μὲν συσσιτοῦσιν ἐν τῇ θόλῳ, λαμβάνοντες ἀργύριον παρὰ τῆς πόλεως, ἔπειτα συνάγουσιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον· τὴν μὲν οὖν βουλὴν ὁσημέραι, πλὴν ἐάν τις ἀφέσιμος ᾖ, τὸν δὲ δῆμον τετράκις τῆς πρυτανείας ἑκάστης. καὶ ὅσ[α] δεῖ χρηματίζειν τὴν βουλήν, καὶ ὅτι ἐν ἑκάστῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὅ τι οὐ καθήκει οὗτοι προγράφουσι. προγράφουσι δὲ καὶ τὰς ἐκκλησίας οὗτοι, μίαν μὲν κυρίαν, ἐν ᾗ δεῖ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονεῖν εἰ δοκοῦσι καλῶς ἄρχειν, καὶ περὶ σίτου καὶ περὶ φυλακῆς τῆς χώρας χρηματίζειν, καὶ τὰς εἰσαγγελίας ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τοὺς βουλομένους ποιεῖσθαι, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκειν, καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων καὶ τῶν ἐπικλήρων ἀναγινώσκειν, [ὅπω]ς μηδένα λάθῃ μηδὲν ἐρῆμον γενόμενον. ἐπὶ [δὲ] τῆς ἕκτης πρυτανείας πρὸς τοῖς εἰρημένοις καὶ περὶ τῆς ὀστρακοφορίας ἐπιχειροτονίαν διδόασιν εἰ δοκεῖ ποιεῖν ἢ μή, καὶ συκοφαντῶν προβολὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν μετοίκων μέχρι τριῶν ἑκατέρ[ων, ἐάν τι]ς ὑποσχόμενός τι μὴ ποιήσῃ τῷ δήμῳ. ἑτέραν δὲ ταῖς ἱκετηρίαις, ἐν ᾗ θεὶς ὁ βουλόμενος ἱκετηρίαν ὧν ἂν βούληται καὶ ἰδίων καὶ δημοσίων διαλέξεται πρὸς τὸν δῆμον. οἱ δὲ δύο περὶ τῶν ἄλλων εἰσίν, ἐν αἷς κελεύουσιν οἱ νόμοι τρία μὲν ἱερῶν χρηματίζειν, τρία δὲ κήρυξι καὶ πρεσβείαις, τρία δ' ὁσίων. χρηματίζουσι δ' ἐνίοτε καὶ ἄνευ προχειροτονίας. προσέρχονται δὲ καὶ οἱ κήρυκες καὶ οἱ πρέσβεις τοῖς πρυτάνεσι πρῶτον, καὶ οἱ τὰς ἐπιστολὰς φέροντες τούτοις ἀποδιδόασιν.

44. Ἔστι δ' ἐπιστάτης τῶν πρυτάνεων εἷς ὁ λαχών· οὗτος δ' ἐπιστατεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε πλείω χρόνον οὔτε δὶς τὸν αὐτὸν γενέσθαι. τηρεῖ δ' οὗτος τάς τε κλῆς τὰς τῶν ἱερῶν ἐν οἷς τὰ χρήματ' ἐστὶ καὶ γράμματα τῇ πόλει, καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα, καὶ μένειν ἀναγκαῖον ἐν τῇ θόλῳ τοῦτόν ἐστι καὶ τριττὺν τῶν πρυτάνεων ἣν ἂν οὗτος κελεύῃ. καὶ ἐπειδὰν συναγάγωσιν οἱ πρυτάνεις τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον οὗτος κληροῖ προέδρους ἐννέα, ἕνα ἐκ τῆς φυλῆς ἑκάστης πλὴν τῆς πρυτανευούσης, καὶ πάλιν ἐκ τούτων ἐπιστάτην ἕνα, καὶ παραδίδωσι τὸ πρόγραμμα αὐτοῖς· οἱ δὲ παραλαβόντες τῆς τ' εὐκοσμίας ἐπιμελοῦνται, καὶ ὑπὲρ ὧν δεῖ χρη-

ματίζειν προτιθέασι, καὶ τὰς χειροτονίας κρίνουσι, καὶ τὰ ἄλλα πάντα διοικοῦσι· καὶ τοῦ τ' ἀφεῖναι κύριοί εἰσιν. καὶ ἐπιστατῆσαι μὲν οὐκ ἔξεστι πλεῖον ἢ ἅπαξ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, προεδρεύειν δ' ἔξεστιν ἅπαξ ἐπὶ τῆς πρυτανείας ἑκάστης. ποιοῦσι δὲ καὶ δεκαρχαιρεσίας στρατηγῶν καὶ ἱππάρχων καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καθ' ὅ τι ἂν τῷ δήμῳ δοκῇ· ποιοῦσι δ' οἱ μετὰ τὴν Ϛ' πρυτανεύοντες ἐφ' ὧν ἂν εὐσημία γένηται. δεῖ δὲ προβούλευμα γενέσθαι καὶ περὶ τούτων.

45. Ἡ δὲ βουλὴ πρότερον μὲν ἦν κυρία καὶ χρήμασι ζημιῶσαι καὶ δῆσαι καὶ ἀποκτεῖναι. καὶ Λυσίμαχον αὐτῆς ἀγαγούσης ὡς τὸν δήμιον καθήμενον ἤδη μέλλοντα ἀποθνήσκειν Εὐμηλείδης ὁ Ἀλωπεκῆθεν ἀφείλετο, οὐ φάσκων δεῖν ἄνευ δικαστηρίου γνώσεως οὐδένα τῶν πολιτῶν ἀποθνήσκειν· καὶ κρίσεως ἐν δικαστηρίῳ γενομένης ὁ μὲν Λυσίμαχος ἀπέφυγε καὶ ἐπωνυμίαν εἶχεν ὁ ἀπὸ τοῦ τυπάνου, ὁ δὲ δῆμος ἀφείλετο τῆς βουλῆς τὸ θανατοῦν καὶ δεῖν καὶ χρήμασι ζημιοῦν, καὶ νόμον ἔθετο ἄν τινος ἀδικεῖν ἡ βουλὴ καταγνῷ ἢ ζημιώσῃ, τὰς καταγνώσεις καὶ τὰς ἐπιζημιώσεις εἰσάγειν τοὺς θεσμοθέτας εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὅ τι ἂν οἱ δικασταὶ ψηφίσωνται τοῦτο κύριον εἶναι. κρίνει δὲ τὰς ἀρχὰς ἡ βουλὴ τὰς πλείστας, μάλισθ' ὅσαι χρήματα διαχειρίζουσιν· οὐ κυρία δ' ἡ κρίσις, ἀλλ' ἐφέσιμος εἰς τὸ δικαστήριον. ἔξεστι δὲ καὶ τοῖς ἰδιώταις εἰσαγγέλλειν ἣν ἂν βούλωνται τῶν ἀρχῶν μὴ χρῆσθαι τοῖς νόμοις· ἔφεσις δὲ καὶ τούτοις ἐστὶν εἰς τὸ δικαστήριον ἐὰν αὐτῶν ἡ βουλὴ καταγνῷ. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς βουλευτὰς τοὺς τὸν ὕστερον ἐνιαυτὸν βουλεύσοντας καὶ τοὺς ἐννέα ἄρχοντας. καὶ πρότερον μὲν ἦν ἀποδοκιμάσαι κυρία, νῦν δὲ τούτους ἔφεσίς ἐστιν εἰς τὸ δικαστήριον. τούτων μὲν οὖν ἄκυρός ἐστιν ἡ βουλή. προβουλεύει δ' εἰς τὸν δῆμον, καὶ οὐκ ἔξεστιν οὐδὲν ἀπροβούλευτον οὐδ' ὅ τι ἂν μὴ προγράψωσιν οἱ πρυτάνεις ψηφίσασθαι τῷ δήμῳ· κατ' αὐτὰ γὰρ ταῦτα ἔνοχός ἐστιν ὁ νικήσας γραφῇ παρανόμων.

46. Ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν πεποιημένων τριήρων καὶ τῶν σκευῶν καὶ τῶν νεωσοίκων, καὶ ποιεῖται καινὰς τριήρεις ἢ τετρήρεις, ὁποτέρας ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ, καὶ σκεύη ταύ-

ταις καὶ νεωσοίκους. χειροτονεῖ δ' ἀρχιτέκτονας ὁ δῆμος ἐπὶ τὰς ναῦς· ἂν δὲ μὴ παραδῶσιν ἐξειργασμένα ταῦτα τῇ νέᾳ βουλῇ, τὴν δωρεὰν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς λαβεῖν. ἐπὶ γὰρ τῆς ὕστερον βουλῆς λαμβάνουσιν. ποιεῖται δὲ τὰς τριήρεις, δέκα ἄνδρας ἐξ [ἁπάντων] ἑλομένη τριηροποιούς. ἐξετάζει δὲ καὶ τὰ οἰκοδομήματα τὰ δημόσια πάντα, κἄν τις ἀδικεῖν αὐτῇ δόξῃ τῷ τε δήμῳ τοῦτον [ἀπ]οφαίνει καὶ καταγνοῦσα παραδίδωσι δικαστηρίῳ.

47. Συνδιοικεῖ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τὰ πλεῖστα. πρῶτον μὲν γὰρ οἱ ταμίαι τῆς Ἀθηνᾶς εἰσὶ μὲν δέκα κλ[ηρωτοί], εἷς ἐκ τῆς φυλῆς, ἐκ πεντακοσιομεδίμνων κατὰ τὸν Σόλωνος νόμ[ον—ἔτι γὰρ ὁ ν]όμος κύριός ἐστιν—, ἄρχει δ' ὁ λαχὼν κἂν πάνυ πένης ᾖ. παραλαμβάνου[σι δὲ τό] τε ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὰς νίκας καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ τὰ χρ[ήματ]α ἐναντίον τῆς βουλῆς. ἔπειθ' οἱ πωληταὶ ι' μέν εἰσι, κληροῦται δ' εἷς ἐκ τῆς φ[υλῆς. μισ]θοῦσι δὲ τὰ μισθώματα πάντα καὶ τὰ μέταλλα πωλοῦσι, καὶ τὰ τέλη [μετὰ τ]οῦ ταμίου τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ἠρημένων ἐναν[τίον τῆς βουλῆς] κατακυροῦσιν ὅτῳ ἂν ἡ βουλὴ χειροτονήσῃ· καὶ τὰ πραθέντα μέταλλα [ὅσα] ἐργάσιμα, τὰ εἰς τρία ἔτη πεπραμένα καὶ τὰ συγκεχωρημένα τὰ... πεπραμένα καὶ τὰς οὐσίας τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου φευγόντων καὶ τῶν.... [ἐναντίον τῆς β]ουλῆς πωλοῦσι, κατακυροῦσι δ' οἱ θ' ἄρχοντες· καὶ τὰ τέλη τὰ εἰς ἐνιαυτ[ὸν] πεπραμένα ἀναγράψαντες εἰς λελευκωμένα γραμματεῖα τὸν τὰ πρ... ἂν πρίηται τῇ βουλῇ παραδιδόασιν. ἀναγράφουσι δὲ χωρὶς μὲν οὗς δεῖ κατὰ πρυ[τ]ανείαν ἑκάστην καταβάλλειν εἰς δέκα γραμματεῖα, χωρὶς δ' οὗς τε[λοῦντος] ἐνιαυτοῦ, γραμματεῖον κατὰ τὴν καταβολὴν ἑκάστην ποιήσαντες, χωρὶς δ' οὗς [ἐπὶ] τῆς ἐνάτης πρυτανείας. ἀναγράφουσι δὲ καὶ τὰ χωρία καὶ τὰς οἰκίας [τὰ μισθωθ]έντα καὶ πραθέντα ἐν τῷ δικαστηρίῳ· καὶ γὰρ ταῦθ' οὗτοι πωλ[οῦσιν]. . τῶν μὲν οἰκιῶν ἐν ε' ἔτεσιν ἀνάγκη τὴν τιμὴν ἀποδοῦναι, τῶν δὲ χωρίων ἐν δέκα· καταβάλλουσι δὲ ταῦτα ἐπὶ τῆς ἐνάτης πρυτανείας ε... [κατακυροῖ δὲ] καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς μισθώσεις, τῶν μὲν *ων* ἀναγράψας ἐν γραμματε[ίῳ].....ωμένοις. ἔστι δὲ καὶ τούτων ἡ μὲν μίσθωσις εἰς ἔτη δέκα, κα-

ταβάλλεται δ' ἐπὶ τῆς [θ'] πρυτανείας· διὸ καὶ πλεῖστα χρήματα ἐπὶ ταύτης συλλέγεται τῆς πρυ[τα]νείας. εἰσφέρεται μὲν οὖν εἰς τὴν βουλὴν τὰ γραμματ[εῖα] τὰς καταβολὰς ἀναγεγραμμένα, τηρεῖ δ' ὁ δημόσιος· ὅταν δ' ἢ χρ[ημάτων καταβ]ολὴ παραδίδωσι τοῖς ἀποδέκταις αὐτὰ ταῦτα καθε..... ἐπιστυλίων ὧν ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τὰ χρήματα καταβλη[θέντα .... ἀ]παλειφθῆναι· τὰ δ' ἄλλα ἀπόκειται χωρὶς ἵνα μὴ προε.κα.....

48. [Εἰσὶ] δ' ἀποδέκται δέκα, κεκληρωμένοι κατὰ φυλάς· οὗτοι δὲ παραλαβόντες τὰ [γρα]μματεῖα ἀπαλείφουσι τὰ καταβαλλόμενα χρήματα ἐναντίον [τῆς βουλῆς] ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ πάλιν ἀποδιδόασι τὰ γραμματεῖα [τῷ δη]μοσίῳ· κἂν τις ἐλλίπῃ καταβολὴν ἐντεῦθεν γέγραπται, καὶ δι' ἣν [αἰτίαν· καὶ ἀ]νάγκη τὸ [ἑλλ]ειφθὲν καταβάλλειν ἢ δεδέσθαι, καὶ ταῦτα εἰσπρά[ττειν ἡ βο]υλὴ καὶ δῆσαι [κυρ]ία κατὰ τοὺς νόμους ἐστίν. τῇ μὲν οὖν προτεραίᾳ δέχονται τὰ χρ[ήματα] καὶ μερίζουσι ταῖς ἀρχαῖς, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τόν τε μερισμὸν εἰσ[άγου]σι γράψαντες ἐν σανίδι καὶ καταλέγουσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ ...ασιν ἐν τῇ βουλῇ εἴ τίς τινα οἶδεν ἀδικοῦντα περὶ τὸν μερισ[μὸν ἢ ἄρ]χοντα ἢ ἰδιώτην, καὶ γνώμας ἐπιψηφίζουσιν ἐάν τίς τι δοκῇ ἀ[δικεῖν. κ]ληροῦσι δὲ καὶ λογιστὰς ἐξ αὐτῶν οἱ βουλευταὶ δέκα τοὺς λογιουμένους τ[αῖς ἀρ]χαῖς κατὰ τὴν πρυτανείαν ἑκάστην. κληροῦσι δὲ καὶ εὐθύνους, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης, καὶ παρέδρους δ' ἑκάστῳ τῶν εὐθύνων, οἷς ἀναγκαῖόν ἐστι ταῖς ἀ[γορ]αῖς κατὰ τὸν ἐπώνυμον τὸν τῆς φυλῆς ἑκάστης καθῆσθαι, κἂν τις βου[λήταί] τινι τῶν τὰς εὐθύνας ἐν τῷ δικαστηρίῳ δεδωκότων ἐντὸς γ' [ἡμερῶν ἀφ'] ἧς ἔδωκε τὰς εὐθύνας εὐθυναν ἀνὰ ἰδίαν ἀντιδ[ίκ]η[σιν] ἐμβαλέσθαι, γράψας εἰς πινάκιον λελευκωμένον τοὔνομα τούτου καὶ τὸ τοῦ φεύγοντος καὶ τὸ ἀδίκημ' ὅ τι ἂν ἐγκαλῇ, καὶ τίμημα [παραλ]αβόμενος ὅ τι ἂν αὐτῷ δοκῇ δίδωσι τῷ εὐθύνῳ· ὁ δὲ λαβὼν τοῦτο καὶ ἀ[κούσας] ἐὰν μὲν καταγνῷ παραδίδωσι τὰ μὲν ἴδια τοῖς δικασταῖς τοῖς κατὰ δ[ήμους οἳ] τὴν φυλὴν ταύτην εἰσάγουσι, τὰ δὲ δημόσια τοῖς θεσμοθέτα[ις ἀνα]γράφει. οἱ δὲ θεσμοθέται ἐὰν παραλάβωσι πάλιν εἰσάγουσι [τὴν] εὐθυναν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὅ τι ἂν γνῶσιν οἱ δικαστ[αὶ ἡ κ]ρίσις ἐστίν.

49. Δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἵππους ἡ βουλή, κἂν μέν τις καλ[ῶς ἔχ]ων κακῶς δοκῇ τρέφειν, ζημιοῖ τῷ σίτῳ, τοῖς δὲ μὴ δυναμένοις [τ]ρέφειν ἢ μὴ θέλουσι μένειν ἀνάγουσι τροχὸν ἐπὶ τὴν.... [καὶ ὁ τ]οῦτο παθὼν ἀδόκιμός ἐστι. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς πρ[οδ]ρ[όμους, οἳ ἂν α]ὐτῇ δοκῶσιν ἐπιτήδειοι προδρομεύειν εἶναι, κἂν τινα π[ρο]χειροτονήσῃ καταβέβηκεν οὗτος. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἀνίππους, κἂν τινα προχειροτονήσῃ πέπαυται μισθοφορῶν οὗτος. τοὺς δ' ἱππέας καταλέγουσιν οἱ καταλογεῖς, οὓς ἂν ὁ δῆμος χειροτονήσῃ δέκα ἄνδρας· οὓς δ' ἂν καταλέξωσι παραδιδόασι τοῖς ἱππάρχοις καὶ φυλάρχοις, οὗτοι δὲ παραλαβόντες εἰσφέρουσι τ[ὸν] κατάλογον εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν πίνακα ἀνοίξαντες, ἐν ᾧ κατασεσημασμένα τὰ ὀνόματα τῶν ἱππέων ἐστί, τοὺς μὲν ἐξομνυμένους τῶν πρότερον ἐγγεγραμμένων μὴ δυνατοὺς εἶναι τοῖς σώμασιν ἱππεύειν ἐξαλείφουσι, τοὺς δὲ κατειλεγμένους [κ]αλοῦσι, κἂν μέν τις ἐξομόσηται μὴ δύνασθαι τῷ σώματι ἱππεύειν ἢ τῇ οὐσίᾳ τοῦτον ἀφιᾶσι, τὸν δὲ μὴ ἐξομνύμενον διαχειροτονοῦσιν οἱ βουλευταὶ πότερον ἐπιτήδειός ἐστιν ἱππεύειν ἢ οὔ. κἂν μὲν χειροτονήσωσιν, ἐγγράφουσιν εἰς τὸν πίνακα, εἰ δὲ μή, καὶ τοῦτον ἀφιᾶσιν. ἔκρινε δέ ποτε καὶ τὰ παραδείγματα καὶ τὸν πέπλον ἡ βουλή, νῦν δὲ τὸ δικαστήριον τὸ λαχόν· ἐδόκουν γὰρ οὗτοι καταχαρίζεσθαι τὴν κρίσιν. καὶ τῆς ποιήσεως τῶν νικῶν καὶ τῶν ἄθλων εἰς τὰ Παναθήναια συνεπιμελεῖται μετὰ τοῦ ταμίου τῶν στρατιωτικῶν. δοκιμάζει δὲ καὶ τοὺς ἀδυνάτους ἡ βουλή· νόμος γάρ ἐστιν ὃς κελεύει τοὺς ἐντὸς τριῶν μνῶν κεκτημένους καὶ τὸ σῶμα πεπηρωμένους ὥστε μὴ δύνασθαι μηδὲν ἔργον ἐργάζεσθαι δοκιμάζειν μὲν τὴν βουλήν, διδόναι δὲ δημοσίᾳ τροφὴν δύο ὀβολοὺς ἑκάστῳ τῆς ἡμέρας· καὶ ταμίας ἐστὶν αὐτοῖς κληρωτός. συνδιοικεῖ δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς τὰ πλεῖσθ', ὡς ἔπος εἰπεῖν. τὰ μὲν οὖν ὑπὸ τῆς βουλῆς διοικούμενα ταῦτ' ἐστίν.

50. Κληροῦνται δὲ καὶ ἱερῶν ἐπισκευασταὶ δέκα ἄνδρες, οἳ λαμβάνοντες τριάκοντα μνᾶς παρὰ τῶν ἀπο[δε]κτῶν ἐπισκευάζουσι τὰ μάλιστα δεόμενα τῶν ἱερῶν, καὶ ἀστυνόμοι δέκα,

τούτων δὲ ε' [μὲν] ἄρχουσιν ἐν Πειραιεῖ, πέντε δ' ἐν ἄστει, καὶ τάς τε αὐλητρίδας καὶ τὰς ψαλτρίας [καὶ] τὰς κιθαριστρίας οὗτοι σκοποῦσιν ὅπως μὴ πλείονος ἢ δυεῖν δραχμαῖν μισθωθήσονται, κἂν πλείους τὴν αὐτὴν σπουδάσωσι λαβεῖν οὗτοι διακληροῦσι καὶ τῷ λαχόντι μισθοῦσιν. καὶ ὅπως τῶν κοπρολόγων μηδεὶς ἐν τοῖς παρὰ τοῦ τείχους καταβαλεῖ κόπρον ἐπιμελοῦνται, καὶ τὰς ὁδοὺς κωλύουσι κατοικοδομεῖν καὶ δρυφάκτους ὑπὲρ τῶν ὁδῶν ὑπερτείνειν καὶ ὀχετοὺς μετεώρους εἰς τὴν ὁδὸν ἔκρουν ἐχομ[ένους] ποιεῖν καὶ τὰς θυρίδας εἰς τὴν ὁδὸν ἀνοίγειν· καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀπογιγνομένους ἀναιροῦσιν, ἔχοντες δημοσίους ὑπηρέτας.

51. Κληροῦνται δὲ καὶ ἀγορανόμοι, πέντε μὲν εἰς Πειραιέα, ε' δ' εἰς ἄστυ. τούτοις δὲ ὑπὸ τῶν νόμων προστέτακται τῶν ὠ[νίω]ν ἐπιμελεῖσθαι πάντων ὅπως καθαρὰ καὶ ἀκίβδηλα πωλῆται. κληροῦνται δὲ καὶ μετρονόμοι, πέντε μὲν εἰς ἄστυ, ε' δὲ εἰς Πειραιέα· καὶ οὗτοι τῶν μέτρων καὶ τῶν σταθμῶν ἐπιμελοῦνται πάντων ὅπως οἱ πωλοῦντες χρήσωνται δικαίοις. ἦσαν δὲ καὶ σιτοφύλακες κληρωτοί, πέντε μὲν εἰς Πειραιέα, πέντε δ' εἰς ἄστυ, νῦν δ' εἴκοσι μὲν εἰς ἄστυ, πεντεκαίδεκα δ' εἰς Πειραιέα. οὗτοι δ' ἐπιμελοῦνται πρῶτον μὲν ὅπως ὁ ἐν ἀγορᾷ σῖτος ἀργὸς ὤνιος ἔσται δικαίως, ἔπειθ' ὅπως οἵ τε μυλωθροὶ πρὸς τὰς τιμὰς τῶν κριθῶν τὰ ἄλφιτα πωλήσουσι καὶ οἱ ἀρτοπῶλαι πρὸς τὰς τιμὰς τῶν πυρῶν τοὺς ἄρτους, καὶ τὸν σταθμὸν ἄγοντας ὅσον ἂν οὗτοι τάξωσιν· ὁ γὰρ νόμος τούτους κελεύει τάττειν. ἐμπορίου δ' ἐπιμελητὰς δέκα κληροῦσι· τούτοις δὲ προστέτακται τῶν τ' ἐμπορίων ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τοῦ σίτου τοῦ καταπλέοντος εἰς τὸ σιτικὸν ἐμπόριον τὰ δύο μέρη τοὺς ἐμπόρους ἀναγκάζειν εἰς τὸ ἄστυ κομίζειν.

52. Καθιστᾶσι δὲ καὶ τοὺς ἕνδεκα κληρωτούς, ἐπιμελησομένους τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ τοὺς ἀπαγομένους κλέπτας καὶ τοὺς ἀνδραποδιστὰς καὶ τοὺς λωποδύτας, ἂν μὲν [ὁμολογῶ]σι, θανάτῳ ζημιώσοντας, ἂν δ' ἀμφισβητῶσιν εἰσάξοντας εἰς τὸ δικαστήριον, κἂν μὲν ἀποφύγωσιν ἀφήσοντας, εἰ δὲ μὴ τότε θανατώσοντας, καὶ τὰ [ἀ]πογραφόμενα χωρία καὶ οἰκίας εἰσάξοντας εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ τὰ δόξαντα δ[η]μ]όσια εἶναι παραδώσαντας τοῖς πωληταῖς, καὶ τὰς ἐνδείξεις

εἰσάξοντας· καὶ γὰρ ταύτας εἰσάγουσιν οἱ ἕνδεκα. εἰσάγουσι δὲ τῶν ἐνδείξεών τινας καὶ οἱ θεσμοθέται. κληροῦσι δὲ καὶ εἰσαγωγέας ε' ἄνδρας, οἳ τὰς ἐμμήνους εἰσάγουσι δίκας, δυοῖν φυλαῖν ἕκαστος. εἰσὶ δ' ἔμμηνοι προικός, ἐάν τις ὀφείλων μὴ ἀποδῷ, κἂν τις ἐπὶ δραχμῇ δανεισάμενος ἀποστερῇ, κἂν τις ἐν ἀγορᾷ βουλόμενος ἐργάζεσθαι δανείσηται παρά τινος ἀφορμήν, ἔτι δ' αἰκείας καὶ ἐρανικὰς καὶ κοινωνικὰς καὶ ἀνδραπόδων καὶ ὑποζυγ[ίω]ν καὶ τριηραρχίας καὶ τραπεζιτικάς. οὗτοι μὲν οὖν ταύτας δικάζουσιν ἐμμήνους εἰσάγ[ον]τες, οἱ δ' ἀποδέκται τοῖς τελώναις καὶ κατὰ τῶν τελωνῶν, τὰ μὲν μέχρι δέκα δραχμῶν ὄντες κύριοι, τὰ δ' ἄλλ' εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγοντες ἔμμηνα.

53. Κληροῦσι δὲ καὶ τετταράκοντα, τέτταρας ἐξ ἑκάστης φυλῆς, πρὸς οὓς τὰς ἄλλας δίκας λαγχάνουσιν· οἱ πρότερ[ον] μὲν ἦσαν τριάκοντα, καὶ κατὰ δήμους περιιόντες ἐδίκαζον, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα ὀλιγαρχία[ν] τετταράκοντα γεγόνασιν. καὶ τὰ μὲν μέχρι δέκα δραχμῶν αὐτοτελεῖς εἰσὶ [κρίνει]ν, τὰ δ' ὑπὲρ τοῦτο τὸ τίμημα τοῖς διαιτηταῖς παραδιδόασιν. οἱ δὲ παραλαβόντες, [ἐ]ὰν μὴ δύνωνται διαλῦσαι, γινώσκουσι, κἂν μὲν ἀμφοτέροις ἀρέσκῃ τὰ γνωσθέντα [καὶ] ἐμμένωσιν, ἔχει τέλος ἡ δίκη. ἂν δ' ὁ ἕτερος ἐφῇ τῶν ἀντιδίκων εἰς τὸ δικαστήριον, ἐμβαλόντες τὰς μαρτυρίας καὶ τὰς προκλήσεις καὶ τοὺς νόμους εἰς ἐχίνους, χωρὶς μὲν τὰς τοῦ διώκοντος χωρὶς δὲ τὰς τοῦ φεύγοντος, καὶ τούτους κατασημηνάμενοι καὶ τὴν κρίσιν τοῦ διαιτητοῦ γεγραμμένην ἐν γραμματείῳ προσαρτήσαντες, παραδιδόασι τοῖς ἐπὶ τοῖς τῆς φυλῆς τοῦ φεύγοντος δικάζουσιν· οἱ δὲ παραλαβόντες εἰσάγουσιν εἰς τὸ δικαστήριον, [τὰ μὲν ἐ]ντὸς χιλίων εἰς ἕνα καὶ διακοσίους, τὰ δ' ὑπὲρ χιλίας εἰς ἕνα καὶ τετρακοσίους. οὐκ ἔξεσ[τι δ' οὔ]τε νόμοις οὔτε προκλήσεσι οὔτε μαρτυρίαις ἀλλ' ἢ ταῖς παρὰ τοῦ διαιτητοῦ χρῆσθ[αι ταῖς εἰς] τοὺς ἐχίνους ἐμβεβλημέναις. διαιτηταὶ δ' εἰσὶν οἷς ἂν ἑξηκοστὸν ἔτος ᾖ. τοῦτο δὲ δῆλον [ἐ]κ τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν ἐπωνύμων. εἰσὶ γὰρ ἐπώνυμοι δέκα μὲν οἱ τῶν φυλῶν, δύο δὲ καὶ τετταράκοντα οἱ τῶν ἡλικιῶν· οἱ δ' ἔφηβοι ἐγγραφόμενοι πρότερον μὲν εἰς λελευκωμένα γραμματεῖα ἐνεγράφοντο, καὶ ἐπεγράφοντο αὐτοῖς ὅ τ' ἄρχων

ἐφ' οὗ ἐνεγράφησαν καὶ ὁ ἐπώνυμος ὁ τῷ προτέρῳ [ἔτει] δεδιαιτηκώς, νῦν δ' εἰς στήλην χαλκῆν ἀναγράφονται, καὶ ἵσταται ἡ στήλη πρὸ τοῦ βουλε[υτ]ηρίου περὶ τοὺς ἐπωνύμους. τὸν δὲ τελευταῖον τῶν ἐπωνύμων λαβόντες οἱ [τετ]αράκοντα διανέμουσιν αὐτοῖς τὰς διαίτας, καὶ ἐπικληροῦσιν ἃς ἕκαστος διαιτήσει· καὶ ἀναγκαῖον ἃς ἂν ἕκαστος λάχῃ διαίτας ἐκδιαιτᾶν. ὁ γὰρ νόμος, ἂν τις μὴ γένηται διαιτητὴς τῆς ἡλικίας αὐτῷ καθηκούσης, ἄτιμον εἶναι κελεύει, πλὴν ἐὰν τύχῃ ἀρχὴν ἄρχ[ω]ν [ἄλλη]ν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἢ ἀποδημῶν. οὗτοι δ' ἀτελεῖς εἰσὶ μόνοι. ἔστι δὲ καὶ εἰσαγγέλλειν εἰς τοὺς δικαστὰς ἐάν τις ἀδικηθῇ ὑπὸ τοῦ διαιτητοῦ, κἂν τινος καταγνῶσιν ἀτιμοῦσθαι κελεύουσιν οἱ νόμοι. ἔφεσις δ' ἐστὶ καὶ τούτοις. χρῶνται δὲ τοῖς ἐπωνύμοις καὶ πρὸς τὰς στρατείας, καὶ ὅταν ἡλικίαν ἐκπέμπωσι προγράφουσιν ἀπὸ τίνος ἄρχοντος καὶ ἐπων[ύμου μ]έχρι τίνων δεῖ στρατεύεσθαι.

54. Κληροῦσι δὲ καὶ τάσδε τὰς ἀρχάς· ὁδοποιοὺς πέντε, οἷς προστέτακται δημοσίους ἐργάτας ἔχουσι τὰς ὁδοὺς ἐπισκευάζειν, καὶ λογιστὰς δέκα καὶ συνηγόρους τούτοις δέκα, πρὸς οὓς ἅπαντας ἀνάγκη τοὺς τὰς ἀρχὰς [ἄρξαντ]ας λόγον ἀπενεγκεῖν. οὗτοι γάρ εἰσι μόνοι τοῖς ὑπευθύνοις λογιζόμενοι καὶ τὰς εὐθύνας εἰς τὸ δικαστήριον εἰσάγοντες. κἂν μέν τινα κλέπτοντ' ἐξελέγξωσι, κλοπὴν οἱ δικασταὶ καταγινώσκουσι καὶ τὸ γνωσθὲν ἀποτίνεται δεκαπλοῦν· ἐὰν δέ τινα δῶρα λαβόντα ἐπιδείξωσι καὶ καταγνῶσιν οἱ δικασταί, δώρων τιμῶσιν, ἀποτίνεται δὲ καὶ τοῦτο δεκαπλοῦν· ἂν δ' ἀδικεῖν καταγνῶσιν, ἀδικίου τιμῶσιν, ἀποτίνεται δὲ τοῦθ' ἁπλοῦν ἐὰν [πρὸ τῆς] θ' πρυτανείας ἐκτίσῃ τις, εἰ δὲ μὴ διπλοῦται· τὸ <δὲ> δεκαπλοῦν οὐ διπλοῦται. κληροῦσι δὲ καὶ γραμματέα τὸν κατὰ πρυτανείαν καλούμενον, ὃς τῶν γραμματέων ἐστὶ κύριος καὶ τὰ [ψη]φίσματα τὰ γινόμενα φυλάττει, καὶ τἆλλα πάντα ἀντιγράφεται καὶ παρακάθηται τῇ βουλῇ. πρότερον μὲν οὖν οὗτος ἦν χειροτονητός, καὶ τοὺς ἐνδοξοτάτους καὶ πιστοτάτους [ἐχειρ]οτόνουν· καὶ γὰρ ἐν ταῖς στήλαις πρὸς ταῖς συμμαχίαις καὶ προξενί[αι]ς καὶ πολιτείαις οὗτος ἀναγράφεται· νῦν δὲ γέγονε κληρωτός. κληροῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους ἕτερον ὃς παρακάθηται τῇ βουλῇ, καὶ ἀντιγράφεται καὶ

οὗτος πάντας. χειροτονεῖ δὲ καὶ ὁ δῆμος γραμματέα τὸν ἀναγνωσόμενον αὐτῷ καὶ τῇ βουλῇ, καὶ οὗτος οὐδενός ἐστι κύριος ἀλλὰ τοῦ ἀναγνῶναι. κληροῖ δὲ καὶ ἱεροποιοὺς δέκα, τοὺς ἐπὶ τὰ ἐκθύματα καλουμένους, [οἳ] τά τε [μαν]τευτὰ ἱερὰ θύουσι, κἄν τι καλλιερῆσαι δέῃ καλλιεροῦσι μετὰ τῶν μάντε[ων]. κληροῖ δὲ καὶ ἑτέρους δέκα, τοὺς κατ' ἐνιαυτὸν καλουμένους, οἳ θυσίας τέ τινας θύουσι [καὶ τὰς πεντε]τηρίδας ἁπάσας διοικοῦσι πλὴν Παναθηναίων. [εἰσὶ δὲ] πεντετηρίδες, μία [μὲν ἡ εἰ]ς Δῆλον, (ἔστι δὲ καὶ ἐπ[τα]τηρὶς ἐνταῦθα), δευτέρα δὲ Βραυρωνία, τρίτη [δὲ Ἡράκλει]α, τετάρτη δὲ τὰ Ἐλευσίναδι Παναθήναια· καὶ τούτων οὐδεμία ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγί[νεται]. .. δὲ πρόκειται ..αις ... ἐπὶ Κηφισοφῶντος ἄρχοντος. κληροῦσι δὲ καὶ εἰς Σαλαμῖνα ἄρχοντα, καὶ εἰς Πει[ραι]έα δήμ[αρχ]ον, οἳ τά τε Διονύσια ποιοῦσιν ἑκατέρωθι καὶ χορηγοὺς καθιστᾶσιν· ἐν Σαλα[μῖνι] δὲ καὶ τὸ [ὄν]ομα τοῦ ἄρχοντος ἀναγράφεται.

55. Αὗται μὲν οὖν αἱ ἀρχαὶ κληρωταί τε καὶ κύριαι τῶν [εἰρη]μένων [πραγμάτ]ων εἰσίν. οἱ δὲ καλούμενοι ἐννέα ἄρχοντες, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ὃν τρόπον καθίσταντο [εἴρηται ἤδη· νῦν] δὲ κληροῦσι θεσμοθέτας μὲν ἓξ καὶ γραμματέα τούτοις, ἔτι δ' ἄρχοντα καὶ βασι[λέα] καὶ πολέμαρχον, κατὰ μέρος ἐξ ἑκάστης φυλῆς. δοκιμάζονται δ' οὗτοι πρῶτον μὲν ἐν τῇ [βουλῇ] τοῖς ψ', πλὴν τοῦ γραμματέως, οὗτος δ' ἐν δικαστηρίῳ μόνον ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄρχον[τες] (π[άντες γὰρ καὶ] οἱ κληρωτοὶ καὶ οἱ χειροτονητοὶ δοκιμασθέντες ἄρχουσιν), οἱ δ' ἐννέα [ἄρχ]οντες [ἔν] τε τῇ βουλῇ καὶ πάλιν ἐν δικαστηρίῳ. καὶ πρότερον μὲν οὐκ ἦρχεν ὄντ[ιν' ἀ]ποδοκιμάσειεν ἡ βουλή, νῦν δ' ἔφεσίς ἐστιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ τοῦτο κύριόν ἐστι τῆς δοκι[μα]σίας. ἐ[πε]ρωτῶσι δ' ὅταν δοκιμάζωσι, πρῶτον μὲν τίς σοι πατὴρ καὶ πόθεν τῶν δήμων, καὶ τίς πατρὸς πατήρ, καὶ τίς μήτηρ, καὶ τίς μητρὸς πατὴρ καὶ πόθεν τῶν δήμων· μετὰ δὲ ταῦτα εἰ ἔστιν αὐτῷ Ἀπόλλων πατρῷος καὶ Ζεὺς ἑρκεῖος, καὶ ποῦ ταῦτα τὰ ἱερά ἐστιν, εἶτα ἡρία εἰ ἔστι καὶ ποῦ ταῦτα, ἔπειτα γονέας εἰ εὖ ποιεῖ [καὶ] τὰ τέλη τελεῖ, καὶ τὰς στρατείας εἰ ἐστράτευται. ταῦτα δ' ἀνερωτήσας, κ[ά]λει, φησί, τούτων τοὺς μάρτυρας· ἐπειδὰν δὲ παράσχηται τοὺς μάρτυρας

ἐπερωτᾷ, τούτου βούλεταί τις κατηγορεῖν; κἂν μὲν ᾖ τις κατήγορος, δοὺς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν, οὕτω δίδωσιν ἐν μὲν τῇ βουλῇ τὴν ἐπιχειροτονίαν, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ τὴν ψῆφον· ἐὰν δὲ μηδεὶς βούληται κατηγορεῖν, εὐθὺς δίδωσι τὴν ψῆφον· καὶ πρότερον μὲν εἰς ἐνέβαλλε τὴν [ψ]ῆφον, νῦν δ' ἀνάγκη πάντας. ἔστι δὲ ψηφίζεσθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα ἄν τις πονηρὸς ὢν ἀπαλλάξῃ τοὺς κατηγόρους ἐπὶ τοῖς δικασταῖς γένηται τοῦτον ἀποδοκιμάσαι. δοκιμασθέντες δὲ τοῦτον τὸν τρόπον, βαδίζουσι πρὸς τὸν λίθον ὑφ'[ᾧ] τὰ ταμεῖά ἐστιν, ἐφ' οὗ καὶ οἱ διαιτηταὶ ὀμόσαντες ἀποφαίνονται τὰς διαίτας καὶ οἱ μάρτυρες ἐξόμνυνται τὰς μαρτυρίας. ἀναβάντες δ' ἐπὶ τοῦτον ὀμνύουσι δικαίως ἄρξειν καὶ κατὰ τοὺς νόμους, καὶ δῶρα μὴ λήψεσθαι τῆς ἀρχῆς ἕνεκα, κἄν τι λάβωσιν ἀνδριάντα ἀναθήσειν χρυσοῦν. ἐντεῦθεν δ' ὀμόσαντες εἰς ἀκρόπολιν βαδίζουσι καὶ πάλιν ἐκεῖ ταὐτὰ ὀμνύουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσέρχονται.

56. Λαμβάνουσι δὲ καὶ παρέδρους ὅ τε ἄρχων καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πολέμαρχος δύο ἑκάτερος οὓς ἐὰν βούληται, καὶ οὗτοι δοκιμάζονται ἐν τῷ δικαστηρίῳ πρὶν παρεδρεύειν, καὶ εὐθύνας διδόασιν ἐπὰν παρεδρεύσωσιν. καὶ ὁ μὲν ἄρχων εὐθὺς εἰσελθὼν πρῶτον μὲν κηρύττει ὅσα τις εἶχε πρὶν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἀρχήν, ταῦτ' ἔχειν καὶ κρατεῖν μέχρι ἀρχῆς τέλους. ἔπειτα χορηγοὺς τραγῳδοῖς καθίστησι τρεῖς ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων τοὺς πλουσιωτάτους· πρότερον δὲ καὶ κωμῳδοῖς καθίστη πέντε, νῦν δὲ τούτοις αἱ φυλαὶ φέρουσιν. ἔπειτα παραλαβὼν τοὺς χορηγοὺς τοὺς ἐννενεγμένους ὑπὸ τῶν φυλῶν εἰς Διονύσια ἀνδράσι καὶ παισὶ καὶ κωμῳδο[ῖ]ς, καὶ εἰς Θαργήλια ἀνδράσι καὶ παισὶν (εἰσὶ δ' οἱ μὲν εἰς Διονύσια κατὰ φυλάς, εἰς <δὲ> Θαργήλια δυεῖν φυλαῖν εἷς· παρέχει δ' ἐν μ[έρει] ἑκατέρα τῶν φυλῶν τούτοις), τὰς ἀντιδόσεις ποιεῖ καὶ τὰς σκήψεις εἰς[άγει ἐά]ν τις n λε.....n π[ρὸς] ἕτερον ταύτην τὴν λειτουργ[ίαν]..... [ἑ]τέραν λειτουργίαν καὶ τῶν χρόνων αὐτῷ... ειας μὴ ἐξ..... ἔτη μὴ γεγονέναι· δεῖ γὰρ τὸν τοῖς παι[σὶ χορη]γοῦντα ὑπὲρ τετταρά[κον]τα ἔτη γεγονέναι. καθίστησι δὲ καὶ εἰς Δῆλον χορηγοὺς καὶ ἀρχιέρεω[ν τὸν τ]ῷ τριακοντορίῳ τῷ τοὺς ἱθέους

ἄγοντι. πομπῶν δ' ἐπεμελεῖτο [τῆς τε[τῷ Ἀσκληπιῷ γινομένης ὅταν οἰκουρῶσι μύ[σ]ται, καὶ τῆς Διονυσίων τῶν [μεγά]λων μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, οὓς πρότερον μὲν ὁ δῆμος ἐχειροτόνει δέκα ὄντας, [καὶ τὰ] εἰς τὴν πομπὴν ἀναλώματα παρ' αὐτῶν ἤν[εγκ]ον, νῦν δ' ἕνα τῆς φυλ[ῆς ἑκά]στης κληροῖ καὶ δίδωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν ἑκατὸν μνᾶς. ἐπιμελ[εῖται] δὲ καὶ τῆς εἰς Θαργήλια καὶ τῆς τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι. διοικεῖ δὲ καὶ τὸν ἀγῶνα τῶ[ν Διον]υσίων οὗτος καὶ τῶν Θαργηλίων. ἑορτῶν μὲν οὖν ἐπιμελεῖται τούτων. γραφαὶ δ[ὲ καὶ δ]ίκαι λαγχάνονται πρὸς αὐτόν, ἃς ἀνακρίνας εἶτ'[εἰς δι]καστήριον εἰσά[γει], νέων κακώσεως (αὗται δέ εἰσιν ἀζήμιοι τῷ βουλομένῳ δ[ιώκ]ειν), ὀρφανῶν κ[ακώ]σεως (αὗται δ' εἰσὶ κατὰ τῶν ἐπιτρόπων), ἐπικλήρου κακώσε[ως] (αὗται δέ εἰσι κατὰ [τῶν] ἐπιτρόπων καὶ τῶν συνοικούντων), οἴκου ὀρφανικοῦ κακώσεως (εἰσὶ δὲ καὶ [αὗται κατὰ τῶν] ἐπιτρό[π]ων), παρανοίας, ἐάν τις αἰτιᾶταί τινα παρανοοῦντα τ[ὰ ἑαυτοῦ κτήματα ἀ]πολλύν[αι], εἰς δατητῶν αἵρεσιν, ἐάν τις μὴ θέλῃ [κ]οινὰ [τὰ ὄντα νέμεσθαι], εἰς ἐπιτροπῆς κατάστασιν, εἰς ἐπιτροπῆς διαδικασίαν, εἰ [πλείονες τῆς αὐτῆς θέλουσ]ιν ἐπίτροπον αὐτὸν ἐγγράψαι, κλήρων καὶ ἐπικλήρων ἐπι[δικασίαι. ἐπιμελεῖτ]αι δὲ καὶ τῶν [ὀρφ]ανῶν καὶ τῶν ἐπικλήρων καὶ τῶν γυναικῶν ὅσαι ἂν τελευ[τήσαντος τοῦ ἀνδρ]ὸς σκή[πτω]νται κύειν· καὶ κύριός ἐστι τοῖς ἀδικοῦσιν ἐπιβάλ[λειν ζημίαν ἢ ἄγειν εἰς] τὸ δικα[στή]ριον. μισθοῖ δὲ καὶ τοὺς οἴκους τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ἐπι[κλήρων].....α καὶ δ[ατη]τὰς γένηται. καὶ τὰ ἀποτιμήματα λαμβάν[ει],..... αν μ.. [δί]δωσι τοῖς παισὶ τὸν σῖτον οὗτος εἰσπράττει. καὶ ο[ὗτος μὲν οὖν. ἐπιμελεῖτ]αι τούτ[ων].

57. [Ὁ δὲ] βασιλεὺς πρῶτον μὲν μυστηρίων ἐπιμελεῖ[ται μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν οὓς] ὁ δῆμ[ος ἐχ]ειροτόνει, δύο μὲν ἐξ Ἀθηναίων ἁπάντων, ἕνα δ' [Εὐμολπιδῶν, ἕνα] δὲ Κηρ[ύκω]ν. ἔπειτα Διονυσίων τῶν ἐπὶ Ληναίων· ταῦτα δ' ἐστὶ .... [ταύτην] μὲν οὖν πομπὴν κοινῇ πέμπουσιν ὅ τε βασιλεὺς καὶ οἱ ἐπιμεληταί· τὸν δὲ ἀγῶνα διατίθησιν ὁ βασιλεύς. τίθησι δὲ καὶ τοὺς τῶν λαμπάδων ἀγῶνας ἅπαντας· ὡς δ' ἔπος εἰπεῖν καὶ τὰς πατρίους θυσίας διοικεῖ οὗτος πάσας. γραφαὶ δὲ λαγ-

χάνονται πρὸς αὐτὸν ἀσεβείας, κἄν τις ἱερωσύνης ἀμφισβητῇ προστιμᾷ· [διαδι]κάζει δὲ καὶ τοῖς γένεσι καὶ τοῖς ἱερεῦσι τὰς ἀμφισβητήσεις τὰς ὑπὲρ [τῶν γε]ρῶν ἁπάσας οὗτος. λαγχάνονται δὲ καὶ αἱ τοῦ φόνου δίκαι πᾶσαι πρὸς τοῦτον, καὶ ὁ προαγορεύων εἴργεσθαι τῶν νομίμων οὗτός ἐστιν. εἰσὶ [δὲ φόνου] δίκαι καὶ τραύματος· ἂν μὲν ἐκ προνοίας ἀποκτείνῃ, ἐγγρ[άφεται] ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, καὶ φάρμακον ἐὰν ἀποκτείνῃ δούς, καὶ πυρκαϊᾶς· [ταῦ]τα δ' ἡ βουλὴ μόνα δικάζει· τῶν δ' ἀκουσίων καὶ βουλεύσεως κἂν οἰκέτην ἀποκτείνῃ τις ἢ μέτοικον ἢ ξένον, [ἐν τῷ ἐπὶ Π]α[λλ]αδίῳ· ἐὰν δ' ἀποκτεῖναι μέν τις ὁμολογῇ, φῇ δὲ κατὰ τοὺς νόμους, οἷον] μοιχὸν λαβὼν ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας ἢ ἐν ἄθλῳ ἀγωνιζόμενος, το[ύτῳ ἐν τῷ ἐπὶ] Δελφινίῳ δικάζουσιν· ἐὰν δὲ φεύγων φυγὴν ὧν αἰδεσίς ἐστιν [αἰτίαν προσλάβῃ] κτεῖναι ἢ τρῶσαί τινα, τούτῳ δ' ἐν Φρεατοῖ δικάζου[σι· καὶ ὁ μὲν ἀπολογ]εῖται προσορμισάμενος ἐν πλοίῳ, δικάζουσι δ' οἱ λαχόντες τα[ῦτα ἐφέται] πλὴν τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνομένων· εἰσάγει δ' ὁ βασιλεὺς καὶ δικάζο]υσιν]. . αι[ο]ι καὶ ὑπαίθριοι. καὶ ὁ βασιλεὺς ὅταν δικάζῃ περιαιρεῖται τὸν στέφανον. ὁ δὲ τὴν αἰτίαν ἔχων τὸν μὲν ἄλλον χρόνον εἴργεται τῶν ἱερῶν καὶ οὐδεὶς τὴν α[ἰτί]αν δ[ύναται ἐ]μβαλεῖν αὐτῷ· τότε δ' εἰς τὸ ἱερὸν εἰσελθὼν ἀπολογεῖται, ὅταν δέ [τ]ις εἴπῃ τὸν ποιήσαντα τῷ δράσαντι λαγχάνει. δικάζει δ' ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ φυλοβασιλεῖς καὶ τὰς τῶν ἀψύχων καὶ τῶν ἄλλων ζώων.

58. Ὁ δὲ πολέμαρχος ποιεῖται θυσίας τήν τε τῇ Ἀρτέμιδι τῇ ἀγροτέρᾳ καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ, διατίθησι δ' ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον τοῖς τετελευτηκόσιν ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐναγίσματα ποιεῖ. δίκαι δὲ λαγχάνονται πρὸς αὐτὸν ἴδιαι μὲν αἵ τε τοῖς μετοίκοις καὶ τοῖς ἰσοτελέσι καὶ τοῖς πρόξενοις γιγνόμεναι. καὶ δεῖ τοῦτον λαβόντα καὶ διανείμαντα δέκα μέρη, τὸ λαχὸν ἑκάστῃ τῇ φυλῇ μέρος προσθεῖναι, τοὺς δὲ τὴν φυλὴν δικάζοντας το[ῖς] διαιτηταῖς ἀποδοῦναι. αὐτὸς δ' εἰσάγει δίκας τάς τε τοῦ ἀ[ποστασ]ίου καὶ ἀπροστασί[ου] καὶ κλήρων καὶ ἐπικλήρων τοῖς μετοίκοις, καὶ τἄλλ' ὅσα τοῖς πολίταις ὁ ἄρχων ταῦτα τοῖς μετοίκοις ὁ πολέμαρχος.

59. Οἱ δὲ θεσμοθέται πρῶτον μὲν τοῦ προγράψαι τὰ δικαστήριά εἰσι κύριοι τίσιν ἡμέραις δεῖ δικάζειν, [ἔπ]ε[ιτα] τοῦ δοῦναι ταῖς ἀρχαῖς· καθότι γὰρ ἂν οὗτοι δῶσι, κατὰ τοῦτο χρῶνται. ἔτι δὲ τὰς εἰσαγγελίας εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς καταχειροτονίας καὶ τὰς προβολὰς ἁπάσα[ς] εἰσάγουσιν οὗ[τοι] καὶ γραφὰς παρανόμων καὶ νόμον μὴ ἐπιτήδειον θεῖναι καὶ προεδρικὴν καὶ ἐπιστατικὴν καὶ στρατηγοῖς εὐθύνας. εἰσὶ δὲ καὶ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ὧν παράστασις τίθεται, ξενίας καὶ δωροξενίας, ἄν τις δῶρα δοὺς ἀποφύγῃ τὴν ξενίαν, καὶ συκοφαντίας καὶ δώρων καὶ ψευδεγγραφῆς καὶ ψευδοκλητείας καὶ βουλεύσεως καὶ ἀγραφίου καὶ μοιχείας. εἰσάγουσι δὲ καὶ τὰς δοκιμασ[ία]ς ταῖς ἀρχαῖς ἁπάσαις καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους ὑπὸ τῶν δημοτῶν καὶ τὰς καταγνώσεις [τ]ὰς ἐκ τῆς βουλῆς. εἰσάγουσι δὲ καὶ δίκας ἰδίας, ἐμπορικὰς καὶ μεταλλικὰς καὶ δούλων, ἄν τις τὸν ἐλεύθερον κακῶς λέγῃ. καὶ ἐπικληροῦσι ταῖς ἀρχαῖς πάντα δικαστήρια τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια· καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις οὗτοι κυροῦσι, καὶ τὰς δίκας τὰς ἀπὸ τῶν συμβόλων εἰσάγουσι, καὶ τὰ ψευδομαρτύρια ἑ[ξ] Ἀρείου πάγου. τοὺς δὲ δικαστὰς κληροῦσι πάντας οἱ ἐννέα ἄρχοντες, δέκατος δ' ὁ γραμματεὺς ὁ τῶν θεσμοθετῶν, τοὺς τῆς αὐτοῦ φυλῆς ἕκαστος. τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς θ' ἄρχοντας τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.

60. Κληροῦσι δὲ καὶ ἀθλοθέτας δέκα [ἄ]νδρας, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης. οὗτοι δὲ δοκιμασθέντες ἄρχουσι τέτταρ[α ἔ]τη, καὶ διοικοῦσι τήν τε πομπὴν τῶν Παναθηναίων καὶ τὸν ἀγῶνα τῆς μουσικῆς καὶ τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἱπποδρομίαν, καὶ τὸν πέπλον ποιοῦνται καὶ τοὺς ἀμφορεῖς ποιοῦνται μετὰ τῆς βουλῆς, καὶ τὸ ἔλαιον τοῖς ἀθληταῖς ἀποδιδόασι. συλλέγεται τὸ δ' ἔλαιον [ἀ]πὸ τῶν μοριῶν· εἰσπράττει δὲ τοὺς τὰ χωρία κεκτημένους ἐν οἷς αἱ μορίαι εἰσὶν ὁ ἄρχων, τρία ἡμικοτύλια ἀπὸ τοῦ στελέχους ἑκάστου. πρότερον δ' ἐπώλει τὸν καρπὸν ἡ πόλις· καὶ εἴ τις ἐξορύξειεν ἐλαίαν μορίαν ἢ κατάξειεν, ἔκρινεν ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή, καὶ εἰ καταγνοίη, θανάτῳ τοῦτον ἐζημίουν. ἐξ οὗ δὲ τὸ ἔλαιον ὁ τὸ χωρίον κεκτημένος ἀποτίνει, ὁ μὲν νόμος ἐστίν, ἡ δὲ κρίσις καταλέλυται. τὸ δ' ἔλ[αιον] ἐκ τοῦ κλήματος, οὐκ ἀπὸ τῶν στελεχῶν,

ἐστὶ τῇ πόλει. συλλέξας οὖν ὁ ἄρχων τὸ ἐφ' ἑαυ[τοῦ] γιγνόμενον, τοῖς ταμίαις παρ[αδίδ]ωσιν εἰς Ἀκρόπολιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναβῆναι πρότερον εἰς [Ἄρε]ιον πάγον πρὶν ἂν ἅπαν παραδῷ τοῖς ταμίαις. οἱ δὲ ταμίαι τὸν μὲν ἄλλον χρόνον τηροῦσιν ἐν Ἀκροπόλει, τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἀπομετροῦσι τοῖς ἀθλοθέταις, οἱ δ' ἀθλοθέται τοῖς νικῶσι τῶν ἀγωνιστῶν. ἔστι γὰρ ἄθλα τοῖς μὲν τὴν μουσικὴν νικῶσιν ἀργύρια καὶ χρυσᾶ, τοῖς δὲ τὴν εὐανδρίαν ἀσπίδες, τοῖς δὲ τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἱπποδρομίαν ἔλαιον.

61. Χειροτονοῦσι δὲ καὶ τὰς πρὸς τὸν πόλεμον ἀρχὰς ἁπάσας, στρατηγοὺς δὲ καὶ πρότερον μὲν ἀφ'<ἑκάστης> φυλῆς ἕνα, νῦν δ' ἐξ ἁπάντων· καὶ τούτους διατάττουσι τῇ χειροτονίᾳ, ἕνα μὲν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας, ὃς ἡγεῖται τῶν δ[ημο]τῶν ἂν ἐξίωσιν, ἕνα δ' ἐπὶ τὴν χώραν ὃς φυλάττει, κἂν πόλεμος ἐν τῇ χώρᾳ γίνηται πολεμεῖ οὗτος· δύο δ' ἐπὶ τὸν Πειραιέα, τὸν μὲν εἰς τὴν Μουνυχίαν, τὸν δ' εἰς τὴν ἀκτήν, οἳ τῆς Φ[υ]λῆς ἐπιμελοῦνται καὶ τῶν ἐν Πειραιεῖ· ἕνα δ' ἐπὶ τὰς συμ[μο]ρίας ὃς τούς τε τριπράρχους καταλέγει καὶ τὰς ἀντιδόσεις αὐτοῖς ποιεῖ καὶ τὰς διαδικασίας α[ὐτ]οῖς εἰσάγει· τοὺς δ' ἄλλους πρὸς τὰ παρόντα πράγματα ἐκπέμπουσιν. ἐπιχειροτονία δ' α[ὐ]τῶν ἐστὶ κατὰ τὴν πρυτανείαν ἑκάστην, εἰ δοκοῦσι καλῶς ἄρχειν· κἂν τινα ἀποχειροτον[ή]σωσι, κρίνουσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, κἂν μὲν ἁλῷ, τιμῶσιν ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτ[ῖσ]αι, ἂν δ' ἀποφύγῃ τὰ [λοιπὰ] ἄρχει. κύριοι δέ εἰσιν ὅταν ἡγῶνται καὶ δῆσαί τιν' ἀτακτοῦντα καὶ [κη]ρῦξαι καὶ ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν· οὐκ εἰώθασι δὲ ἐπιβάλλειν. χειροτονοῦσι δὲ καὶ ταξ[ιά]ρχους δέκα, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης· οὗτος δ' ἡγεῖται τῶν φυλετῶν καὶ λοχαγοὺς καθίσ[τ]ησιν. χειροτονοῦσι δὲ καὶ ἱππάρχους δύο ἐξ ἁπάντων· οὗτοι δ' ἡγοῦνται τῶν ἱππέων, διελόμ[ενοι] τὰς φυλὰς ε' ἑκάτερος· κύριοι δὲ τῶν αὐτῶν ὧνπέρ εἰσιν οἱ στρατηγοὶ κατὰ τῶν ὁπλι[τῶν. ἐπιχειρο]τονία δὲ γίνεται τούτων. χειροτονοῦσι δὲ καὶ φυλάρχους, ἕνα τῆς φυλῆς, τὸν ἡγ[ησό]μενο[ν] <τῶν ἱππέων> ὥσπερ οἱ ταξίαρχοι τῶν ὁπλιτῶν. χειροτονοῦσι δὲ καὶ εἰς Λῆμνον ἵππαρχον, ὃς ἐπιμ[ελεῖται τῶν ἱππέων τῶν ἐν Λήμνῳ. χειροτονοῦσι δὲ καὶ ταμίαν τῆς Παράλου καὶ ἄλλον τῆς [τοῦ Ἅ]μμωνος.

62. Αἱ δὲ κληρωταὶ ἀ[ρχ]αὶ πρότερον μὲν ἦσαν αἱ μὲν μετ' ἐννέα ἀρχόντων ἐ[κ] τῆς φυλῆς ὅλης κληρούμεναι, αἱ δ' ἐν Θησείῳ κληρούμεναι διηροῦντο εἰς τοὺς δήμ[ο]υς· ἐπειδὴ δ' ἐπώλουν οἱ δῆμοι, καὶ ταύτας ἐκ τῆς φυλῆς ὅλης κληροῦσι, πλὴν βουλευτῶν καὶ φρουρῶν· τούτους δ' εἰς τοὺς δημότας ἀποδιδόασι. μισθοφοροῦσι δὲ πρῶτον [μὲν ὁ δῆμος] ταῖς μὲν ἄλλαις ἐκκλησίαις δραχμήν, τῇ δὲ κυρίᾳ ἐννέα· ἔπειτα τὰ δικ[αστήρια] τρεῖς ὀβολούς· εἶθ' ἡ βουλὴ πέντε ὀβολούς. τοῖς δὲ πρυτανεύουσιν εἰς σίτησιν*.... [π]ροστίθεται δέκα προστίθενται,* ἔπειτ' εἰς σίτησιν λαμβάνουσιν ἐνν[έα ἄρχον]τες τέτταρ[ας] ὀβολοὺς ἕκαστος καὶ παρατρέφουσι κήρυκα καὶ αὐλητήν, ἔπειτ' ἄρχων [εἰς Σαλα]μῖνα δραχ[μὴν] τῆς ἡμέρας. ἀθλοθέται δ'ἐν πρυτανείῳ δειπνοῦσι τὸν ἑκ[ατομβ]αιῶνα μῆνα ᾧ ἂν ᾖ τὰ Παναθήναια, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς τετράδος ἱσταμένου. Ἀμ[φι]κτύονες εἰς Δῆλον δραχμὴν τῆς ἡμέρας ἑκάστης ἐκ Δήλου <λαμβάνουσι>. λαμβάνουσι δὲ καὶ ὅσαι ἀποστέλλονται ἀρχαὶ εἰς Σάμον ἢ Σκῦρον ἢ Λῆμνον ἢ Ἴμβρον εἰς σίτησιν ἀργύριον. ἄρχειν δὲ τὰς μὲν κατὰ πόλεμον ἀρχὰς ἔ[ξεσ]τι πλεονάκις, τῶν δ' ἄλλων οὐδεμίαν, πλὴν βουλεῦσαι δίς.

63. Τὰ δὲ δικαστήρια [κ]λη[ροῦσιν] οἱ θ' ἄρ[χο]ντες κατὰ φυλάς, ὁ δὲ γραμματεὺς τῶν θεσμο[θετῶν τῆς] δεκάτης φυλῆς. εἴσοδοι δέ εἰσιν εἰς τὰ δικασ[τή]ρια δέκα, μία τῇ φυλῇ ἑκάστῃ, καὶ κλη[ρωτήρια] εἴκοσι, δ[ύο τῆς] φυλῆς ἑκάστης, καὶ κιβώτια ἑκατόν, δέκα τῇ φυλῇ ἑκάστῃ, καὶ ἕτερα κιβώτι[α δέκα, οἷς ἐ]μβάλλεται τῶν λαχόντων δικα[σ]τῶν τὰ π[ινά]κια· καὶ ὑδρίαι δύο καὶ βακτηρίαι παρατίθενται κατὰ τὴν ε[ἴσοδον] ἑκάστην ὅσοιπερ οἱ δικα[σ]ταί, καὶ βάλανοι εἰς τὴν ὑδρίαν ἐμβάλλονται ἴσαι ταῖς βακτηρίαις, [γ]έγραπται δὲ ἐν τοῖς βαλάνοις [τὰ] στοιχεῖα ἀπὸ τοῦ ἑνδεκάτου, τοῦ λ, ὅσαπερ ἐὰν μέλλῃ [τ]ὰ δικαστήρια πληρωθήσεσθαι. δικάζειν δ' ἔξεστι τοῖς ὑπὲρ λ' ἔτη γεγονόσιν, ὅσοι αὐτῶν [μ]ὴ ὀφείλουσι τῷ δημοσίῳ ἢ ἄτιμοί εἰσιν· ἐὰν δέ τις δικάζῃ οἷς μὴ ἔξεστιν, ἐνδείκνυται κατὰ τὸ δικαστήριον εἰσαγγελί[α], ἐὰν δ'ἁλῷ προστιμ[ῶσιν αὐ]τῷ οἱ δικασταὶ ὅ τι ἂν δοκῇ ἄξιος εἶναι παθε[ῖν] ἢ ἀποτῖσαι. ἐὰν δὲ ἀργυρίου τιμηθῇ δεῖ αὐτὸν δεδέ[σθαι] ἕως

ἂν ἐκτίσῃ τό τε πρότερον ὄφλημ[α ἐ]φ' ᾧ ἐνεδείχθη καὶ ὅ τι ἂν αὐτῷ προστιμήσῃ τ[ὸ δικ]αστήριον. ἔχει δ' ἕκαστος δικαστὴς πινάκιον πύξινον, ἐπιγεγραμμένον τὸ ὄνομα τὸ ἑαυτοῦ πατρόθεν καὶ τοῦ δήμου καὶ γράμ[μα] ἓν τῶν στοιχείων μέχρι τοῦ κ· νενέμηνται γὰρ κατὰ φυλὰς δέκα μέρη οἱ δικασταί, παραπλ[ησί]ως ἴσοι ἐν ἑκάστῳ τῷ γράμ[μα]τι. ἐπειδὰν δὲ ὁ θεσμοθέτης ἐπικληρώσῃ τὰ γρ[άμ]ματα ἃ δεῖ προσπαραγίνεσθαι τοῖς δικαστηρίοις, ἐπέθηκε φέρων ὁ ὑπηρέτης ἐφ' ἕκαστ[ον δικ]αστήριον τὸ γράμμα τὸ λαχόν.

ΛΕΙΨΑΝΑ

(Στήλη χειρογρ. 31). . ἡ δὲ .....ᾑροῦ[ντο] .... [κ]αθ' ἑκάστην τὴ[ν φυ]λὴν ἐπιγε γραμμένας] ἐπ' αὐτῶν τὰ στοιχεῖα μέχρι .... [ἐπ]ειδὰν δ' ἐμβάλωσιν τῶν δικαστ[ῶν τὰ πινά]κια εἰς τὸ κιβώτι[ον] ἐφ' οὗ ..η [γεγρα]μμένον τὸ γράμ[μα] τὸ αὐτὸ ὃ ἐπ[ὶ τῷ π]ινακίῳ ἐστὶν α.. τῶν στοιχ[είων] .. σείσαντος τοῦ ὑ[πη]ρέτου ἕλ[κει ὁ θεσμο]θέτης ἐξ ἑκάστου τοῦ κιβω[τίου πινά]κιον ἕν. οὗτος δὲ καλεῖ ..ε....νς καὶ ἐμπήγνυσι τὰ πινάκια ... [το]ῦ κιβωτίου εἰς τὴν κανονίδα ... [τὸ α]ὐτὸ γράμμα ἔπεστιν ὅπερ ἐπὶ τοῦ .... οὗτος ἵνα μὴ ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἐμπ[ηγνυτὴς ὢν] κακουργῇ. εἰσὶ δὲ κανονίδες .... [ἐ]ν ἑκάστῳ τῶν κληρωτηρίων .... [ἐ]μβάλῃ τοὺς κύβους ὁ ἄρχων τὴν φυλὴν ..... [κ]ληρωτήριον. εἰσὶ δὲ κύβοι ... [μέ]λανες καὶ λευκοί, ὅσους δ' ἂν δέ[ῃ ἑκάστοτε] δικαστάς, τοσούτους ἔβαλλον .... καὶ κατὰ πέντε πινάκια εἰς ... [μέ]λανες τὸν αὐτὸν τρόπον. ἐπειδὰν δὲ ... τοὺς κύβους καλεῖ τοὺς εἰληχότας ὁ [ὑπηρέτης]. ὑπάρχει δὲ καὶ ὁ ἐμπηγνυτὴς εἰς ... ὁ δὲ κληθεὶς καὶ ..... ἐκ τῆς ὑδρίας καὶ .ρ.ἑξας αὐτὴ[ν] ... ὧν τὸ γράμμα δ[εί]κνυσιν πρῶτ[ον μὲν]. τῷ ἄρχοντι τῷ ἐ[φ]εστηκότι, ὁ δὲ.....ν ἴδῃ ἐμβάλει τὸ πινάκιον .... [κ]ιβώτιον ὅπου .εν ἦρξε, ἔπειτα ...ον τὸ αὐτοῦ στοιχεῖον ὅπερ ἐν τῇ βαλ[άνῳ] .. εἰς οἷον ἂν λάχῃ εἰσείη καὶ μὴ εἰσ... ἂν βούληται μηδεὶς ἢ συναγαγεῖν ... δικαστήριον οὗς ἂν βούληταί τις ...ται δὲ

τῷ ἄρχοντι κιβώτια ὅσ' ἂν .. [μ]έλλῃ τὰ δικαστήρια πληρωθήσεσθαι .. ντας στοιχεῖον ἕκαστον ὅπερ ἀ.. τοῦ δικαστηρίου ἑκάσ

(Στήλη 32). [του]. ειχ.....[ὑ]πηρέτῃ ει.....ος ὁ δὲ ὑπηρ[έτης]...[τὴν βακ]τηρία[ν τὴν] [ὁ]μόχρων τῷ ἑκά[στου] .... ὅπερ ἐν τῇ βαλάνῳ ..... καὶ αὐτῷ .... ελθεῖν εἰς ..... ἐὰν τὰ ..... ἕτερον ει .... [τ]ῆς βακτηρίας. [τοῖς γὰρ δικαστηρ]ίοις χρώ[μ]α[τ]α ἐπιγέγραπτ[αι ἑφ' ἑκάστῳ] ἐπὶ τῷ σφη[κ]ίσκῳ τῆς εἰσ[όδου· ὁ δὲ λαβὼν τὴν] βακτηρ[ίαν] βαδίζει εἰς [τὸ] δικα[στήριον τὸ] ὁμόχρων μὲν τῇ βακτ[ηρί]ᾳ ἔ[χον δὲ τὸ αὐτὸ] γράμμα [ὅπερ] ἐν τῇ βαλάνῳ. ἐπ[ειδὰν δὲ εἰσέλθῃ], παραλαμβάνει σύμβολον δη[μοσίᾳ] παρὰ τοῦ εἰλη[χό]τος ταύτην τὴν ἀ[ρχήν] ... τα.ην τα.... τὴν βακτηρίαν..... τη.. .. τρόπον .....τες τοῖς .....ους ..... δι...οι κ.περ. κ... πι..ακηλ ..... δημοσίᾳ [τῆ]ς φυλῆς ἑκάστης ἀ[ναδι]δόασιν τα[ῖς] ...ενε.. τὸ δικα[στήρ]ιον ἕκαστον .... ἐστὶν τὰ ..... φυλῆς τῶν .. ἕνεκα ὁ τω... κα... παραδιδόα[σι] δὲ τοῖς εἰληχ[όσιν] ... δοῦναι, τοῖς δ' ἰδ[ιώ]ταις ἑκάστῳ ..... [τ]ῷ ἀριθμῷ τ.. παρὰ τῷ .. τούτου ... υν..ς ἀπο[δί]δωσι τ...θον ..... δὲ πάντα ... κατὰ δικαστήρια τρ..εν τω.....ν δικαστήρ[ι]ο[ν] ....ια καὶ... .....χειν εἶτ' ἐπὶ τὰ..... καὶ ἕτεροι κύ[βο]ι ἐν οἷ[ς] ...ων ἀρ..ν τ..τῷ ε...ξ..ετα...το .. τῶν [θεσμο]θετῶν ..... τοὺς κύ[βους] βάλλουσιν ὁ πεντ.... .... [δικασ]τήριον ὁ δὲ τῶν ἀρ[χόντων] ..... δαν ...τη α... ἀρχῶν ..... κηρυ... ....

(Στήλη 33 *).

[α]ρχῶν τ
.ευτερ
.εμια..σι
.αν λα
.ως κ
.ται ἡ ἀρχὴ ..... [δικα]
[σ]τηρίῳ ἑκάστῳ

τιον πινάκιον ..... [ἐ]
κάστης τῆς
ἕτερον κενὸν
τοὺς πρώτους
δε.ρ.τες παρὰ
μηδεὶς παρὰ
..δῶρ[α] μήτε
.. ητα αρεσ

* Ἐκ τῆς στήλης ταύτης ὑπάρχει μόνον ταινία περιέχουσα τὰς ἀρχὰς τῶν στίχων.

. . λαχον	εἰς αὐτὸ τὸ π
ἀπολαμβάνο[υσι]	[βα]σιλεὺς
τὸν μισθὸν	. .σι . εἰσὶ δ[ὲ
ται αἱ φυλαὶ ..... [ἐπει]	. .ρους
δὰν δικάσωσ[ι]	. .τας
διας α τον	.....
τοῦτο συν	.....
ταῦτα	.....
ὅταν μεν	.....
τῷ ἀριθμ[ῷ]	.....
.. τοῦ νόμο[υ]	

(Στήλη 34, λείψανα ἄτινα ἢ ἐσχημάτιζον ἰδιαιτέραν στήλην ἢ ἀνήκουσιν εἴτε εἰς τὴν 33ην εἴτε εἰς τὴν 35ην).

(1)	...ναπ...
καστοι...	...ως τρη...
πευδοι...	...[ε]πιλαμβ...
θειν τους...	...τω τε κ...
λαμβα...	...διὰ μὲν...
ρος τοῖς δ..	...δεων ος...
ἐν δὲ τοῖς	...χρων τ...
. ωι διαφ...	(4)
[ἐ]πὶ τοῖς ...	.....[το]ὺς..δας
[ἔ]στι δὲ ...	..... ἰδίους
[χ]ρήματ ...	.....ων τ[ω]ν
ἀπὸ τῆ[ς]...	.....λ...
(2)	.....δε ταδ..
... στηρ..	.....
...τες...	.....χους...
...μητε...	.....ς ο δει.του
...ενοχ...	..... ου τοις ερ
...ουσι τε...	.....
...τους...	.....έπτάχους δὲ
...ν δικ...	.....ων καὶ δίχους
(3)	.....δίχους ἑξαχους
...να...	.....ερον... σου..
...μαρ...	... .ως ἐπιλαμβάνει

(Στ. 35). εστι.....αν
δεδε.....ειν
συν..... ενην μεν
τα ν.....
τριε... [ψῆφοι δέ εἰσι χαλκαῖ] αὐλίσ
κον [ἔχουσαι ἐν τῷ μέσῳ, αἱ μὲν ἡ]μίσειαι τε
τρυ[πημέναι αἱ δὲ ἡμίσειαι πλήρεις. οἱ] δὲ λα
χόντες [ἐπὶ τὰς ψήφους, ἐπειδὰν εἰρημέ]νοι
ὦσιν [οἱ λόγοι, παραδιδόασιν ἑκάστῳ τ]ῶν
δικαστ[ῶν δύο ψήφους, τετρυπημένη]ν καὶ
πλήρη, [φανερὰς ὁρᾶν τοῖς ἀντιδίκοις ἵ]να μή
τε πλή[ρεις μήτε τετρυπημένας ἀμφο]τέρας
λαμ[βάνωσιν]..... .[λ]αχω..
απολα.....
ψηφιζ... .....
(Στ. 36). ..τοῦ γ' ἀποδιδ... [γ]ὰρ γ' λα..... ψηφι
..πάντες οἱ..ρας τι λα.....ορον
.ἐὰν μὴ ψηφίζηται εἰς..ἀμφορεῖς
[δύο ἵστ]ανται ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὁ μὲν χ[α]λκοῦς
[ὁ δὲ ξύ]λινος, διαιρετοὶ [ὅ]πως [π]άν[τες]...ὑπὸ
ἄλλων
.εἰς οὓς ψηφίζονται [ἑφ'] ἕκαστα, ὁ μὲν
[χαλκοῦ]ς κύριος ὁ δὲ ξύλινος ἄκυρος. ἔχε[ι δ' ὁ]
χαλ
κοῦς ἐ]πίθημα διερρ[ινη]μένον ὥστ' αὐ[τ]ὴν
[μόνη]ν χωρεῖν τὴν ψῆφον. ἢν [δὲ] οἱ δύο [τὸν]
αὐτὸν
..η. ἐπειδὰν δὲ διαψηφί[ζεσθαι] μέλλωσιν
..τα ὁ κῆρυξ ἀγοράζει, πρῶτον ἂν εἰσκα
λῶνται οἱ ἀντίδικοι τὰς μαρτυρίας· [τὰ]ς γὰρ
..ἐπισκήψασθαι τα.. [π]άντ' ἀ[ναγ]ράψη
..θαι, ἔπειτα πάλιν [ὁ κῆρυξ κηρ]ύττ[ει]. ἥ τε
[τρυπη]μένη τοῦ πρ[ό]τερο[ν λέγοντος] ἡ [δὲ] πλή
[ρης το]ῦ ὕστερον λέγοντος....αστ..τα
..τοῦ λυχνείου τὰς ψήχους [ἐ]πὶ ἕ[κασ]τον
. τῆς ψήφου καὶ ὁ δεικνύων..σα

..μεν οἱ.....τὸ τετρυπημέ[ν]ον
..πλῆρες βάλλει τὴν..εν..εις
..ουν α μ..τη...ρο..εις
..νον πλα.....α
..μενοι λαβεῖν τὰς.....ὑπ]ηρετ..
.ἀ]μφορέα τὸν κύριον..ως...ανα
..πηματα...τα.....αιρη
..αυτα.....ενα.....θμοι
..εκ.....ηρ.η δηλ
..τι δ..... ους [εἰ]λη
[χότας] δια..τας...του α..α.ις
..με...εις χ.....δε ταῦτ' ε
..μεν..αν..ρε..κ..τον
.. ων τῶν ψήφων τοῦ μὲν διώ
[κοντος τας τετρυπημένας, τοῦ δὲ φ[εύγοντος]
[τὰ]ς πλήρεις· ὁποτέρῳ δ' [ἂν πλείω γ]ένη
[ται οὗ]τος νικᾷ. ἂν δὲ [ἴσαι ἀποφεύγει. εἶτ]α πά
(Στ. 37). λιν τιμῶσι, ἂν δέῃ τιμῆσαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ψηφι-
ζόμενοι, τὸ μὲν σύμβολον ἀποδιδόντες βακτηρίαν δὲ
πάλιν παραλαμβάνοντες. ἡ δὲ τίμησίς ἐστιν πρὸς
ἡμίχουν ὕδατος ἑκατέρων. ἐπειδὰν δὲ αὐτοῖς ᾖ δε-
δικασμένα τὰ ἐκ τῶν νόμων, ἀπολαμβάνουσιν τὸν
μισθὸν ἐν τῷ μέρει οὗ ἔλαχον ἕκαστοι.

ΚΡΙΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

X = χειρόγραφον, K = δευτέρα ἀγγλικὴ ἔκδοσις ὑπὸ Κένυον

σελ.	1	στίχος	6	τὸν δῆμον (σχόλιον. K.)
»	1	»	12	καὶ δεδεμένοι τοῖς δανείσασιν (X. δυσανάγνωστον. K.)
»	1	»	21	ἦρχον δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀεί (δυσανάγνωστον. K.)
»	2	»	13	ἀλλὰ . . . . (μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐν τῷ X. ὑπάρχουσι τὰ στοιχεῖα ετα ἢ εγα. K.)
»	2	»	18	ἄλλων.ὤκησαν (X.αλληωνησαν.K.)· ἀναγνωστέον «ἀλλήλων· ἦσαν»;
»	3	»	33	καὶ γὰρ ἐπήλυνε (δυσανάγνωστον, μόνον τὸ καὶ βέβαιον. K.)
»	4	»	31	μετεχρούσατο (ἀμφίβολον. K.)
»	5	»	23	ὡς τὴν ἱππάδα σημαίνουσαν (σχόλιον. K.)
»	5	»	30	τὰς δ' ἀρχάς (X. της δ αρχης. K.)
»	6	»	5	ἐπ' ἐνιαυτὸν διατάξασα (δυσανάγνωστον. K.)
»	6	»	16	ἐς τά τε ἄλλα, καὶ τὰ πλεῖστα (δυσανάγνωστον. K.)
»	6	»	21	πολλάκις (X. πολλάκι. K.)
»	7	»	13	τρεῖς καὶ (τὸ τρεῖς δυσανάγνωστον, ἀμφιβάλλει δὲ ὁ K. περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ χωρίου).
»	8	»	20	ἀνδάνει κτλ. (δυσανάγνωστον. K.)
»	9	»	11	ἃ τοῖς (X. αυτοις. K.)
»	9	»	12	αὖθις κτλ. (X. αυθις δε αυτοισιν ουτερατ φρασιατο. K.)
»	9	»	31	ἐπέστησαν (X. απεστησαν. K.)
»	9	»	32	τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀρχαίαν (σχόλιον. K.)· ἀναγνωστέον «διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀρχαιρεσίαν οὖσαν»;
»	11	»	9	φησίν (X. φη. K.)
»	12	»	25	πάτταλον (ἐν τῷ X. διακρίνονται μόνον τὰ πρῶτα στοιχεῖα πα. K.)
»	14	»	13	πολιτῶν (ἀναγινώσκονται καλῶς μόνον τὰ πρῶτα στοιχεῖα. K.)
»	15	»	7	πικρὸς (X. πιστός. K.)
»	17	»	11	συνέπιπτεν (X. συνεπειπτεν, ἐὰν ἡ συμπλήρωσις εἶνε ὀρθή. K.)
»	17	»	33	πέμπτῳ (μήπως ὁ ἀντιγράψας ἔκαμε σύγχυσιν τῶν στοιχ.ε' καὶ η';K.)
»	18	»	5	ὅτι Πεισίστρατος (X. ὅτε, ὅπερ ἀσυμβίβαστον. K.)
»	18	»	15	τοῖς μετὰ τὴν τυραννίδα πρῶτον (ἀναγνωστέον, τότε;)
»	18	»	34	Ὑψιχίδου (δυσανάγνωστον, μετὰ τὸ ψ φαίνεται ὅτι διεγράφησαν 2 ἢ 3 στοιχεῖα καὶ ἐγράφη ἄνωθεν αὐτῶν ι. K.)
»	19	»	8	παρεχώρουν αὐτῇ (X. αυτην. K)
»	22	»	11	ὅπως ἐξείη (X. εξην ἀντὶ τοῦ ὁποίου ὁ K. προτείνει ἐξῇ).
»	22	»	19	Ἀνύτου (X. αυτου. K.)
»	25	»	17	βουλεύειν (X. δουλευειν. K.)
»	25	»	22	πενθήμερον (X. πενθημιμερον. K.)
»	26	»	12	τὸ δὲ λοιπόν (X. το δε το λοιπον. K.)
»	26	»	16	ὅταν τοῖς ἀστοῖς κτλ. (τὸ χωρίον φαίνεται ὄποπτον. K.)
»	26	»	24	ἔδει (X. ετι K.)

σελ.	27	στίχος 24	ἑκάτεροι εἰρήνην (Χ. ιρηνην εκατεροι. Κ.)
»	30	» 9	ἐφ' οἷς (Χ. ἐν οἷς. Κ.)
»	30	» 26	Ἀχέρδους υἱός (ἀνάγνωθι Ἀχερδούσιος).
»	31	» 20	αὐτοχειρὶ <ἀπέκτονεν> (Χ. ἔχει μόνον αυτοχειρα. Κ.)
»	31	» 26	ἐν τοῖς τὰ τμήματα παρεχομένοις (τὸ χωρίον φαίνεται ὕποπτον. Κ.)
»	32	» 31	πολιτείας τάξις (Χ. πολιτειαν ταξιν. Κ.)
»	34	» 23	πράγμασι συμμιγεῖεν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	35	» 4	ὁσημέραι (Χ. οσαι ημεραι. Κ.)
«	35	» 7	καθήκει (τὰ στοιχεῖα ηκ δυσανάγνωστα. Κ.)
»	35	» 18	τι μή (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	36	» 5	δεκαρχαιρεσίας (δὲ καὶ ἀρχαιρεσίας; τὸ δὲ καὶ ὡς ἐπαναληψις διαγραπτέον;)
»	38	» 7	ἀπαλειφθῆναι (Χ. απαλειφηναι. Κ.)
»	38	» 17	εἰσάγουσι (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	38	» 30	ἀντιδίκησιν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	40	» 3	δυεῖν δραχμαῖν (Χ. καὶ Κ. δραχμαῖς).
»	40	» 6	ἐν τοῖς παρὰ τοῦ τείχους (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	40	» 6	καταβαλεῖ (δυσανάγνωστα τὰ 4 τελευταῖα στοιχεῖα. Κ.)
»	40	» 7	ἐπιμελοῦνται (Χ. επιμελονται. Κ.)
»	40	» 21	ἀργὸς (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	41	» 15	περιιόντες (Χ. περιοντες. Κ.)
»	41	» 26	τοῖς ἐπὶ (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	42	» 32	πιστοτάτους (Χ. φαίνεται ἔχον απιστοτατους, τὰ δὲ στοιχεῖα ιστ δυσανάγνωστα. Κ.)
»	42	» 35	ἐπὶ τοὺς νόμους ἕτερον (Χ. επι τουτοις ν[ο]μον ετερον. Κ.)
»	43	» 11	ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγίνεται (δυσδιάκριτον. Κ.)
»	44	» 8	δοκιμασθέντες (Κ. δοκιμασθέν.)
»	46	» 13	αἴδεσις (διόρθωσις φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Χ, δὲν διακρίνεται ὅμως καλῶς. Κ.)
»	46	» 19	τὴν αἰτίαν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	46	» 22	ὅταν δέ τις εἴπῃ (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	47	» 20	πάντας (πάντες; Κ.)
»	47	» 31	ἐπῶλει (ει δὲν διακρίνεται καλῶς. Κ.)
»	48	» 16	Φυλῆς (φυλακῆς; Κ.)
»	49	» 8	τοῖς δὲ πρυτανεύουσιν κτλ. (τὸ χωρίον εἶνε κατεστραμμένον. Κ.)
»	50	» 30	τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τοῦ ἑνδεκάτου, τοῦ λ (Χ. τοῦ λ· τριακοστοῦ', ὅπερ φαίνεται σύγχυσις τοῦ λ ὡς ἀριθμητικοῦ καὶ ὡς ἁπλοῦ σημείου. Κ.)

Ἐν τῷ Χ. τὸ ν ἐφελκυστικὸν τίθεται ἄνευ διακρίσεως πρὸ συμφώνων, ἐλλείπει δὲ πολλάκις πρὸ φωνιέντων. Ὑπάρχουσι δὲ ἐν αὐτῷ πλεῖστα ὀρθογραφικὰ λάθη, πρὸ πάντων σύγχυσις μεγίστη τῶν ει καὶ ι (χειλιοι, πολειται, Πεισίστρατος γράφεται ἀνάμιξ ει καὶ ι, ρηνη κτλ.). Ὀλίγα τινὰ τυπογραφικὰ λάθη τῆς ἀγγλικῆς ἐκδόσεως διωρθώσαμεν κατὰ τὸ ἐνόν, ἐὰν δὲ πάλιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ παρεισέρρησαν τοιαῦτα, ἐπικαλούμεθα τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν.

Ἐν σελ. 3 στιχ. 8 ἀνάγνωθι αἰλευθέραν, ἐν σελ. 10 στιχ. 30 εσοφώτερος... ἀνδρειότερος», ἐν σελ. 28 στιχ. 22 ποιοῦντ[ες].

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΤΛ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Τὸ ἔργον τοῦτο δημοσιεύεται εἰς 180 ἢ 210 τεύχη, ἤτοι εἰς 6 ἢ 7 τόμους ἐκ 30 τευχῶν ἕκαστον. Τὸ τεῦχος ἔχει **2 τυπογραφικὰ φύλλα μεγάλου ὀγδόου σχήματος** καί, πλὴν τῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀναγκαίων σχημάτων, **ἕνα ἢ πλείονας πίνακας ἐν παραρτήματι.** Ὁ μὲν **Α' τόμος ἐξεδόθη κατ' Ἀπρίλιον 1890,** ὁ δὲ Β' θέλει ἐκδοθῆ κατ' Ἀπρίλιον 1891. Περὶ τῆς ἀξίας καὶ χρησιμότητος τοῦ Λεξικοῦ ἡ «Νέα Ἡμέρα», ἥτις δὲν ἔχει εὔκολον τὸν ὑπὲρ τῶν φιλολογικῶν ἔργων ἐνθουσιασμόν, ἀποφαίνεται οὕτω πως·

«Τὸ Ε. Λ. βαίνει ἐπὶ τὰ πρόσω ταχέως καὶ ἀσφαλῶς, εἶνε »δ' ὄντως εὑρετήριον πολλῶν καὶ παντοίων γνώσεων καὶ εἰ»δήσεων... Φέρει εἰς ἔκπληξιν ὁ ζῆλος καὶ ἡ προθυμία τῶν »συντασσόντων τὸ ἐθνωφελέστατον τοῦτο Λεξικόν, ὁ προκεί»μενος δὲ ὀγκώδης τόμος εἶνε **ἄξιον μνημεῖον τῆς ἀκα»μάτου αὐτῶν δραστηριότητος,** ἥτις θαρραλέως ὑπερπη»δῶσα πάντα τὰ προσκόμματα, πορίζει εἰς τὸ ἔθνος τὸν πο»λύτιμον τοῦτον θησαυρόν... Τὸ Ε. Λ. καθίσταται **ἀπαραί»τητος ὁδηγὸς** καὶ φωτιστὴς πρὸς πάντα Ἕλληνα... εἶνε »δὲ καθ' ὅλα **ἄξιον τῆς συνδρομῆς πάντων τῶν φελο»γραμμάτων κτλ.».**

Ἕκαστον τεῦχος τιμᾶται . . λεπ. —.90
Ἕκαστος τόμος ἄδετος . . . δρ. 27.—
δεδεμένος . . » 30.—

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν αἱ τιμαὶ αὗται λογίζονται εἰς φράγκα χρυσᾶ.

σελ.	27	στίχος	24	ἑκάτεροι εἰρήνην (Χ. ιρηνην εκατεροι. Κ.)
»	30	»	9	ἐφ' οἷς (Χ. ἐν οἷς. Κ.)
»	30	»	26	Ἀχέρδους υἱός (ἀνάγνωθι Ἀχερδούσιος).
»	31	»	20	αὐτοχειρὶ <ἀπέκτονεν> (Χ. ἔχει μόνον αυτοχειρα. Κ.)
»	31	»	26	ἐν τοῖς τὰ τμήματα παρεχομένοις (τὸ χωρίον φαίνεται ὕποπτον. Κ.)
»	32	»	31	πολιτείας τάξις (Χ. πολιτειαν ταξιν. Κ.)
»	34	»	23	πράγμασι συμμιγεῖεν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	35	»	4	ὁσημέραι (Χ. οσαι ημεραι. Κ.)
»	35	»	7	καθήκει (τὰ στοιχεῖα ηκ δυσανάγνωστα. Κ.)
»	35	»	18	τι μή (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	36	»	5	δεκαρχαιρεσίας (δὲ καὶ ἀρχαιρεσίας; τὸ δὲ καὶ ὡς ἐπανάληψις διαγραπτέον;)
»	38	»	7	ἀπαλειφθῆναι (Χ. απαλειφηναι. Κ.)
»	38	»	17	εἰσάγουσι (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	38	»	30	ἀντιδίκησιν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	40	»	3	δυεῖν δραχμαῖν (Χ. καὶ Κ. δραχμαῖς).
»	40	»	6	ἐν τοῖς παρὰ τοῦ τείχους (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	40	»	6	καταβαλεῖ (δυσανάγνωστα τὰ 4 τελευταῖα στοιχεῖα. Κ)
»	40	»	7	ἐπιμελοῦνται (Χ. επιμελονται. Κ.)
»	40	»	21	ἀργὸς (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	41	»	15	περιιόντες (Χ. περιοντες. Κ.)
»	41	»	26	τοῖς ἐπὶ (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	42	»	32	πιστοτάτους (Χ. φαίνεται ἔχον απιστοτατους, τὰ δὲ στοιχεῖα ιστ δυσανάγνωστα. Κ.)
»	42	»	35	ἐπὶ τοὺς νόμους ἕτερον (Χ. επι τουτοις ν[ο]μον ετερον. Κ.)
»	43	»	11	ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγίνεται (δυσδιάκριτον. Κ.)
»	44	»	8	δοκιμασθέντες (Κ. δοκιμασθέν.)
»	46	»	13	αἴδεσις (διόρθωσις φαίνεται ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Χ, δὲν διακρίνεται ὅμως καλῶς. Κ.)
»	46	»	19	τὴν αἰτίαν (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	46	»	22	ὅταν δέ τις εἴπῃ (δυσανάγνωστον. Κ.)
»	47	»	20	πάντας (πάντες; Κ.)
»	47	»	31	ἐπῴλει (ει δὲν διακρίνεται καλῶς. Κ.)
»	48	»	16	Φυλῆς (φυλακῆς; Κ.)
»	49	»	8	τοῖς δὲ πρυτανεύουσιν κτλ. (τὸ χωρίον εἶνε κατεστραμμένον. Κ.)
»	50	»	30	τὰ στοιχεῖα ἀπὸ τοῦ ἑνδεκάτου, τοῦ λ (Χ. τοῦ λ· τριακοστοῦ, ὅπερ φαίνεται σύγχυσις τοῦ λ ὡς ἀριθμητικοῦ καὶ ὡς ἁπλοῦ σημείου. Κ.)

Ἐν τῷ Χ. τὸ ν ἐφελκυστικὸν τίθεται ἄνευ διακρίσεως πρὸ συμφώνων, ἐλλείπει δὲ πολλάκις πρὸ φωνιέντων. Ὑπάρχουσι δὲ ἐν αὐτῷ πλεῖστα ὀρθογραφικὰ λάθη. πρὸ πάντων σύγχυσις μεγίστη τῶν ει καὶ ι (χειλιοι, πολειται, Πεισίστρατος γράφεται ἀνάμιξ ει καὶ ι, ρηνη κτλ.). Ὀλίγα τινὰ τυπογραφικὰ λάθη τῆς ἀγγλικῆς ἐκδόσεως διωρθώσαμεν κατὰ τὸ ἐνόν, ἐὰν δὲ πάλιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ παρεισέρρησαν τοιαῦτα, ἐπικαλούμεθα τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν.

Ἐν σελ. 3 στιχ. 8 ἀνάγνωθι «ἐλευθέραν, ἐν σελ. 10 στιχ. 30 «σοφώτερος. . . ἀνδρειότερος», ἐν σελ. 28 στιχ. 22 ποιοῦντ[ες].

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΤΛ.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Τὸ ἔργον τοῦτο δημοσιεύεται εἰς 180 ἢ 210 τεύχη, ἤτοι εἰς 6 ἢ 7 τόμους ἐκ 30 τευχῶν ἕκαστον. Τὸ τεῦχος ἔχει **2 τυπογραφικὰ φύλλα μεγάλου ὀγδόου σχήματος** καί, πλὴν τῶν ἐν τῷ κειμένῳ ἀναγκαίων σχημάτων, **ἕνα ἢ πλείονας πίνακας ἐν παραρτήματι.** Ὁ μὲν **Α΄ τόμος ἐξεδόθη κατ' Ἀπρίλιον 1890,** ὁ δὲ Β΄ θέλει ἐκδοθῆ κατ' Ἀπρίλιον 1891. Περὶ τῆς ἀξίας καὶ χρησιμότητος τοῦ Λεξικοῦ ἡ «Νέα Ἡμέρα», ἥτις δὲν ἔχει εὔκολον τὸν ὑπὲρ τῶν φιλολογικῶν ἔργων ἐνθουσιασμόν, ἀποφαίνεται οὕτω πως·

«Τὸ Ε. Λ. βαίνει ἐπὶ τὰ πρόσω ταχέως καὶ ἀσφαλῶς, εἶνε »δ' ὄντως εὑρετήριον πολλῶν καὶ παντοίων γνώσεων καὶ εἰ»δήσεων . . . Φέρει εἰς ἔκπληξιν ὁ ζῆλος καὶ ἡ προθυμία τῶν »συντασσόντων τὸ ἐθνωφελέστατον τοῦτο Λεξικόν, ὁ προκεί»μενος δὲ ὀγκώδης τόμος εἶνε **ἄξιον μνημείου τῆς ἀκα»μάτου αὐτῶν δραστηριότητος,** ἥτις θαρραλέως ὑπερπη»δῶσα πάντα τὰ προσκόμματα, πορίζει εἰς τὸ ἔθνος τὸν πο»λύτιμον τοῦτον θησαυρόν . . . Τὸ Ε. Λ. καθίσταται **ἀπαραί»τητος ὁδηγὸς** καὶ φωτιστὴς πρὸς πάντα Ἕλληνα . . . εἶνε »δὲ καθ' ὅλα **ἄξιον τῆς συνδρομῆς πάντων τῶν φιλο»γραμμάτων κτλ.**».

Ἕκαστον τεῦχος τιμᾶται . . λεπ. —.90
Ἕκαστος τόμος ἄδετος . . . δρ. 27.—
δεδεμένος . . » 30.—

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν αἱ τιμαὶ αὗται λογίζονται εἰς φράγκα χρυσᾶ.

ΤΙΜΑΤΑΙ . . . . . ΔΡ. 1.20
ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι ΦΡ. ΧΡ. 1.20

Εκ τοῦ τυπογραφείου Παρασκευᾶ Λεωνή

COLUMBIA UNIVERSITY
0032192142